

Dekkingsplan Brandweer Fryslân 2026 - 2029

Versie 1.0

Samen paraat: gisteren, vandaag en morgen

BRANDWEER Fryslân

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

SAMENVATTING

Het dekkingsplan is één van de belangrijkste documenten van Brandweer Fryslân. Het beschrijft de repressieve brandweerzorg in relatie tot de risico's in de regio, en toont hoe meer dan 1200 professionals bijdragen aan de veiligheid van de Friese samenleving. Het Dekkingsplan 2026 – 2029 is de vierde versie sinds de regionalisering in 2014.

Dekkingsplan 2026 – 2029: nóg betere dekkingsgraad

Met de implementatie van dit dekkingsplan wordt de dekkingsgraad in Fryslân over het algemeen verbeterd. De basisbrandweerzorg blijft stabiel, en door een beperkt aantal wijzigingen in de specialistische taken wordt een betere dekking gerealiseerd. Dit is tot stand gekomen na een kritische, doch professionele analyse op alle taken. Het Dekkingsplan 2026-2029 bouwt voort op een solide fundament, waarmee Brandweer Fryslân zich blijft inzetten voor een veilig Fryslân. Gisteren, vandaag en morgen.

Toegepaste methodiek

Het plan is opgesteld volgens de nieuwe handreiking: Landelijke Uniforme systematiek Dekkingsplannen. De systematiek is gebaseerd op gebiedsgebonden opkomsttijden (GGO), waarbij gekeken wordt naar het dominante karakter van een geografisch gebied. Brandweer Fryslân heeft sinds 2017 de functie van deze richtlijn al verwerkt in haar netwerkgedachte: samen paraat.

Bij aanvang van het opstellingsproces van dit dekkingsplan gaf de Bestuurscommissie Veiligheid het kader 'voortzetten Samen Paraat, maar kritisch zijn op specialistische taken' mee. Dit dekkingsplan is primair gebaseerd op theoretische dekking en secundair op het aantal incidenten (evaluatie). Verder zijn bestaand beleid en interne adviesrapporten vertrekpunt geweest, bijvoorbeeld over natuurbrandbestrijding, schuimblussing of Fjoer en Wetter (over bluswater).

Deel 1: basisbrandweerzorg

Basisbrandweerzorg wordt in Fryslân geleverd vanuit een netwerk van 66 brandweerposten. Met uitzondering van de hoofdpost in Leeuwarden zijn deze posten gebaseerd op vrijwilligheid door middel van vrije instroom. Doordat de organisatie robuust is opgebouwd kan er gedegen basisbrandweerzorg geleverd worden. Vanwege de inzet van vrijwilligers kan de paraatheid enkel geborgd worden door in het netwerk een overlap van posten toe te passen. Zo kunnen posten op elkaar terugvallen als dat voor de paraatheid nodig is. Uit de operationele prestaties blijkt dat het netwerk bij daadwerkelijke incidenten goed functioneert, en dat de kazernes in het algemeen op de juiste plek staan. De gekozen richting van het bestuur, in combinatie met de landelijke systematiek, levert voor de basisbrandweerzorg in Fryslân een stabiel beeld waarop geen wijzigingen worden voorgesteld.

De basisbrandweerzorg is onderbouwd door een beoordeling gebaseerd op snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk:

- De snelheid waarmee de eerste basisbrandweer-eenheid bij een incident ter plaatse kan zijn, wordt in de dagsituatie grotendeels voldoende geschat. Voor de gebieden waar de opkomsttijd in theorie overschreden wordt, zijn aanvullende maatregelen beschikbaar. Denk dan aan voorlichting, oefeningen bij objecten of advies en toezicht.

- Capaciteit gaat over het vermogen om bij opschaling tijdig meerdere eenheden ter plaatse te krijgen. Aan de hand van de opkomsttijd van de tweede en derde tankautospuit kan geconcludeerd worden dat er voldoende slagkracht beschikbaar is.

- Gelet op het vrije instroomprincipe wordt de beschikbaarheid van basiseenheden grotendeels beoordeeld als voldoende. Knelpunten bestaan voornamelijk overdag. Voor grootschalige en langdurige inzetten is restdekking goed georganiseerd. Het netwerk van 66 posten is cruciaal om een parate brandweerorganisatie te garanderen.

- Werkdruk wordt als handvat gebruikt om zowel de meerwaarde van een post- als de individuele belasting voor diens medewerkers te beschrijven. De werkdruk lijkt acceptabel, maar de kanttekening hierbij is dat de individuele beleving aan de hand van de beschikbare informatie lastig is uit te drukken.

Deel 2:
specialistische en- aanvullende taken

Naast basisbrandweerzorg zijn ook de specialistische en aanvullende taken geanalyseerd en geëvalueerd. Voor onderstaande taken is de inrichting zodanig goed, dat er geen wijzigingen voorgesteld worden:

- **Hulpverlening op hoogte (redvoertuig)**
- **Mesthulpverlening (VIA)**
- **Specialistische hulpverlening (STH)**
- **Duikteams (WO)**
- **Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen**
- **Natuurbrandbestrijding**
- **Operationele leiding**

Op het gebied van waterlevering en -transport, technische hulpverlening en incidentbestrijding op het water worden wijzigingen doorgevoerd.

- **Bluswatervoorziening:**
  Om de dekkingsgraad en beschikbaarheid van bluswater in Noord-Fryslân te vergroten wordt een kwaliteitsslag voorgesteld door het aantal waterwagens uit te breiden en waar mogelijk ongewenste dubbelfuncties op te heffen. Daarnaast worden 28 motorspuitaanhangers afgestoten, omdat ook bij de levering van bluswater geleund wordt op het netwerk.

- **Technische hulpverlening met kraan:**
  De analyse van Dekkingsplan 2.0 toonde voor deze taak een hoge overlap qua dekkingsgraad in de NW- en ZO-hoek. Aanvullend toonde de evaluatie een relatief lage inzetfrequentie in de ZO-hoek.
  Om die reden gaat deze taak uitgevoerd worden met drie in plaats van vijf hulpverleningsvoertuigen.

- **Incidentbestrijding op het water:**
  Er is grote overlap in dekking door omliggende posten rondom post Balk (i.c.m. lage inzetfrequentie). Tegelijkertijd ontbreekt dekking in NO-Fryslân (waar uit de evaluatie bleek dat er wel incidenten hebben plaatsgevonden). Daarom wordt een oppervlakteredteam van Balk naar Ternaard verplaatst. Bovendien wordt, eveneens vanwege grote overlap en beperkte inzetfrequentie, het brandweervaartuig van Balk afgestoten.

Vooruitblik proces

Nieuw in dit dekkingsplan is de cyclische benadering van het proces. Met het vaststellen van dit plan wordt de inrichtingsfase afgerond en start de uitvoeringsfase. De wijzigingen worden geïmplementeerd en Brandweer Fryslân richt zich op de realisatie van de beschreven brandweerzorg. Eén keer per jaar wordt de dekkingsprestatie beoordeeld op basis van daadwerkelijk bestreden incidenten. Indien dat inzicht aanleiding geeft tot wijzigingen, start de dekkingsplancyclus opnieuw. Conform het Besluit Veiligheidsregio's wordt in ieder geval eens per vier jaar een nieuw dekkingsplan aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

SAMEN PARAAT

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 6
Toelichting en leeswijzer 8

Deel 1 - Basisbrandweerzorg 10
1. Dekking bijstellen: huidige brandweerzorg (processtap 1) 12
1.1. Dekkingsplan 2.0 – herziene versie 12
1.2. Interne ontwikkelingen 12
1.3. Externe ontwikkelingen 15

2. Beschrijven dekking (processtap 2) 18
2.1. Onderzochte factoren 18
2.2. Snelheid 19
2.3. Capaciteit 20
2.4. Paraatheid 23

3. Beoordelen dekking (processtap 3) 26
3.1. Aanpak 26
3.2. Beoordeling snelheid 26
3.3. Beoordeling capaciteit 29
3.4. Beoordeling paraatheid 30
3.5. Beoordeling werkdruk 30

4. Conclusie basisbrandweerzorg 31

Deel 2 - Specialistische- en aanvullende taken 32
5. Brand 34
5.1. Redvoertuig (RV / HW) 34

6. Bluswatervoorziening 36
6.1. Groot watertransport-systemen (WTS / GWT) 36
6.2. Waterwagen (WT / WTH) 38
6.3. Motorspuit aanhanger (MSA) 40
6.4. Water inname punt (WIP) 42

7. Hulpverlening 44
7.1. Hulpverleningsvoertuig-Kraan (HV-K) 44
7.2. Mesthulpverlening (VIA) 46
7.3. Specialistisch Team Hulpverlening (STH) 47

8. Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS) 48
8.1. Gaspakkenteam (GSE) 48
8.2. Schuimblusvoertuig (SB) 50
8.3. Basis ontsmettingseenheid (BOE) 51
8.4. Verkenningseenheden (VE) 52

9. Incidentbestrijding op het water 54
9.1. Waterongevallen eenheid (WO) 55
9.2. Oppervlakteredteam (OVRT) 56
9.3. Brandweer vaartuig (BRV) 58
9.4. Nationale Reddingsvloot (NRV) 59
9.5. Olieschermen 60

10. Natuurbrandbestrijding 61
10.1. Tankautospuit Natuurbrandbestrijding (TST-NB) 61
10.2. CCFM (CCFM) 62
10.3. Ondersteunend materiaal NBB 63

11. Waddeneilanden 64

12. Operationele Leiding 65
12.1. Officier van Dienst (OvD) 65
12.2. Hoofd Officier van Dienst (HOvD) 66
12.3. Algemeen Commandant Brandweerzorg (AC-B) 66
12.4. Commandant van Dienst (CvD) 67
12.5. Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS) 67
12.6. Medewerker Staf Grootschalig Brandweer Optreden (Mw SGBO) 68
12.7. Woordvoerder Brandweer (WV) 68
12.8. Overig 68

13. Overige taken 69
13.1. Logistiek (LOG) 69
13.2. Verlichtingscontainer (LIH) 69
13.3. Reservevoertuigen 70
13.4. Personeel- / materieel voertuigen (PM) 70

14. Doorontwikkeling 71
14.1. Team Digitale Verkenning (TDV) 71
14.2. Operationele leiding 71

Deel 3 - Doorkijk 72
15. Doorkijk 74
15.1. Dekkingsplan vaststellen (processtap 4) 74
15.2. Uitvoering bijstellen (processtap 5) 74
15.3. Dekking uitvoeren (processtap 6) 74
15.4. Uitvoering beoordelen (processtap 7) 74

Bijlagen 75
Bijlage 1 - Toelichting komst gebiedsgerichte opkomsttijden 76
Bijlage 2 - Overzicht aangepaste buurten 77
Bijlage 3 - Aandachtspuntenlijst 78
Bijlage 4 - Takenoverzicht per post 79
Bijlage 5 - Wijzigingenoverzicht (postniveau) 80
Bijlage 6 - Afkortingenlijst 81

Inleiding

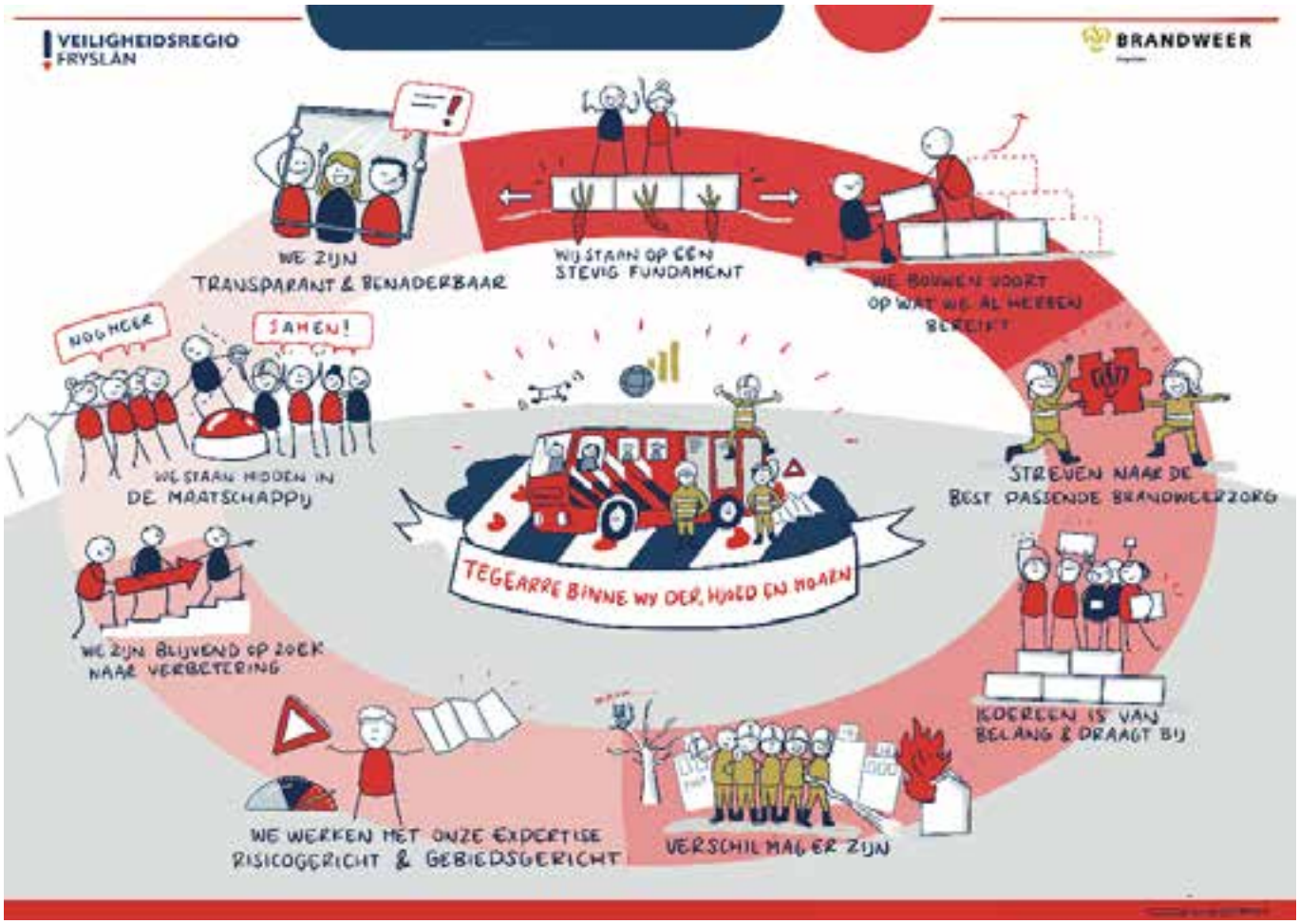
Het dekkingsplan is één van de meest impactvolle documenten van Brandweer Fryslân. Los van de feitelijke en wettelijke status beschrijft het document namelijk de (repressieve) zorg die de brandweer biedt. Anders gezegd: dít is wat we doen, dít is wat de meer dan 1200 repressieve brandweercollega's leveren aan de Friese samenleving, dág en nacht. Het dekkingsplan laat daarmee het hart zien van de Friese brandweerzorg. Het verbindt de brandweercollega's, toont de onderlinge afhankelijkheden en laat zien hoe we elkaar versterken.

Paraatheid is ook meer dan een begrip: het is het primaire product dat de brandweer biedt aan de samenleving. Incidenten (en de locatie ervan) kunnen we niet voorspellen, maar paraat zijn als vangnet: daarvoor zijn we overal, dag en nacht beschikbaar. Elke post en medewerker draagt hieraan bij, ook in gebieden die het geluk hebben minder incidenten te hebben. Wijzigingen in dit dekkingsplan zijn dan ook primair geredeneerd vanuit dekking, en secundair op de aantallen incidenten.

Voor Brandweer Fryslân is dit de vierde keer dat er een dekkingsplan geschreven wordt. Na de regionalisering in 2014 was het eerste dekkingsplan een feitelijke status quo zonder wijzigingen ten opzichte van de gemeentelijke inrichting. In het daaropvolgende 'Dekkingsplan 2.0 – Samen paraat' maakten we de transitie van historisch gegroeid naar een inhoudelijk beredeneerd plan.

Het besef dat Brandweer Fryslân een netwerkorganisatie is werd hier expliciet benadrukt. Alleen sámen kunnen wij incidenten het hoofd bieden, want de uitdagingen die op de posten afkomen zijn legio. Incidenten worden complexer, groter, langduriger en repressief personeel heeft steeds vaker te maken met uitdagingen op het gebied van werkdruk en paraatheid. Na een evaluatie in 2021 werd het Dekkingsplan 2.0, met een aantal beperkte wijzigingen, voor de periode van 2022-2026 opnieuw vastgesteld. Met de netwerkgedachte in haar fundament liep het Dekkingsplan 2.0 vooruit op de thema's werkdruk en paraatheid. In de landelijke systematiek hebben deze thema's een formele plek gekregen.

Door de jaren heen is het hart van Brandweer Fryslân onveranderd. De toekomstverkenning in 2023 vatte dit samen in de uitspraak 'Tegearre binne wy der, hjoed en moarn'. Brandweer Fryslân is trots op wat ze samen bereikt heeft, en bouwt daar in het volste vertrouwen op verder. Dat niet alles hetzelfde zal blijven is onvermijdelijk. Tegelijkertijd gaat dat alle medewerkers ook aan het hart, zeker bij posten waar taken veranderen of taken verplaatst worden naar andere posten. In alle gevallen toont het de kracht en passie van Brandweer Fryslân: sámen zijn wij er voor de samenleving. Gisteren, vandaag en morgen.

Figuur 1

TOELICHTING EN LEESWIJZER

Het dekkingsplan dat voorligt, is opgesteld via de handreiking landelijke uniforme systematiek dekkingsplannen (hierna genoemd: de handreiking). Het is een generieke methode voor het bepalen van opkomsttijden van basisbrandweereenheden en het kunnen analyseren van de vereiste prestaties. Bovendien omvat het een cyclisch proces en draagt het bij aan het bestuurlijke en vakinhoudelijke gesprek over de brandweerzorg.

De handreiking wordt sinds enkele jaren toegepast en bouwt voort op decennialange praktijkervaring van de brandweer, gecombineerd met inzichten uit het programma RemBrand en het rapport 'Brandveiligheid is een coproductie'. De bandbreedtes van Rembrand zoals deze bij het Dekkingsplan 2.0 toegepast werden, worden losgelaten in dit dekkingsplan. Deze zijn in de handreiking vervangen door gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO). Een nadere toelichting op de gebiedsgerichte opkomsttijden ten opzichte van object gebonden opkomsttijden is te vinden in bijlage 1.

Specialismen en aanvullende taken

Het beoordelingskader in de handreiking spitst zich toe op basisbrandweereenheden. Dit dekkingsplan beschrijft ook overige specialismes en aanvullende taken, zodat het dekkingsplan beter als basis kan dienen voor toekomstige voorzienbare en onvoorzienbare wijzigingen binnen de repressieve inrichting. Deze zijn beoordeeld aan de hand van normen uit het Dekkingsplan 2.0.

Bestuurlijke opdracht en overige bouwstenen

Het bestuur van Veiligheidsregio Fryslân heeft voorafgaand aan het opstellen van dit dekkingsplan de opdracht gegeven om het netwerk van 66 posten, van waaruit de basisbrandweerzorg geleverd wordt, te behouden en kritisch te kijken naar de inrichting van de specialistische en aanvullende taken. Naast deze opdracht, het wettelijk kader en de handreiking zijn ook andere beleidsstukken als bouwsteen gebruikt voor dit dekkingsplan. Denk dan aan het incidentrisicoprofiel, een adviesdocument van het project Fjoer en Wetter, natuurbrandbestrijding of de notitie over schuimblussing.

Leeswijzer

De indeling van dit document komt grotendeels voort uit de processtappen uit de handreiking.

Deel 1 richt zich op de primaire dekking van de basisbrandweereenheden en omvat processtappen 1 t/m 3 uit de handreiking. Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleidingen en noodzaak tot het opstellen van een nieuw dekkingsplan, zoals interne en externe ontwikkelingen, en wijzigingen ten opzichte van het oude dekkingsplan. Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige dekking van basisbrandweerzorg. Hoofdstuk 3 geeft de indeling van risicocategorieën weer (het brandrisicoprofiel voor basisbrandweerzorg), en de mate waarin voldaan wordt aan de daarvoor geldende opkomsttijden.

Deel 2 gaat in op de dekking van specialistische en aanvullende taken en kan daarmee gezien worden als materieelspreidingsplan. Hoofdstuk 4 t/m 14 beschrijft de taken brand, hulpverlening, incident¬bestrijding gevaarlijke stoffen, incidentbestrijding op het water, natuurbrandbestrijding, operationele leiding en overige taken.

Deel 3 geeft een doorkijk op de resterende vier processtappen uit de handreiking. Het betreft komende processtappen die onderdeel uitmaken van de cyclische benadering om het dekkingsplan in de toekomst te blijven herzien.

Figuur 2 - Dekkingsacht

Deel 1 - Basisbrandweerzorg

In dit eerste deel van het dekkingsplan is de basisbrandweerzorg in Fryslân uitgewerkt aan de hand van de landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen en daarvoor zijn de processtappen doorlopen die in de handreiking zijn opgenomen. Het deel is ingedeeld op basis van de hoofdstukken: dekking bijstellen, beschrijven dekking en beoordelen dekking.

Dutch Rescue Vehicles
BRAND

1. DEKKING BIJSTELLEN: HUIDIGE BRANDWEERZORG (PROCESSTAP 1)

Dit hoofdstuk schetst de regionale context die dient als vertrekpunt voor het opstellen van een nieuw dekkingsplan. Brandweer Fryslân maakt inzichtelijk welke ontstane of voorgenomen wijzigingen in de ruimtelijke orde, gebruik gebouwen en/of de organisatie van invloed zijn op de regionale dekking en zo ja, in welke mate. Het huidige bestuurlijk vastgestelde 'Dekkingsplan 2.0 – herziene versie' is hiervoor als referentiekader gebruikt.

1.1 Dekkingsplan 2.0 – herziene versie

In 2017 stelde het bestuur het 'Dekkingsplan 2.0 Samen Paraat' vast, en benadrukte hiermee het belang van de netwerkorganisatie. In het plan werd duidelijk dat de gewenste brandweerzorg geleverd wordt in een netwerk van uiteindelijk 66 posten en meer dan 1200 zeer betrokken medewerkers, waarvan het merendeel vrijwillig. Het plan gold voor 4 jaar, is in 2021 geëvalueerd en heeft (in een beperkt herziene variant) een looptijd tot 2026. Het (herziene) Dekkingsplan 2.0 kent een inhoudelijke basering op het 'RemBrand'-gedachtegoed. De normeringen hierin zijn destijds gebruikt om tot een balans tussen risico's enerzijds en brandweerzorg anderzijds te kunnen komen. Vanuit de netwerkgedachte liep het Dekkingsplan 2.0 ook al vooruit op de thema's werkdruk en paraatheid, die nu in de landelijke systematiek een formele plek hebben gekregen. Dit zorgt ervoor dat bij de overgang van het huidige Dekkingsplan 2.0 naar de landelijke systematiek voor Dekkingsplannen het voor wat betreft basisbrandweer-zorg niet tot wezenlijke verschillen heeft geleid.

1.2 Interne ontwikkelingen

1.2.1. Repressieve inrichting

De repressieve brandweerorganisatie van Veiligheidsregio Fryslân bestaat uit 66 brandweerkazernes, verspreid over 18 gemeenten. Twee geografisch over de regio verspreidde afdelingen sturen de posten aan. De hoofdpost Leeuwarden – Aldlânsdyk heeft voor de basis- en specialistische brandweerzorg een beroepsbezetting. De post Leeuwarden – Noord wordt in de dagsituatie (maandag tot en met vrijdag van 07.30 tot 17.30 uur) beroepsmatig bemenst. Aanvullend op de brandweerzorg vanuit de posten zijn er continu 12 functionarissen op piket beschikbaar voor operationele leiding en ondersteuning.

Minder structureel, maar afhankelijk van de lokale omstandigheden, ondersteunen beroepskrachten in de dagsituatie meerdere vrijwillige posten in de paraatheid.

De repressieve inrichting van de brandweer is gebaseerd op een stand-by situatie waarbij alle voer- en/of vaartuigen beschikbaar op de brandweerkazernes staan. Elke inzet heeft direct invloed op de repressieve dekking van het betreffende verzorgingsgebied. Hierbij houden we geen rekening met gelijktijdigheid van incidenten.

1.2.2. Vrijwilligers

Van de 66 posten in Brandweer Fryslân wordt – van oudsher - 65 bemenst door vrijwilligers, en wordt uitgegaan van opkomst op basis van vrije instroom. Dit houdt in dat vrijwilligers door de meldkamer worden gealarmeerd om vervolgens vanuit hun verblijfplaats op te komen naar de brandweerkazerne, waarna wordt uitgerukt naar het incident. Als de paraatheid erom vraagt kan er gebruik gemaakt worden van één van de volgende dienstmodellen: 24-uursbezetting, dagbezetting, kazernering, ploegensysteem en/of incidentele consignatie.

Het is bekend dat een post soms minder vrijwilligers beschikbaar heeft om uit te rukken dan noodzakelijk is. Brandweer Fryslân is daarom vanaf 2017 ingericht als een robuust netwerk van vrijwillige posten om een betrouwbare paraatheid te kunnen leveren en zodoende repressieve dekking te kunnen realiseren. Ook kan een post een beroep doen op de zogenaamde paraatheidspoule, waarbij per situatie gekeken wordt of er beroepspersoneel beschikbaar is om de post in de dagsituatie te ondersteunen in haar paraatheid.

1.2.3. Beroepsmatig repressieve medewerkers

De post Leeuwarden Aldlânsdyk kenmerkt zich door een beroepsbezetting. Het betreft hier een 24-uursdienst en een repressieve dagdienst. Samen met de vrijwilligers van post Noord draagt zij zorg voor continu voldoende operationele slagkracht. Het risicobeeld van de gemeente Leeuwarden met veel inwoners, hoogbouw in het Noorden, een oude binnenstad, ziekenhuis, gevangenis, vliegbasis en een groot aantal inzetten en specialismen in combinatie met de vastgestelde opkomsttijden vraagt om een snelle uitruktijd en beroepsbezetting. Dagdienstmedewerkers zijn op andere kazernes ook aanwezig, maar draaien daar vaak niet in een hard rooster mee in de uitruk. Zij rukken, mits aanwezig en wanneer de werkzaamheden het toelaten, meestal uit samen met opgeroepen vrijwilligers. Bovendien wordt een groot deel van de piketfuncties ingevuld door collega's die een beheersmatige functie binnen Brandweer Fryslân hebben. De medewerkers in de 24-uursdienst en repressieve dagdienst leveren ook een beheersmatige bijdrage in de koude organisatie. Zij voeren werkzaamheden uit voor de functionele gebieden Materieelbeheer, Vakbekwaamheid, Risicobeheersing en Planvorming.

1.2.4. Uitruk op Maat

De basisbrandweerzorg is in Brandweer Fryslân gebouwd op een volledig bemenste TS (TS6) als uitgangspunt. De personele formatie van alle posten is gericht om dit te kunnen leveren. Deze inrichting is in lijn met de wet en het Besluit Veiligheidsregio's, en is opgehangen aan het maatgevende incident 'Brand gebouw'. Dit vereist de inzet van een tankautospuit met zes personen (TS6), hoewel het merendeel van de (níet-maatgevende) incidenten een lichtere inzet vraagt.

Het landelijk kader Uitruk op Maat (UoM) geeft mogelijkheden in het differentiëren van de inzet van mensen en middelen naar incidenttypes en risico's. Door te differentiëren kan de brandweer op modulaire wijze nabij of op de plaats incident een tankautospuit en zes personen samenstellen. Veiligheidsregio's zijn binnen de wettelijke kaders vrij de eigen werkvorm te kiezen. De uitgangspunten staan beschreven in het 'Bijgesteld Landelijk Kader Uitruk op Maat'. Veiligheidsregio Fryslân kent de volgende optionele afwijking van de basisbrandweereenheid:

1.2.5. TS-Flex

Om de trend van verminderde paraatheid bij brandweervrijwilligers op te vangen hebben de posten een vakbekwaamheidsprogramma doorlopen om met minder dan zes personen met een TS-Flex de incidentbestrijding te beginnen. Hierbij geldt het principe 'TS6 als het kan, TS-Flex als het moet', waarbij we in de basis werken met een standaard TS6. Maar wanneer de opkomst hiervoor onvoorzien niet toereikend is, staan we optioneel het uitrukken tot en met het minimum van een TS 4 toe. Deze eenheid bestaat uit een standaard tankautospuit en vier personen: een bevelvoerder, een chauffeur/voertuigbediener en minimaal twee manschappen. Het TS-Flex beleid geldt alleen voor de basisbrandweerzorg: voor de specialistische taken is geen beleid ontwikkeld om (ten negatieve) af te wijken van de vereiste personele bezetting. Brandweer Fryslân maakt geen gebruik van samengestelde eenheden.

1.2.6. Interne afspraken omtrent alarmering

Via een één-weg pagersysteem alarmeert de meldkamer momenteel Friese brandweereenheden. Bij niet-voorziene paraatheidsproblemen kan daar via dit systeem niet over gecommuniceerd worden met de meldkamer. Een twee-weg pagersysteem kan dat wel. Het grote voordeel van een dergelijk systeem is dat de oplopende opkomsttijd beperkt wordt, doordat een buurpost sneller gealarmeerd kan worden. Brandweer Fryslân ziet meerwaarde in deze functionaliteit. In de afgelopen jaren heeft Brandweer Fryslân hier al onderzoek naar gedaan, en is destijds in afstemming met de Bestuurscommissie Veiligheid besloten om een aantal jaren te wachten totdat er robuustere en gebruiksvriendelijkere twee-weg pagers op de markt zouden komen. In 2025 neemt Brandweer Fryslân hier opnieuw een standpunt over in. Mogelijk wordt in 2026 tot aanschaf van de twee-weg pagers overgegaan. Hier wordt te zijner tijd met het bestuur over gesproken.

De gebruikte paraatheidssystemen (Brandweerrooster, WiiB) worden momenteel gebruikt om de posten vooraf inzage te bieden in de beschikbaarheid van hun ploegleden. Het biedt de posten de mogelijkheid om maatregelen te treffen bij onvoldoende beschikbaarheid, zoals uitmelden en/of het organiseren van beroepsondersteuning uit de flexibele schil.

1.2.7. Samenwerking externe partijen

In Veiligheidsregio Fryslân zijn geen bedrijven die een aanwijzing hebben tot het instellen van een bedrijfsbrandweer. Een tweetal bedrijven hebben een extra-uitgeruste BHV-organisatie: Douwe Egberts in Joure en Philips in Drachten. Met beide bedrijven is afgesproken dat zij niet ingezet worden op publiek terrein.

Het militair terrein van de Vliegbasis Leeuwarden heeft voor het vliegverkeer beschikking over eigen brandweerzorg. Deze wordt bij alarmeringen op het militair terrein als eerste zélf gealarmeerd, en conform het rampenbestrijdingsplan worden de benodigde civiele hulpverleners ook gealarmeerd.

1.2.8. Doorontwikkeling brandweerzorg

In de jaren van het huidige dekkingsplan (2017-2025) heeft Brandweer Fryslân een aantal ontwikkelingen doorlopen die niet in het (herziene) Dekkingsplan 2.0 vermeld zijn. In dit dekkingsplan worden deze wel opgenomen. De ontwikkelingen zijn:

- **Specialistisch en Grootschalig Brandweer Optreden (S-GBO)**
  Voor specialistisch- en grootschalig brandweer optreden (S-GBO) volgt Brandweer Fryslân de landelijke visie op GBO. Deze visie is in 2019 grotendeels geïmplementeerd, maar destijds niet opgenomen in het dekkingsplan.

- **Operationele leiding**
  Hiermee wordt gedoeld op de operationele structuur van incidentbestrijding vanuit de brandweer. Deze structuur loopt uiteen van de basisbrandweerzorg (waar een bevelvoerder de eerste operationele leidinggevende is) tot aan GRIP2, waarbij de Algemeen Commandant Brandweer (AC-B) de hoogst operationeel leidinggevende is. Een deel ervan wordt geleverd vanuit de basisbrandweerzorg, en was daardoor vanaf 2017 vermeld in het Dekkingsplan 2.0. Een ander deel wordt geleverd vanuit de (S-)GBO inrichting. Aangezien deze werkwijze niet vermeld was in het dekkingsplan, was dit deel van de operationele leiding (en ondersteuning) niet volledig in beeld.

- **Natuurbrandbestrijding**
  In 2023 is natuurbrand in de Nationale risicoanalyse geclassificeerd als ‘zeer waarschijnlijk’. Ook in Fryslân vraagt het aandacht. Zowel in het voorkomen van-, voorbereiden op- en het bestrijden van daadwerkelijke incidenten.
  Vanaf 2022 is Brandweer Fryslân projectmatig bezig om deze vorm van incidentbestrijding aanzienlijk te verstevigen. Met de door het bestuur in 2023 extra beschikbaar gestelde middelen heeft Brandweer Fryslân hiervoor de aanschaf in gang gezet voor specialistische eenheden. In dit dekkingsplan wordt de inrichting voor deze taak opgenomen.

- **Mesthulpverlening**
  In de provincie Fryslân is een grote agrarische sector. Omdat incidenten met mestputten (in combinatie met vee en/of grote huisdieren) frequent voorkwamen is Brandweer Fryslân in 2019 begonnen met het specialistische taak mesthulpverlening. Vijf teams zijn toen aanvullend uitgerust en opgeleid voor het bestrijden van dergelijke incidenten. Anno 2024 zijn hiervan vier teams over. In dit dekkingsplan wordt de inrichting voor deze taak opgenomen.

- **Bluswatervoorzieningen**
  Brandbestrijding is onlosmakelijk verbonden met het voorhanden hebben van bluswater. Ook als een brand te groot is om nog bestreden te kunnen worden, is voldoende bluswater een vereiste om te voorkomen dat de brand zich uitbreidt naar een naastgelegen perceel. In 2019 heeft Brandweer Fryslân, in opdracht van de Bestuurscommissie Veiligheid, dan ook beleid op bluswatervoorzieningen opgesteld. Om de benodigde middelen gemotiveerd al dan niet op te nemen in het nieuwe dekkingsplan is in 2024 projectmatig onderzocht in hoeverre hiertoe nog noodzaak is. De adviezen zijn verwerkt in het nieuwe dekkingsplan.

- **Ondersteuningspeloton Schiermonnikoog**
  Op Schiermonnikoog wordt, ter ondersteuning van de brandweereenheid, gebruik gemaakt van een zgn. ondersteuningspeloton. Deze eenheid bestaat uit vrijwilligers van het eiland (niet zijnde brandweervrijwilligers) die hand en spandiensten verrichten om de brandweereenheid en de andere hulpdiensten te ontlasten. Brandweer Fryslân faciliteert deze eenheid met een specifieke aanstelling, ongevallenverzekering en vakbekwaamheidsactiviteiten.

- **Doorontwikkeling bouwagenda**
  Brandweer Fryslân kent 66 kazernes, waarvan de meeste in eigendom van de Veiligheidsregio zijn. Sinds de regionalisering in 2014 werkt Brandweer Fryslân planmatig aan een kwaliteitsverbetering van het vastgoed (lees kazernes).

Hiervoor zijn twee instrumenten ingezet: de portfolio-analyse wat een belangrijk ondersteunend instrument is voor het bepalen van de prioriteitsvolgorde bij vervanging en/of verbetering van kazernes (de zogeheten Bouwagenda). Nieuwbouw vindt plaats op basis van een blauwdrukaanpak. Per type kazerne (compact, middel, groot) is er een basisontwerp. Dit is o.a. effectief voor de ontwerpfase. Na de bouw van de eerste kazerne volgens dit principe heeft een evaluatie plaatsgevonden. Op basis hiervan is in samenhang met de noodzaak om bouwkosten in de hand te houden een bijgestelde blauwdruk voor de compacte kazerne ontwikkeld. Deze is goed ontvangen bij posten. Zo blijft nieuwbouw van kazernes nog mogelijk. Tegelijkertijd bereidt Brandweer Fryslân zich voor op de periode na afloop van de bouwagenda. Om vorm te geven aan toekomstbestendige, functionele en betaalbare huisvesting is gestart met de ontwikkeling van een strategisch huisvestingsprogramma.

- **Energietransitie: verduurzaming wagenpark**
  Brandweer Fryslân kent een groot wagenpark, zowel voor brandweerzorg (repressief) als voor ondersteunende taken. Duurzaamheid is een steeds belangrijker thema voor het wagenpark. Op grond van wet- en regelgeving en maatschappelijke ambitie is er de noodzaak om uitstoot zoveel mogelijk te minimaliseren, waarbij voor repressieve voertuigen de veiligheidsfunctie leidend blijft. Dit betekent dat bij vervanging binnen het wagenpark de insteek is om zoveel mogelijk voertuigen met beperkte tot geen emissie te verwerven, zoals hybride en elektrische voertuigen. Deze ontwikkeling heeft ook financiële effecten: vervangende voertuigen blijken dikwijls duurder te zijn. Daarnaast vraagt dit een goede infrastructuur voor de brandstofvoorziening. De komende jaren ontstaat er meer zicht op de (financiële) impact van deze ontwikkelingen.

- **Gebruik ondersteunende voertuigen**
  Elke brandweerpost beschikt sinds 2017 over een ondersteunend voertuig voor personeel- en materieelvervoer. Dit voertuig wordt bijvoorbeeld gebruikt tijdens oefenmomenten, vervoer van cursisten naar een opleidingslocatie. In de jaren na de introductie heeft het voertuig in een aantal gevallen ook een repressieve rol gekregen, bijvoorbeeld bij het narijden naar een incident in het eigen operationele gebied, het vervoeren van een aanhanger tijdens incidenten en het inzetten als vervoer van een verkenningseenheid. Vanuit een financieel-economisch standpunt en in het licht van de verduurzaming van het wagenpark is er een behoefte om de inzet van ondersteunende voertuigen te evalueren.

1.3 Externe ontwikkelingen

1.3.1. Geografie en demografie

Veiligheidsregio Fryslân (VRF) is congruent aan de grenzen van de provincie Fryslân. De vijf omringende Veiligheidsregio's zijn: Groningen, Drenthe, Overijssel, Flevoland en Noord-Holland-Noord. De provincie Fryslân heeft een oppervlakte van 5.753 km² en bestaat voor 59% uit land, voor 30% uit buitenwater en voor 11% uit binnenwater. Een aanzienlijk deel van het land ligt net onder de zeespiegel. Het grootste deel van de Waddenzee valt onder de regio Fryslân. Tot de regio behoren de bewoonde eilanden Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.

De provincie Fryslân kent vanwege het vele water diverse meren, rivieren en kanalen. Vanuit Leeuwarden lopen spoorlijnen naar Harlingen, Stavoren, Heerenveen en Groningen. Voor autoverkeer zijn er vier snelwegen: de A6, A7, A31 en A32.

Verspreid over 18 gemeenten wonen in de provincie Fryslân ruim 660.000 mensen. Fryslân is met haar oppervlakte verreweg de grootste en qua inwonertal de twaalfde Veiligheidsregio in Nederland. De bevolkingsprognose (CBS, 2022) laat een krimp van de bevolking en een toenemende vergrijzing in de plattelandsgemeenten zien. De prognose van het afnemen van de inwonersaantallen zal voornamelijk het resultaat zijn van het overlijden van de grote babyboomgeneratie.

1.3.2. Toekomstverkenning Brandweer Fryslân

In 2023 heeft Brandweer Fryslân een toekomstverkenning uitgevoerd, in navolging op de provinciale toekomstverkenning van de Veiligheidsregio Fryslân. Eén van de zaken die hierin naar voren kwam is de gebleken kracht van de netwerkorganisatie. Dit heeft geresulteerd in een robuust stelsel waarbij posten elkaar ondersteunen in het leveren van brandweerzorg. Ook gaf de verkenning zicht op een verwachtte toename aan de behoefte in maatwerk. Zeker bij landelijk gelegen posten is het niet meer vanzelfsprekend dat wonen en werken in dezelfde omgeving plaatsvindt. Overdag zorgt dit in toenemende mate voor paraatheidsuitdagingen, waarvoor creatief maatwerk (zoals flexwerken of werken vanuit een kazerne, maar ook andere samenstellingen van eenheden en/of takenpakketten) vereist is om antwoord te bieden aan dergelijke uitdagingen. Landelijk wordt de komende jaren nagedacht over anders inrichten van het repressieve functiehuis van Brandweer Nederland, mede omdat deze worsteling ook in andere regio's herkend wordt.

1.3.3. Rechtspositie vrijwilligers

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de huidige rechtspositie van brandweervrijwilligers geen vanzelfsprekendheid is. Er ontstonden o.a. vraagtekens over het inhoudelijke onderscheid tussen beroepsmatig en vrijwillig brandweerpersoneel en over de vraag in hoeverre vrijwillig brandweerpersoneel een alarmering mocht weigeren. Hoewel er op dit moment geen concrete wijzigingen verwacht worden, blijft de kans bestaan dat de (Europese) overheid hierin op termijn alsnog aanpassingen nodig achten.

1.3.4. Interregionale afspraken

Brandweer Fryslân heeft op een aantal vlakken interregionale afspraken. Op detailniveau betreft dit het inzetten van basisbrandweerzorg rond de provinciegrenzen. Brandweer Fryslân helpt de buurregio's en visa versa. Op het niveau van specialistisch grootschalig brandweeroptreden levert Brandweer Fryslân in Noord-Nederland het Specialistisch Team Hulpverlening (STH), wat o.a. ingezet kan worden bij instortingen. Ook draagt Brandweer Fryslân voor incidenten op het water bij aan de Nationale Reddingsvloot (NRV); de landelijke hybride organisatie van Brandweer en Reddingsbrigades.

1.3.5. Verlaging maximumsnelheid binnen de bebouwde kom

In 2020 heeft de Tweede Kamer ingestemd met een motie om de maximumsnelheid in de bebouwde kom te verlagen van 50 naar 30 km/u.

Sindsdien zijn diverse (grote) gemeenten in Nederland hiermee gaan experimenteren. Binnen Fryslân hebben de Provincie Fryslân en een aantal gemeenten hierover beleidsvoornemens ontwikkeld, en is de verwachting dat in de komende jaren steeds meer wegen aangewezen worden waarop maximaal 30 km/u gereden mag worden. Een impact op brandweerzorg is op voorhand niet te schetsen; in de landelijke afwegingsschema's en gemeentelijke plannen wordt weliswaar rekening gehouden met behoeften van noodhulpdiensten, maar het betekent ook dat brandweervrijwilligers minder snel op de kazerne kunnen zijn. Dit dekkingsplan is gebaseerd op berekeningen gebruikmakend van huidige actuele snelheden op de verschillende wegdelen. Doorgevoerde wijzigingen door gemeentes kunnen aanleiding zijn tot bijstellen van de dekking.

1.3.6. Ruimtelijke ontwikkelingen

Ook in Fryslân is sprake van woningnood. Zowel in de stedelijke als in de plattelandsgebieden is behoefte tot het creëren van nieuwe woningen. In combinatie met de vergrijzing is een behoefte zichtbaar op zogenaamde nultredenwoningen en geclusterde woningen; woningen die geschikt zijn voor minder-zelfredzame ouderen. Dit heeft mogelijk ook impact op het brandrisicoprofiel. Ook de energietransitie heeft effect op de ruimtelijke ontwikkelingen: toenemende isolatie, ecologische bouwmaterialen, toenemend gebruik van zonne-energie en alternatieve energievoorzieningen in- en rondom woningen (zoals thuis- en wijkbatterijen) zorgen voor verandering in brandrisico's. Dit dekkingsplan gaat uit van de huidige ruimtelijke indeling. Daar waar de brandweer naar verwachting laat is, wordt het des te belangrijker dat de functionele gebieden Risicobeheersing extra inspanning leveren, bijvoorbeeld door Brandveilig Leven-programma's.

STH

2. BESCHRIJVEN DEKKING (PROCESSTAP 2)

Dit hoofdstuk beschrijft de verwachte dekking van basisbrandweerzorg in het verzorgingsgebied van Brandweer Fryslân. Aan de hand van de handreiking Gebiedsgerichte Opkomsttijden wordt inzichtelijk waar de brandweer repressief toe in staat is onder de beschreven situatie uit hoofdstuk 1.

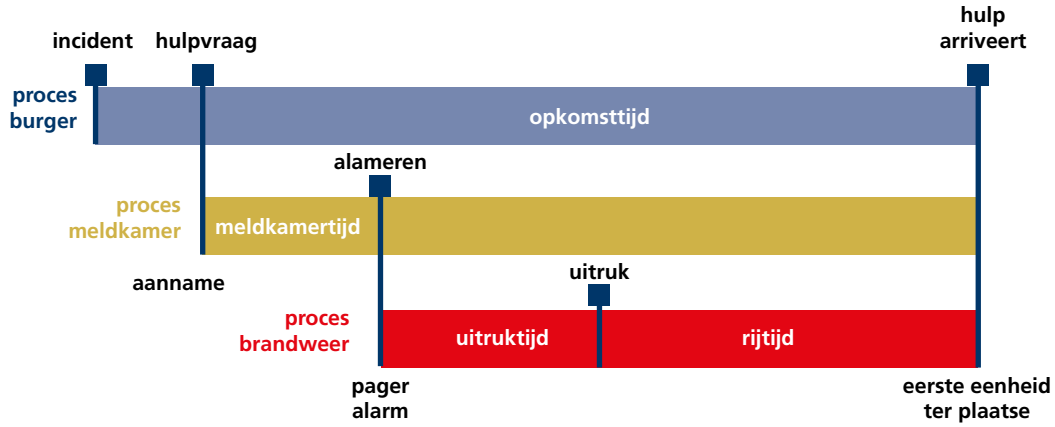
2.1 Onderzochte factoren

Het inzicht ontstaat door vier factoren te beschrijven: snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk. Enkel voor de factoren snelheid en capaciteit bestaat een beoordelingskader. Door toch ook de factoren paraatheid en werkdruk te beschrijven wordt er een beter inzicht in de dekking gecreëerd. Het tabel hiernaast geeft weer op basis van welke onderwerpen de factoren beschreven worden.

Factor	Onderwerp
Snelheid	Maatgevend scenario
	Snelste hulp ter plaatse
Capaciteit	Slagkracht
	Grootschalig optreden
Paraatheid	Beschikbaarheid
	Gelijktijdigheid
	Restdekking
Werkdruk	Alarmeringsfrequentie

2.1.1. Prognose opkomsttijd

Voor de factoren snelheid en capaciteit is de prognose van de opkomsttijd van belang. De opkomsttijd bij een incident is de tijdsduur tussen de melding van een hulpvraag bij de meldkamer tot het moment waarop de brandweereenheid op de incidentlocatie arriveert. Onder prognose wordt in dit verband de verwachte opkomsttijd voor een specifieke locatie verstaan. De opkomsttijd bestaat uit drie tijdselementen, namelijk meldkamertijd, uitruktijd en rijtijd. Onderstaande figuur geeft dat schematisch weer.

Meldkamer

De meldkamertijd is de tijd die de meldkamer nodig heeft om een incident aan te nemen, triage te plegen, en passende eenheden te alarmeren. Voor het bepalen van dit dekkingsplan is de meldkamertijd berekend op 70 seconden. Het is berekend aan de hand van alle prio-1 meldingen in de periode 2021 tot en met 2023. Dit tijdselement is voor iedere bepaling van de verwachte opkomsttijd voor het gehele verzorgingsgebied van Brandweer Fryslân hetzelfde.

Uitruktijd

De uitruktijd is de tijd tussen de alarmering van een eenheid en de uitruk naar een incident. De uitruktijden zijn per post berekend op basis van gerealiseerde tijden in de periode van 2021 tot en met 2023. Het betreft hier dezelfde data als die is gebruikt voor de kazernevolgordetabel (KVT).

Rijtijd

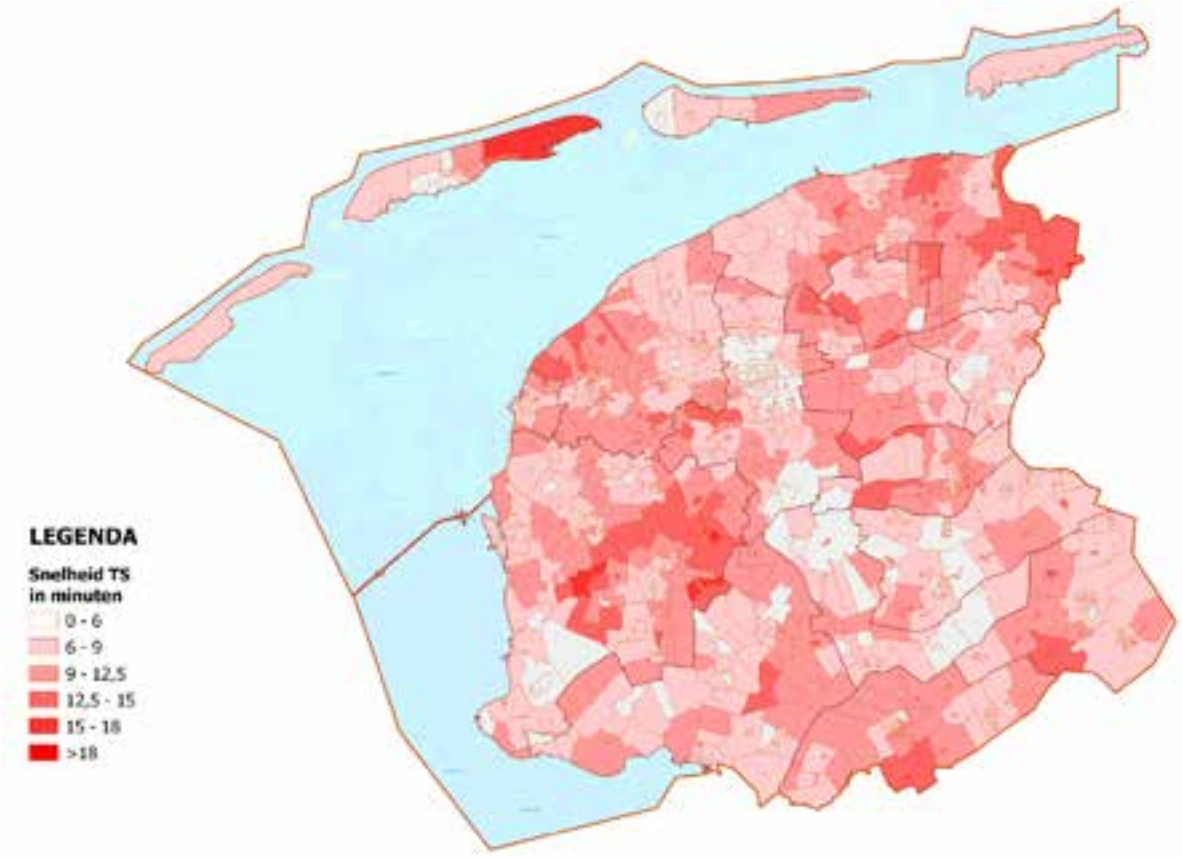
De rijtijd is de tijd tussen het vertrek vanaf de uitruklocatie tot de aankomt bij een incidentlocatie. Voor het bepalen van de verwachte rijtijd is de Wegstatus Module in de applicatie CARE-DRIvE gebruikt. Hierin is het wegennet opgedeeld in straatdelen, en heeft ieder deel een eigen gemiddelde snelheid die is vastgesteld aan de hand van de daadwerkelijk gereden snelheid door personenvoertuigen over een periode van vier jaar. Dit zijn zogenaamde speedprofiles.

2.2. Snelheid

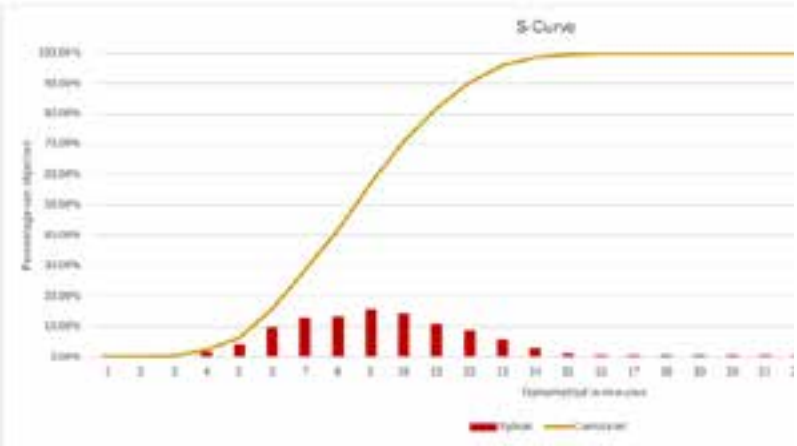
Snelheid beschrijft de best geschatte tijd waarmee de eerste hulpverlening bij een incident ter plaatse kan zijn. Het gebied waar een basisbrandweereenheid het snelst is ten opzichte van andere basisbrandweereenheden noemen we het operationele gebied van die eenheid. Omdat conform de handreiking het incidenttype gebouwbrand als maatgevend scenario is genomen, wordt in dit verband gesproken over basisbrandweereenheden. De wet schrijft een TS6 als basisbrandweereenheid voor. Met behulp van de factor opkomsttijd wordt inzicht in de snelheid gegeven.

De snelheid wordt beschreven op basis van de dag-situatie. Enerzijds omdat er, met uitzondering van Post Noord, binnen de regionale dekking geen onderscheid wordt gemaakt naar tijdstip van de dag. Anderzijds omdat in de ANW-situatie ten opzichte van de dag-situatie de prestatie in slechts 3% van de vakken verandert.

De volgende afbeelding toont de snelheid van opkomst van een basisbrandweereenheid (de eerste TS) in de dag-situatie weer. Hoe lichter de kleur, hoe sneller de eenheid ter plaatse is.

Wanneer dezelfde prestatie in een S-curve wordt weergegeven, dan ziet dat er als volgt uit. Hierbij is de dekking op objectniveau berekend. De grafiek hiernaast geeft op de horizontale as de opkomsttijd weer, en in de verticale as staat het percentage objecten dat wordt bereikt.

In de dagsituatie blijkt dat bij het maatgevend scenario gebouwbrand de eerste TS in 30% van de gevallen binnen 7 minuten ter plaatse is bij het incident. Voor 90% van de objecten is dat binnen 12 minuten.

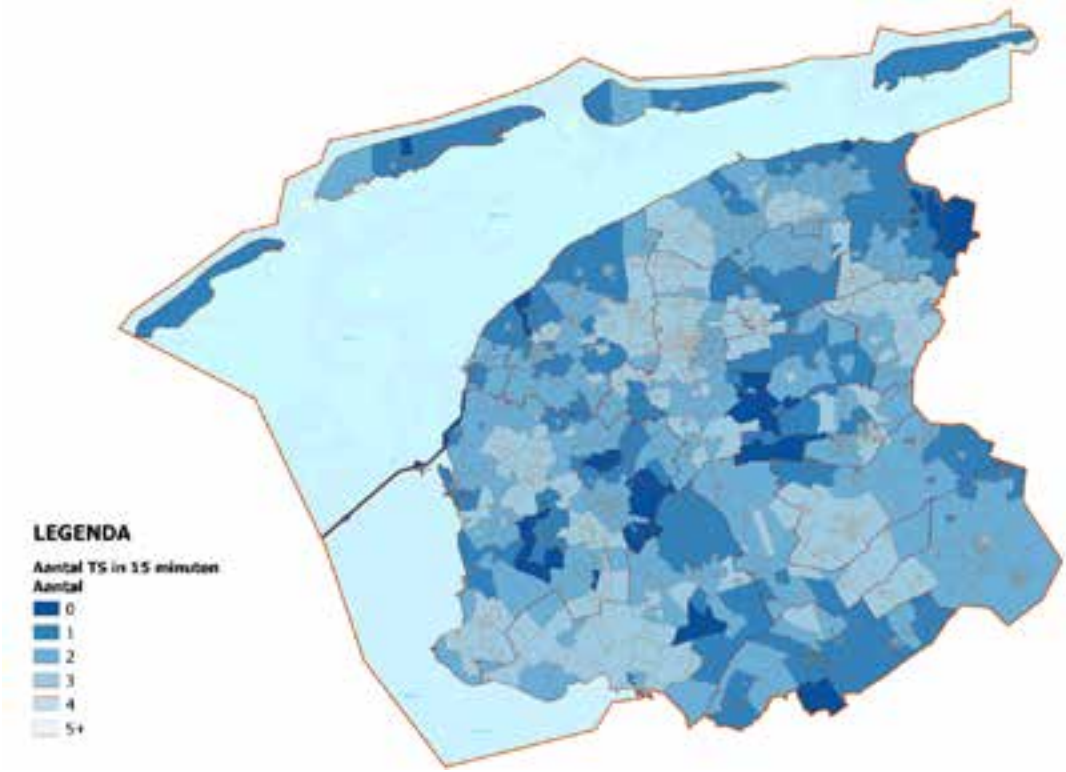
2.3 Capaciteit

Capaciteit bestaat uit slagkracht en grootschalige- en langdurige inzetten. Dit wordt beschreven omdat de dekking niet enkel wordt bepaald door de snelheid waarmee eenheden bij een incident ter plaatse kunnen zijn, maar ook door de beschikbaarheid van voldoende eenheden bij opschaling.

2.3.1 Slagkracht

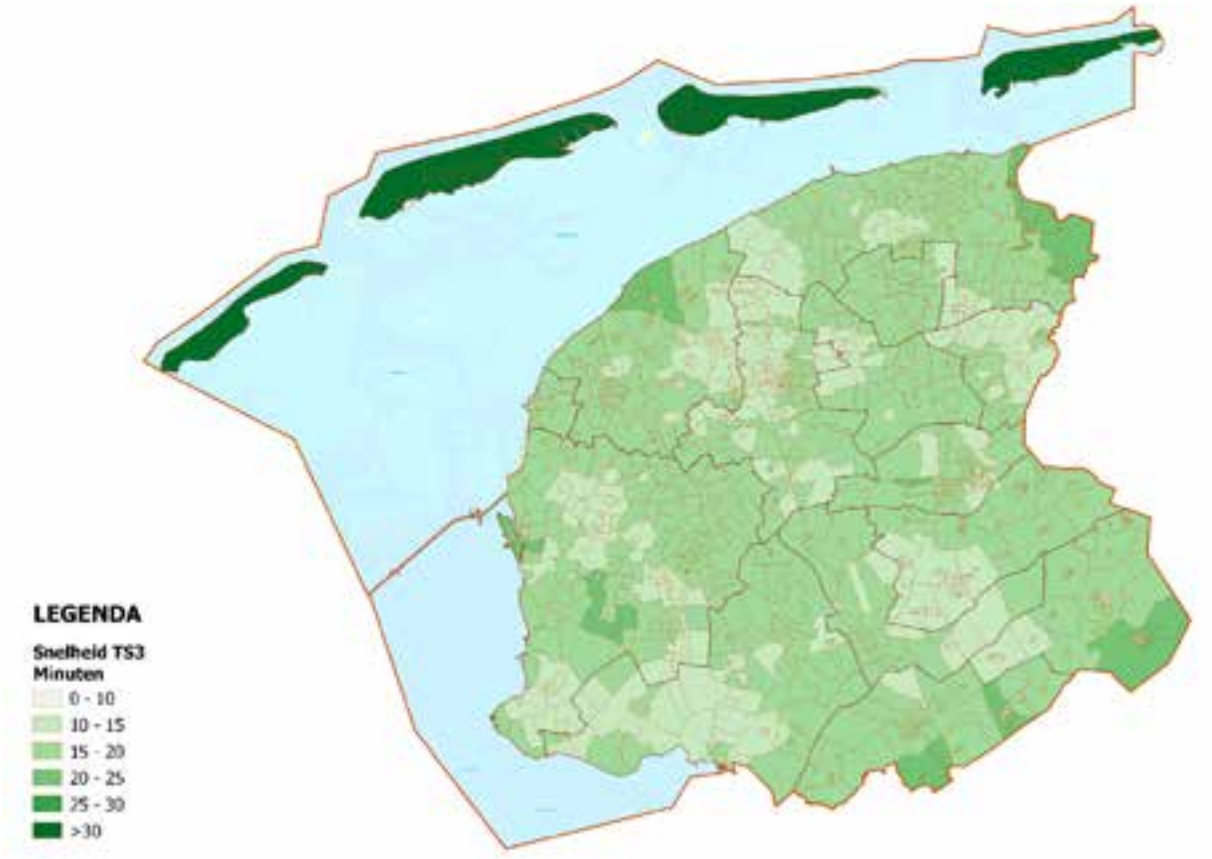
Slagkracht[1] is het vermogen om bij opschaling tijdig meerdere eenheden tot een maximum van drie tankautospuiten bij het incident ter plaatse te krijgen. De basisbrandweerzorg voorziet in een slagkracht tot maximaal drie tankautospuiten en één bijzonder voertuig onder leiding van een officier van dienst. Een inzet met meer dan drie tankautospuiten wordt grootschalig genoemd.

Onderstaande afbeelding laat zien hoeveel TS'en binnen vijftien minuten ter plaatse kunnen zijn. Hoe donkerder de vlek, hoe lager de slagkracht.

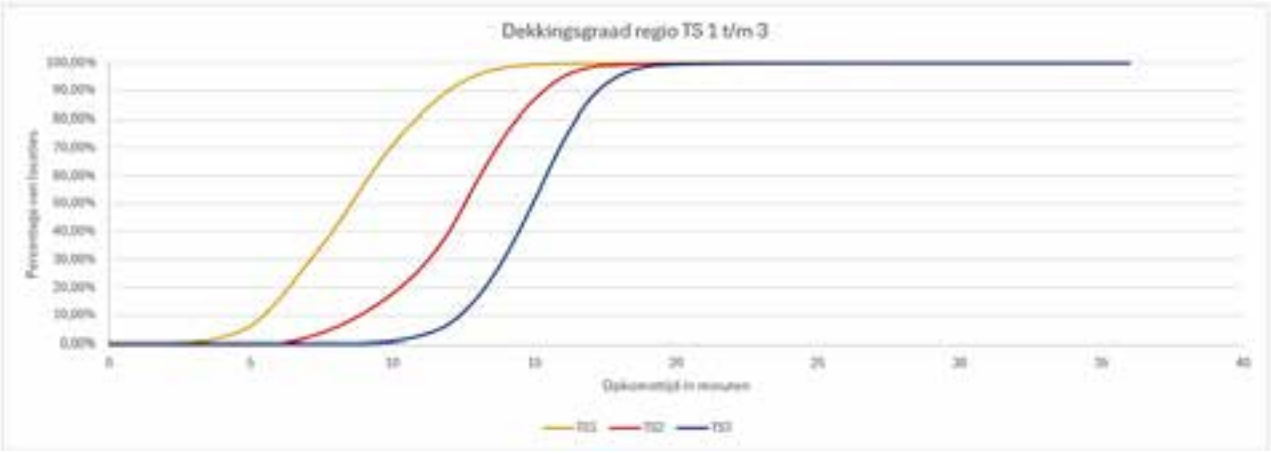

[1] *NB. In Dekkingsplan 2.0 werd dit onderdeel beschreven als toegevoegde waarde van een kazerne. In tabel-vorm werd toen inzichtelijk gemaakt wat voor bijdrage posten hadden als 2e eenheid in een naastgelegen operationeel gebied. Conform de handreiking wordt dit nu onder de noemer slagkracht inzichtelijk gemaakt, en uitgebreid met de 3e eenheid.*

Aanvullend toont onderstaande afbeelding binnen hoeveel minuten drie TS'en ter plaatse kunnen zijn. Hoe donker der de vlek, hoe langer het duurt voordat de derde TS ter plaatse is.

In deze afbeelding valt de classificatie van de Waddeneilanden op. De posten op de eilanden zijn uitgerust met maximaal twee TS'en, en dus moet de derde TS altijd van vaste wal komen, en heeft daarom hoge opkomsttijd. Brandweer Fryslân heeft afspraken met de veerdiensten over het overbrengen van materieel ten tijde van incidenten. De posten op de eilanden zijn uitgerust met aanvullend materiaal, om de periode te overbruggen voordat versterking is gearriveerd.

Onderstaande S-curve laat zien hoe snel de eerste, tweede en derde TS bij het maatgevend scenario gebouwbrand ter plaatse kunnen zijn. Het toont welk percentage van de objecten (verticale as) bereikt wordt in een bepaalde opkomsttijd (horizontale as). Uit de S-curve blijkt dat in 50% van de gevallen drie TS'en binnen 15 minuten ter plaatse kunnen zijn.

2.3.2 Grootschalig brandweeroptreden (GBO)

Bij een inzet met meer dan drie basisbrandweereenheden wordt gesproken over grootschalig brandweeroptreden. Vier eenheden vormen samen met een pelotonscommandant een peloton. Het eerste peloton wordt geformeerd vanuit de KVT: de dichtstbijzijnde eenheden worden hiervoor geselecteerd.

Het inzetten van een peloton heeft impact op de restdekking van de regio. Opvolgende pelotons worden via de KVT daarom samengesteld uit eenheden van posten die verder weg en verspreid in de regio liggen. Doordat elke regio heeft vastgesteld welke tankautospuiten géén onderdeel mogen zijn van in één keer opgeroepen pelotons, is restdekking en inzetbaarheid van specialismen per regio zo passend mogelijk georganiseerd.

Van de 66 posten die in Fryslân basisbrandweerzorg bieden zijn 21 te selecteren voor optreden in GBO-verband. In theorie kan Brandweer Fryslân hiermee vijf pelotons basisbrandweerzorg vormen, mits er geen ander peloton nodig is (bijvoorbeeld Grootschalige Watervoorziening of Logistiek).

De pelotonscommandanten voor de pelotons komen uit de zes OvD-gebieden die Fryslân telt. Praktisch gezien ligt het aantal pelotons daarmee lager, omdat bij een GBO-waardig incident meestal, naast de pelotons basisbrandweerzorg, ook een peloton GWV en Logistiek wordt ingezet.

Brandweer Fryslân kan in basis de onderstaande pelotons formeren:

- **5x peloton basisbrandweerzorg**
  - 1e peloton binnen 30 minuten inzetbaar
  - Maximaal aantal pelotons afhankelijk van feitelijke situatie
- **3x peloton technische hulpverlening en redding**
  - 1e peloton binnen 60 minuten inzetbaar
  - Maximaal aantal pelotons afhankelijk van feitelijke situatie
- **2x peloton logistiek en ondersteuning**
  - 1e peloton binnen 30 minuten inzetbaar
- **2x peloton grootschalige watervoorziening**
  - 1e peloton binnen 30 minuten inzetbaar
- **1x peloton natuurbrand**
  - Binnen 30 minuten inzetbaar op vaste wal
  - Realiseerbaar na de uitrol van de NBB-voertuigen

Interregionale bijstand GBO

Een peloton kan ook ingezet worden om (specialistische) bijstand te leveren aan een andere veiligheidsregio. Brandweer Fryslân kan de volgende eenheden in interregionaal verband leveren:

- **1x peloton basisbrandweerzorg**
  - inzetbaar binnen 60 minuten op de eigen regiogrens
- **1x peloton grootschalige watervoorziening**
  - inzetbaar binnen 60 minuten op de eigen regiogrens
- **1x peloton redding en technische hulpverlening**
  - inzetbaar binnen 60 minuten op de eigen regiogrens
- **1x Specialistisch Team Hulpverlening (STH)**
  - 30 minuten na alarmering uitgerukt, ter plaatse binnen 90 minuten na alarmering
- **1x peloton Nationale Reddingsvloot**
  - binnen 3 uur na alarmering op vertreklocatie
- **1x peloton logistiek en ondersteuning**

Verzoeken om meer interregionale eenheden kunnen via verzoeken tot landelijke bijstand aan Brandweer Fryslan gesteld worden. Aanvullend zijn via de samenwerking met de Veiligheidsregio Groningen (VRG) en Veiligheidsregio Drenthe (VRD) pelotons beschikbaar die Brandweer Fryslân niet zelf kan leveren[2], zoals Grootschalige Ontsmetting.

[2] *Deze staan beschreven in het Handboek grootschalig brandweeroptreden Noord-Nederland (2020)*

2.4 Paraatheid

De paraatheid gaat over de mate waarin de brandweer erin kan voorzien dat een aangewezen eenheid met werkend materieel en voldoende personeel naar een incident kan uitrukken en daadwerkelijk kan optreden. Een dekkingsplan is namelijk statisch: eenheden lijken altijd paraat. Brandweer Fryslân is grotendeels gebaseerd op vrijwilligheid door middel van vrije instroom. Dat houdt in dat de organisatie verwacht dat de vrijwilliger naar de kazerne komt als de pager gaat en de vrijwilliger beschikbaar is. Een gevolg van vrije instroom is dat de paraatheid niet altijd gegarandeerd is. Door factoren als beschikbaarheid en gelijktijdigheid te beschrijven, wordt meer recht aan de praktijk gedaan.

2.4.1 Beschikbaarheid

Beschikbaarheid is de mate waarin de brandweer voldoende (gekwalificeerd) personeel en werkend materieel op de 66 posten beschikbaar heeft om daadwerkelijk naar een incident uit te rukken. Bij de hoofdpost in Leeuwarden (en Post Noord in de dagsituatie) is de beschikbaarheid gegarandeerd doordat beroepspersoneel gekazerneerd is. Over de 65 vrijwillige brandweerposten is bekend dat deze niet altijd 24/7 paraat zijn. De meeste knelpunten worden ervaren in de dag-periode. Brandweer Fryslân registreert geen beschikbaarheid, maar kan wel een indicatie van de paraatheid geven. Deze overzichten geven geen sluitend beeld, maar tonen wel aan dat niet altijd alle posten paraat zijn.

De indicatie wordt gegeven aan de hand van uitdienstmeldingen en het aantal incidenten in een verzorgingsgebied van een post waar een andere post naartoe is gegaan.

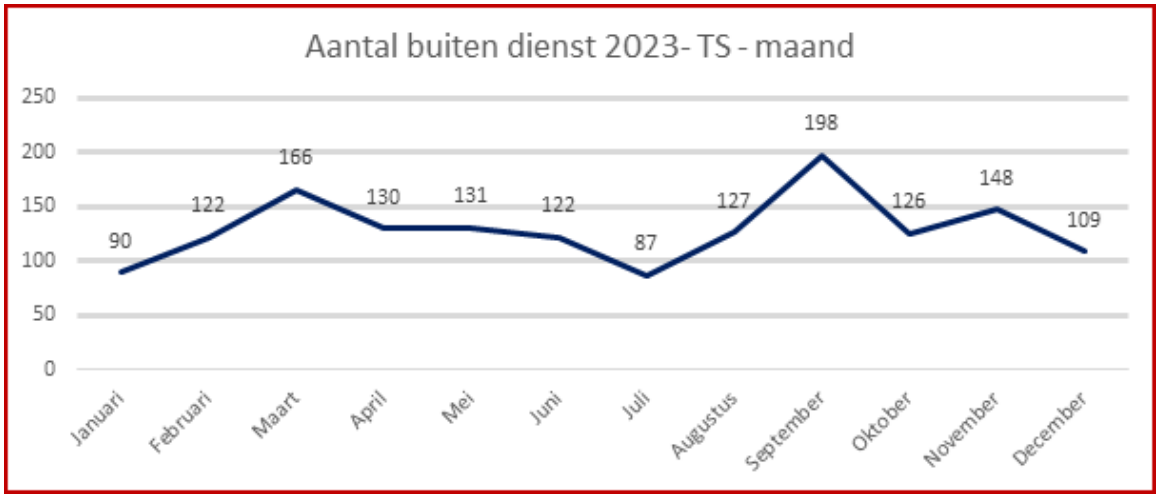
Onderstaande tabel toont het percentage waarbij een post de eerste TS leverde binnen het verzorgingsgebied van een andere post, terwijl deze niet elders werd ingezet.

Totaal alarmeringen*, met uitzondering van 31 december en 1 januari	13.430
Aantal alarmeringen waar een andere post is uitgerukt dan volgens KVT	465
Percentage waarbij een andere post de eerste TS leverde	**4%**

**GMS dataset 2021 t/m maart 2023*

Onderstaande tabel en grafieken geven het aantal en de spreiding van uitdienstmeldingen weer. Een dataset van de meldkamer is gebruikt en het betreft de periode oktober 2022 t/m april 2024. Het is met de beschikbare data niet mogelijk om vast te stellen of er ten tijde van de uitdienststelling ook meldingen zijn binnengekomen bij de betreffende post. Indien hier sprake van is geweest, is een beroep gedaan op een nabijgelegen post.

TS	Aantal uitdienstmeldingen
ANW	762
DAG	1.698
Totaal	**2.460**

Impact beschikbaarheid

Posten kunnen ad hoc of gepland buiten dienst zijn. Gepland kan zijn vanwege onderhoud aan het voertuig, vakbekwaamheidsactiviteiten, of wanneer vooraf bekend is dat binnen een bepaalde periode onvoldoende mensen beschikbaar zijn. Brandweer Fryslân heeft uitgangspunten geformuleerd en maatregelen genomen om beschikbaarheid zo goed als mogelijk in te richten.

Deze uitgangspunten zijn:

- De basisformatie van de post wordt ingericht op een basiseenheid (6 personen)
- De gewenste basisformatie is 200% voor manschappen, en 400% voor bevelvoerder en chauffeur van de eenheid met de mogelijkheid tot gemotiveerd afwijken
- De gewenste basisformatie van een ploegensysteem per ploeg is 150% voor manschappen, chauffeurs en bevelvoerders met de mogelijkheid tot gemotiveerd afwijken
- De bezetting van een hulpverleningsvoertuig (HV-K) of redvoertuig (RV) komt bovenop de basisformatie van een post
- De bezetting van de overige specialistische eenheden wordt geleverd door de basisformatie van de post

De maatregelen zijn:

- De opbouw als netwerkorganisatie, waarin posten nabij genoeg van elkaar gepositioneerd zijn om elkaar te kunnen ondersteunen
- Het beschikbaar stellen van een paraatheidsmonitoring systeem voor alle posten
- Het gebruiken van de TS-Flex mogelijkheden
- Het hebben van een paraatheidspoule beroepsmedewerkers
- Het flexibel kunnen alarmeren, bijvoorbeeld tijdens vakantieperioden
- Het voorhanden hebben van reservevoertuigen en het beperken van de tijdsduur van onderhoudswerkzaamheden

2.4.2 Gelijktijdigheid

Gelijktijdigheid ontstaat als de meldkamer een beroep wil doen op een eenheid die reeds is ingezet. Inzicht in de kans op gelijktijdigheid is relevant voor de paraatheid. Het zegt namelijk iets over de mate waarin de brandweer erin kan voorzien dat de snelste eenheid ter plaatse komt. Daarmee geeft gelijktijdigheid inzicht in de kwaliteit van de dekking.

Brandweer Fryslân kan gelijktijdigheid enkel kwalitatief beoordelen. Op basis van een inschatting wordt gesteld dat dit weinig voorkomt, met uitzondering van piekmomenten zoals de jaarwisseling en stormen. Enkel bij posten met veel alarmeringen kan gelijktijdigheid een enkele keer plaatsvinden. In deze gevallen wordt de kazerne volgorde tabel (KVT) toegepast en wordt de dichtstbijzijnde beschikbare eenheid gealarmeerd.

2.4.3 Restdekking

Bij grootschalige en langdurige inzetten worden veel eenheden ingezet. Het aantal ingezette eenheden kan zo groot zijn, dat de beschikbaarheid van eenheden voor de rest van de regio fors terugloopt. Dit doet zich zowel voor bij een incident in het eigen verzorgingsgebied als in geval van bijstand. De inzet van een groot aantal eenheden tegelijkertijd heeft overduidelijk invloed op de dekking van (een deel van) het verzorgingsgebied. Om die reden dient een surplus aan capaciteit beschikbaar te blijven als verantwoorde restdekking van het risico in het verzorgingsgebied, rekening houdend met reeds ingezette eenheden. Brandweer Fryslân regelt alarmering en dus ook de pelotonsvorming en bijstandsverlening via de KVT. De selectie van eenheden die worden ingedeeld bij een peloton vindt plaats (in GMS) op basis van aanrijdtijd (snelste hulp), maar vooraf zijn specifieke posten aangewezen die niet in deze berekening meegenomen worden. Hierdoor blijft restdekking gegarandeerd.

2.4.4 Werkdruk

De factor werkdruk is geïntroduceerd is in de landelijke systematiek voor dekkingsplannen[3]. Dit als handvat voor regio's om zowel de meerwaarde van een post- als de individuele belasting die de zorg impliceert voor diens medewerkers te kwantificeren. Regio's zijn vrij om duiding te geven aan dit handvat.

Werkdruk heeft een rechtstreekse relatie met het aantal keer per jaar dat een brandweereenheid gealarmeerd wordt. Het heeft echter niet enkel betrekking op het aantal alarmeringen, maar het gaat er ook over met hoeveel mensen dit werk gedaan moet worden. Omgekeerd evenredig heeft de periode dat een post niet gealarmeerd wordt, maar diens medewerkers zichzelf wel motiveren en inspannen om beschikbaar te blijven (het 'wachten op een alarmering'), impact op haar medewerkers. Per post, en per functie zal dit verschillend zijn. Brandweer Fryslân geeft in onderstaande tabel inzicht in de werkdruk door de alarmeringsfrequentie weer te geven.

[3]NB. In Dekkingsplan 2.0 werd deze factor zichtbaar gemaakt in de opzet van de netwerkorganisatie, waarbij door als netwerk te opereren samen met een buurpost brandweerzorg in stand wordt gehouden. Ook was het verwerkt in de basisformatie van een post en de werkwijze rond TS-Flex.

Brandweerpost	Alarmeringen per jaar[4]
LWD Hoofdpost	1066
Drachten	412
Heerenveen	410
Sneek	380
LWD Post Noord[5]	296
Harlingen	194
Burgum	187
Joure	157
Franeker	154
Grou	133
Dokkum	125
Bolsward	119
Beetsterzwaag	102
Wolvega	98
Ureterp	93
Lemmer	91
Oosterwolde	78
Surhuisterveen	76
Akkrum	75
Heeg	75
De Westereen	71
Gorredijk	71
Buitenpost	70
Menaam	70
Tjalleberd	64
Kollum	61
IJlst	59
Gytsjerk	55
Stiens	53
Appelscha	53
Langweer	52
Witmarsum	50
Balk	49
Jubbega	46
St. Annaparochie	46
Schiermonnikoog	45
Oldeberkoop	44
Workum	44
Echten	44
Noordwolde	43
Sint Nicolaasga	41
West-Terschelling	41
Drogeham	41
Haulerwijk	41
Anjum	39
Damwâld	39
Hallum	37
Ternaard	37

Brandweerpost	Alarmeringen per jaar[4]
Mantgum	37
Vlieland	37
Koudum	36
Oudega[6]	36
Nieuwehorne	33m
Nes	32
Ferwert	29
Makkum	29
Midsland	27
Marsum	27
Bakhuizen	27
Wommels	27
Parrega	25
Scherpenzeel	24
Hollum	21
Sloten	20
Stavoren	20
Woudsend	18

Beleving werkdruk

Naast de daadwerkelijke alarmeringen zijn er ook andere aspecten van invloed op de werkdruk. Vanwege het vrije instroomprincipe bij 65 brandweerposten valt het niet altijd mee om een post in dienst en dus paraat te houden. Hierdoor kunnen de vrijwilligers die vaak beschikbaar zijn of beschikbaar zijn op momenten dat anderen er niet zijn, extra werkdruk ervaren. Hiervoor is aandacht op de brandweerposten.

[4] Afgeleid op basis van het totaal alarmeringen van basisbrandweerzorg én specialistische taken van een kazerne in de periode 2021-2023. De aantallen zeggen niet iets over de daadwerkelijke duur van een inzet.

[5] In de dag-periode wordt deze post bemand door beroepspersoneel en is er sprake van kazernering. Het uitsplitsen op basis van de beschikbare data is niet mogelijk.

[6] Voor Oudega is gerekend met de inzet vanaf oktober 2022.

3. BEOORDELEN DEKKING (PROCESSTAP 3)

In de eerste twee hoofdstukken staat beschreven op welke manier Brandweer Fryslân haar repressieve organisatie heeft ingericht en welke repressieve dekking op basis daarvan verwacht wordt. In dit hoofdstuk wordt op basis van de uitkomsten in hoofdstuk 2, de verwachte repressieve dekking getoetst en beoordeeld. Zo wordt inzichtelijk of de repressieve mogelijkheden het verzorgingsgebied voldoende afdekken of dat er aanpassingen en/of aanvullende maatregelen nodig zijn.

3.1 Aanpak

Met behulp van een normenkader wordt de snelheid van de eerst aankomende tankautospuit beoordeeld. Voor de factor snelheid en capaciteit is het normenkader al vastgesteld. Voor de factoren paraatheid en werkdruk is geen normenkader beschikbaar, daarom worden deze factoren kwalitatief beschreven.
Op basis van de totale beoordeling van deze factoren kan de brandweer constateren in hoeverre deze verwachte repressieve dekking past binnen het wettelijk kader en de bestuurlijke afspraken binnen de brandweerregio.

3.2 Beoordeling snelheid

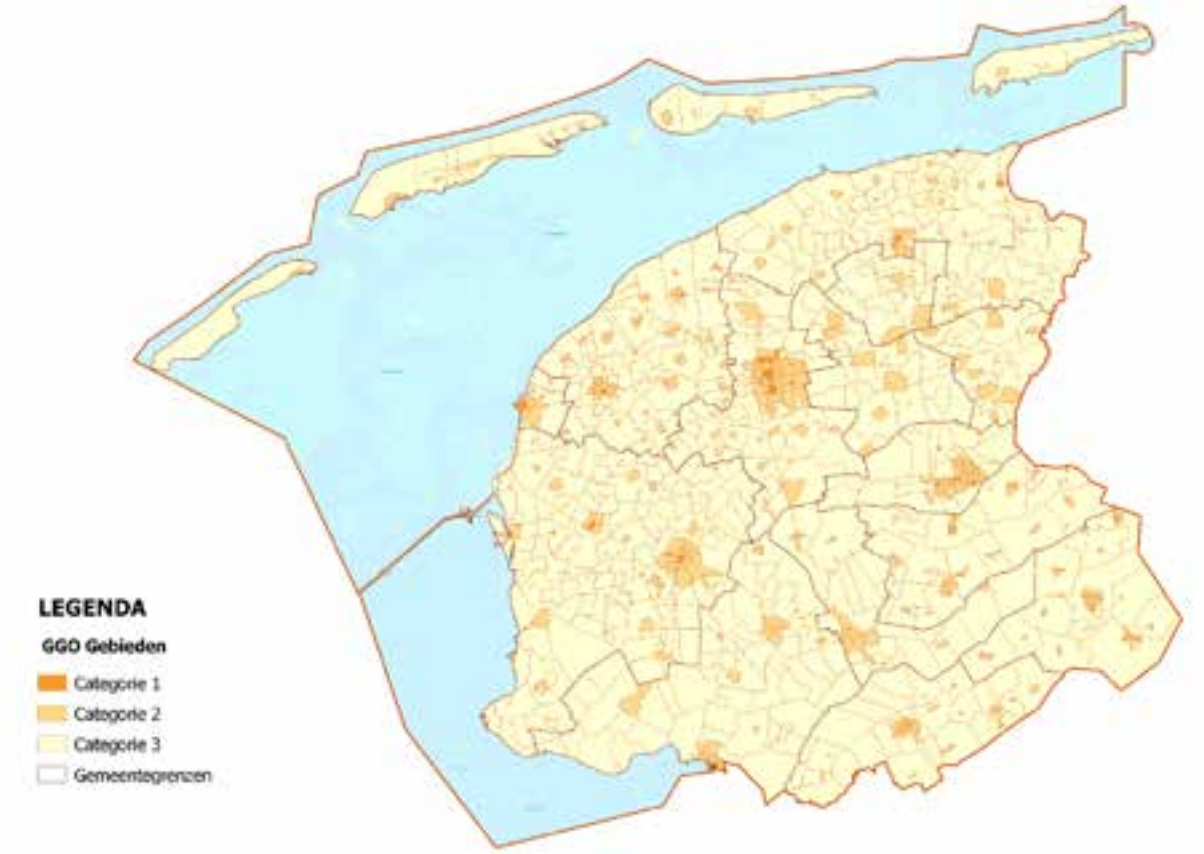
Voor het beoordelen van de factor snelheid, zijn de gebieden in categorieën opgedeeld. Per buurt (CBS buurtindeling 2024) wordt vervolgens de theoretisch behaalde opkomsttijd vergeleken met de toegestane bandbreedte uit het beoordelingskader.

3.2.1 Indeling gebieden

Conform de beschrijving in het beoordelingskader gebiedsgerichte opkomsttijden zijn voor alle buurten een categorie berekend op basis van het overheersend karakter van het gebied. Onderstaande tabel toont een overzicht van deze categorieën.

Categorie	Overheersend karakter van het gebied	Referentiewaarde in minuten	Bandbreedte in minuten*
I	• Oude binnensteden • Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen • Portiekwoningen • Woongebouwen met vloerhoogte >20	7 minuten	4-10 minuten
II	• Woningen • Gebouwen voor zelfredzame personen	10 minuten	7-13 minuten
III	• Verspreid liggende woningen • Verspreid liggende gebouwen voor zelfredzame personen	15 minuten	12-18 minuten
*) de gegeven minimale waarde is een inzichtwaarde, uiteraard mag het altijd sneller			

Zie hieronder de categorisering voor de buurten in Fryslân:

De landelijke handreiking classificeert Fryslân overwegend als risicogebied 3. Veel buurten in Fryslân zijn echter minder fijnmazig dan in andere delen van Nederland, zoals in de Randstad. Fryslân heeft een overwegend landelijk karakter. Dit geeft in de GGO-classificatie echter geen goede afspiegeling van de Friese dorpskernen waar de meeste risico's zijn. Daarom zijn een aantal aanpassingen doorgevoerd. Deze aanpassingen leiden niet tot een aangepaste dekking in het kader van de basisbrandweerzorg.

Bij bijna alle CBS-gebieden is de categorie volgens de definitie tot stand gekomen. Uitgangspunt hierbij is dat overeenkomstige gebieden ook overeenkomstige categorieën behoren te hebben. Uit de resultaten blijkt dat niet altijd zo te zijn. Soms zijn gebieden zeer ruim getekend waardoor er relatief een te lage adressendichtheid wordt berekend. Kenmerkend aan brandweerregio Fryslân is dat op enkele grote woonkernen na, veel buitengebied is. Daarom zijn een aantal CBS-gebieden aangepast door ze bijvoorbeeld te "knippen".

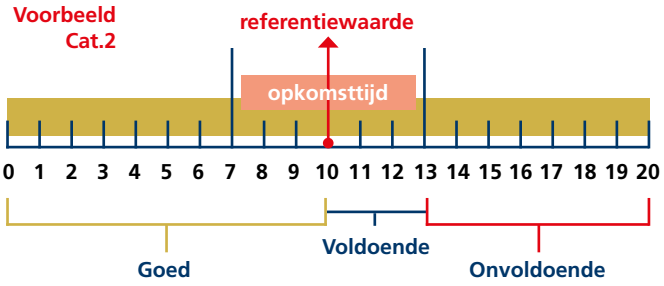
Er zijn twee grove aanpassingen toegepast in de indeling van gebieden. De eerste behelst het aanpassen van een aantal buurtvakken van risicogebied 3 naar 2. Hierbij is de handreiking GGO aangehouden; buurten zijn opgeknipt naar nieuwe vakken waar sprake was van meer dan 500 objecten per vierkante km. Het gaat hierbij om 25 buurtvakken.

De tweede aanpassing behelst het 'opknippen' van een aantal buurtvakken rondom Sneek. Ook hier is gebruik gemaakt van de GGO-handreiking en is een buurtvak opgedeeld in twee losse vakken (dit vak werd tot de aanpassing verdeeld door een doorgaande weg).
In bijlage 2 staat een overzicht van alle aangepaste buurten.

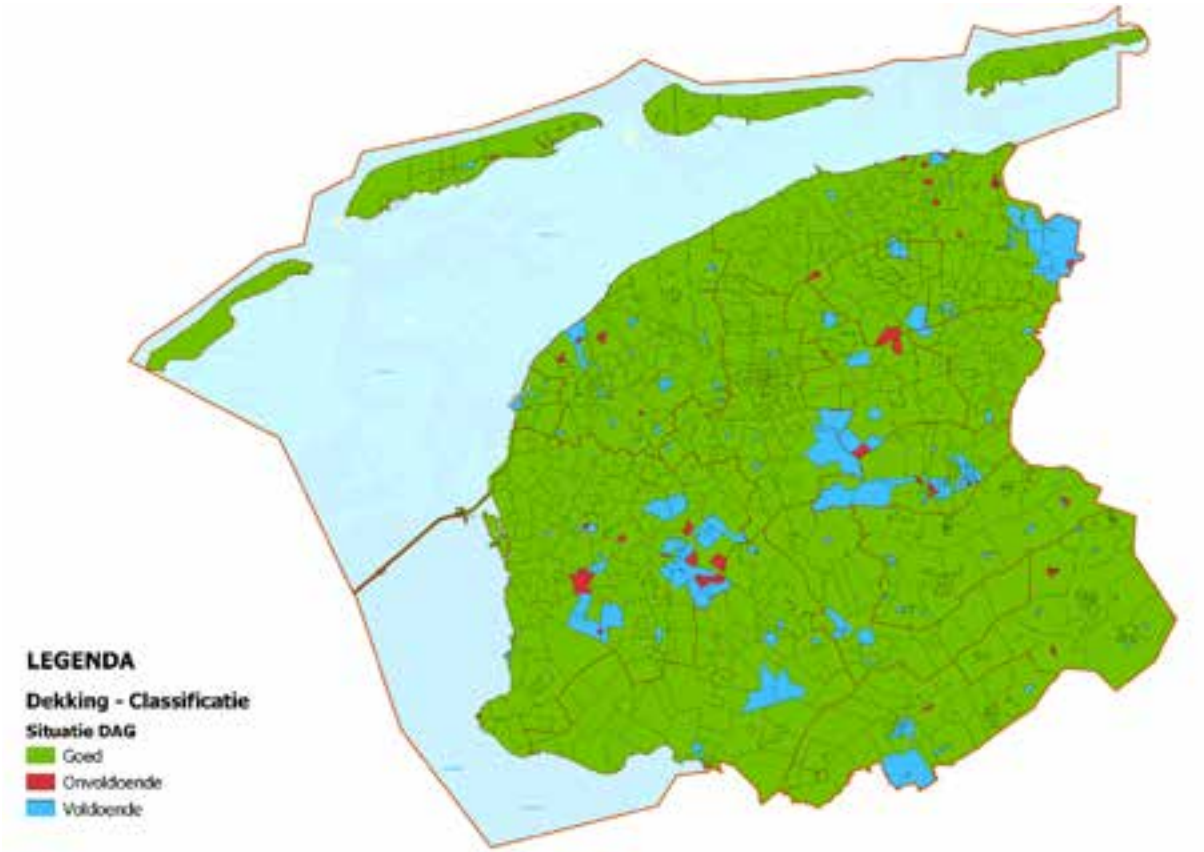
3.2.2. Beoordeling gebieden

Voor iedere buurt is berekend wat de theoretische opkomsttijd is van de eerste tankautospuit in die betreffende buurt. Vervolgens is die tijd vergeleken met de referentiewaarde en de bandbreedte van de categorie van de buurt. Iedere buurt is op deze manier beoordeeld op snelheid: goed (sneller dan referentiewaarde), voldoende (tussen referentiewaarde en einde bandbreedte) of onvoldoende (buiten bandbreedte). Ter verduidelijking hieronder een voorbeeld:

Voorbeeld: Buurt X heeft een berekende opkomsttijd van 8 minuten. Onderstaand figuur toont hoe deze opkomsttijd van een categorie-II-gebied zich verhoudt tot de referentiewaarde van bandbreedte. De bandbreedte voor categorie II ligt tussen de 7 en 13 minuten. De opkomsttijd ligt hier binnen.

Wanneer de opkomsttijd in een buurt hoger is dan de maximale bandbreedte, is er aanvullende duiding nodig. In onderstaande afbeelding is de beoordeling van de dekking per buurt voor Brandweer Fryslân gevisualiseerd. We zien dat 41 van de 956 buurten rood gekleurd zijn (waarbij 36 buurten alleen in de ANW situatie onvoldoende scoren). Dit betekent dat de dekking in deze buurten onvoldoende is. Deze rode buurten zijn op de aandachtspuntenlijst gezet voor nadere beschouwing.

Dag en avond-, nacht-, weekendsituatie
De afbeelding hierboven toont de dag-situatie. Er zijn enkele verschillen in prestatie tussen de dag- en ANW situatie. Deze zijn te verklaren door het verschil in uitruktijden tussen beide situaties. In Leeuwarden ontstaat een verschil omdat de basisbrandweerzorg-eenheid overdag door beroepspersoneel verzorgd wordt, en in de ANW-situatie door vrijwilligers met vrije opkomst.

Dekking DAG	Aantal	Percentage
Goed	750	79%
Onvoldoende	41	4%
Voldoende	165	17%
Totaal	**956**	**100%**

Dekking ANW	Aantal	Percentage
Goed	743	78%
Onvoldoende	36	4%
Voldoende	177	18%
Totaal	**956**	**100%**

3.2.3. Beoordeling aandachtsobjecten
Aandachtsobjecten verdienen een individuele beoordeling. Dit zijn categorie 1-objecten (zie tabel bij paragraaf 3.2.1) met een opkomsttijd buiten de bandbreedte, dus hoger dan 10 minuten. Dit is ongeacht welke categorie het gebied heeft waarin het object ligt. Er zijn in de regio 2.432 aandachtsobjecten met een overschrijding van de opkomsttijd in de dagsituatie. Voor de ANW-situatie zijn dit 2.305 objecten.

Aandachtspuntenlijst
Met het huidige niveau van basisbrandweerzorg is de dekking niet overal voldoende. Op de aandachtspuntenlijst staan zowel gebieden als objecten die niet voldoen aan de voor die categorie vastgestelde maximale bandbreedte. Net als in het Dekkingsplan 2.0 is er geen aanleiding om de dekking op het gebied van brandweerzorg voor deze gebieden en objecten te versterken. Er zijn maatregelen beschikbaar op het gebied van voorkomen- en beperken van brand. In bijlage 3 is per gemeente inzichtelijk gemaakt hoeveel aandachtsobjecten er zijn en welke buurten aandachtsgebieden zijn. Een gedetailleerde aandachtspuntenlijst met welke specifieke objecten het betreft, wordt separaat met gemeenten gedeeld.

18+objecten
Het Besluit Veiligheidsregio's (Bvr) schrijft voor dat een opkomsttijd niet hoger dan 18 minuten mag zijn. Desalniettemin zijn er in Fryslân 405 objecten die in de dag-situatie niet binnen 18 minuten bereikt kunnen worden. Dit is inherent aan de geografie van Fryslân. Zo zijn objecten vanwege water niet bereikbaar via de weg, of zijn deze gelegen in slecht bereikbare plaatsen. Deze zogenaamde 18+objecten zijn onderdeel van de aandachtspuntenlijst die met gemeenten gedeeld wordt.

Compenserende maatregelen
Voor de aandachtsobjecten zijn aanvullende maatregelen beschikbaar, bijvoorbeeld:
- uitvoeringsprogramma Brandveilig leven;
- voorlichting over brandveiligheid en preventieve voorzieningen;
- oefenen bij de betreffende objecten;
- operationele voorbereiding: bijstellen van de repressieve inzetvoorstellen (bijvoorbeeld standaard meer eenheden alarmeren);
- advies en toezicht.

3.3. Beoordeling capaciteit
Om de capaciteit te beoordelen wordt gekeken naar de factoren slagkracht en grootschalig brandweeroptreden. De handreiking biedt voor beide een beoordelingskader. De capaciteit wordt op basis van deze beoordelingskaders beschreven.

3.3.1. Beoordeling slagkracht
Voor het voorkomen van slachtoffers en het beperken van (brand-)uitbreiding is slagkracht essentieel. Voor goede brandweerzorg is meer nodig dan alleen een snelle eerste eenheid ter plaatse. Daarom wordt in deze paragraaf ook de opkomsttijd van de tweede en de derde tankautospuit en het redvoertuig in categorie 1- gebieden beoordeeld.

In onderstaande tabel wordt het verband getoond tussen de slagkracht en de risicogebieden. Voor categorie 1 gebieden wordt gekeken naar de slagkracht van drie tankautospuiten en een redvoertuig. Voor categorie 2 gebieden wordt gekeken naar de slagkracht van twee tankautospuiten en bij categorie 3 gebieden wordt slagkracht buiten beschouwing gelaten.

Risico-niveau	TS1 (min)	TS2 (min)	TS3 (min)	RV (min)
1	4-10 (7)	6-12 (9)	8-12 (10)	4-10 (7)
2	7-13 (10)	12-18 (15)		
3	12-18 (15)			

Op basis van snelheidsberekeningen volgens de werkwijze in processtap 2 wordt bepaald of een 2e of 3e TS binnen de genoemde bandbreedte in een gebied kan zijn. In onderstaande tabel staat aangegeven bij hoeveel gebieden de bandbreedte wordt overschreden.

Categorie	Capaciteit	Onder referentiewaarde	Tussen referentiewaarde bandbreedte	Boven bandbreedte	Aantal buurten
1	1e TS	8	5	1	14
	2e TS	4	6	4	
	3e TS	0	0	14	
	RV	14	0	0	
2	1e TS	205	110	34	349
	2e TS	262	80	7	
	3e TS				
3	1e TS	517	30	5	552
	2e TS				
	3e TS				
				Totaal aantal gebieden	956

Voor de 65 buurten die boven de bandbreedte scoren vanuit de slagkracht zijn de eerdergenoemde aanvullende maatregelen mogelijk.

3.3.2. Beoordeling grootschalig brandweeroptreden

Ten behoeve van bijstand aan andere veiligheidsregio's kan Brandweer Fryslân aan de landelijke GBO-verplichting voldoen om één peloton basisbrandweerzorg, één peloton grootschalig watertransport en één peloton redding en technische hulpverlening binnen zestig minuten op de eigen regiogrens te leveren.

3.4. Beoordeling paraatheid

Om de paraatheid te beoordelen wordt gekeken naar beschikbaarheid, gelijktijdigheid en restdekking.
De handreiking biedt hiervoor geen beoordelingskader. De paraatheid wordt daarom beschrijvend beoordeeld.

3.4.1. Beschikbaarheid

Gelet op het vrije instroomprincipe wordt de beschikbaarheid van basiseenheden grotendeels beoordeeld als voldoende. Dat de organisatie vooral in de dag-situatie nog weleens knelpunten ervaart, wordt ondervangen doordat het totale netwerk uit 66 posten bestaat. Is een post niet beschikbaar, dan kan een nabijgelegen post de uitruk overnemen. Een nadelig effect hiervan is dat de opkomsttijd toeneemt. Ook andere maatregelen als TS-flex en vakantieroosters spelen in op beperkte beschikbaarheid. Voor wat betreft ad hoc uitdienstmeldingen ziet Brandweer Fryslân ruimte voor verbetering, bijvoorbeeld door onderzoek naar mogelijkheden om de meldkamer een actueler beeld te geven van de beschikbaarheid van posten en het versnellen van de respons bij feitelijke onderbezetting bij alarmering.

3.4.2. Gelijktijdigheid

Gelijktijdige meldingen in het verzorgingsgebied van een post komen weinig voor in Fryslân. In de enkele gevallen dat dit zich toch voordoet, wordt een nabijgelegen post gealarmeerd. Hierdoor is het niet noodzakelijk om aanvullende maatregelen te treffen. Ook aan posten in risicogebied 1 worden geen aanvullende paraatheideisen gesteld om gelijktijdigheid te kunnen ondervangen.

3.4.3. Restdekking

Vooral bij grootschalige en langdurige inzetten is het belangrijk restdekking goed te organiseren. Brandweer Fryslân heeft dit georganiseerd door vooraf posten te selecteren die bij de pelotonsvorming niet meegenomen worden in de berekening van aanrijdtijd (snelste hulp). De AC-B is belegd met de taak om aflossing en herbezetting te coördineren. De restdekking blijft door deze maatregelen gegarandeerd en het is niet nodig aanvullende maatregelen te treffen.

3.5. Beoordeling werkdruk

Brandweer Fryslân heeft de alarmeringsfrequentie van een post afgezet inzichtelijk gemaakt. In de tabel valt op dat de hoofdpost in Leeuwarden verreweg het intensiefst wordt belast. Omdat deze post wordt bezet door beroepspersoneel vindt de organisatie dit acceptabel.

De werkdruk op de 65 vrijwillige posten lijkt op basis van de informatie in de tabel ook acceptabel. Grote kanttekeningen hierbij zijn dat het aantal uitrukken niet evenredig worden verdeeld over het aantal vrijwilligers en/of dat de beleving van werkdruk wel degelijk anders kan zijn.

4. CONCLUSIE BASISBRANDWEERZORG

Met het netwerk van 66 brandweerposten is Brandweer Fryslân een robuuste organisatie en kan er gedegen basisbrandweerzorg geleverd worden. Vanuit deze posten staan meer dan 1200 zeer betrokken medewerkers dag en nacht paraat voor de veiligheid van de inwoners van Fryslân.

Paraatheid is het is het primaire product wat de brandweer biedt aan de samenleving. Incidenten (en de locatie ervan) kunnen we niet voorspellen, maar paraat zijn als vangnet: daarvoor zijn we overal, dag en nacht beschikbaar. Elke post en iedere medewerker levert daarin zijn of haar bijdrage, ook in gebieden die het geluk hebben minder incidenten te hebben.

De beschrijving en beoordeling van de basisbrandweerzorg-dekking maakt zichtbaar hoe elke post is van waarde is in de paraatheid, zowel in haar directe omgeving als voor de naastgelegen buurposten. Een organisatie die gebouwd is op vrijwilligers kan immers alleen paraatheid borgen als er sprake is van redundantie. Paraatheid is daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid van posten, en de huidige inrichting als netwerk maakt dat ook mogelijk. Op deze manier is Brandweer Fryslân met haar basisbrandweerzorg altijd paraat.

Uit de operationele prestaties blijkt dat het netwerk bij daadwerkelijke incidenten ook goed functioneert, en dat de kazernes in zijn algemeenheid op de juiste plek staan. Dat betekent niet dat in de gehele provincie álle objecten even goed bereikbaar zijn: in de dag-situatie is in iets meer dan 4% van de buurten de dekking onvoldoende in en bij 2432 objecten wordt de maximale opkomsttijd overschreden. Hiervoor zijn aanvullende maatregelen beschikbaar, en worden geen wijzigingen op het gebied van basisbrandweerzorg voorgesteld.

Deel 2 - Specialistische- en aanvullende taken

In dit deel van het dekkingsplan wordt er ingegaan op de dekking van de specialistische en aanvullende taken binnen Brandweer Fryslân. Het is ingedeeld op basis van de hoofdstukken brand, hulpverlening, incident¬bestrijding gevaarlijke stoffen, incidentbestrijding op het water, natuurbrandbestrijding, operationele leiding en overige taken.

Leeswijzer
In elk hoofdstuk komen per paragraaf de taken aan bod die vallen onder de betreffende kerntaak. Daarbij wordt na een korte inleiding ingegaan op de dekking en wordt de paragraaf afgesloten met een motivering over de voorgestelde spreidingsvariant.

Wanneer er een opkomsttijd is vastgesteld voor een taak, is in de bijbehorende afbeelding de prestatie binnen deze opkomsttijd groen gearceerd. In het geval van overlappende operationele gebieden krijgt de arcering een donkerdere groentint.

5. BRAND

De basistaak voor de eerste brandweereenheid op het gebied van brandbestrijding is het redden van mens en dier, voorkomen van uitbreiding en het blussen van de brand. In het Bvr is opgenomen, dat een eenheid om de genoemde taken uit te kunnen voeren, de beschikking heeft over een TS met uitrusting. Hierbij wordt uitgegaan van een standaard voertuigbezetting (TS6), bestaande uit de verplichte aanwezige functies: 1 bevelvoerder, 1 chauffeur, tevens voertuigbediener en 4 manschappen. In Deel 1 van dit dekkingsplan is de inrichting van deze basistaak beschreven. In dit hoofdstuk komt de taak en spreiding van specialistische eenheden voor brandbestrijding aan bod.

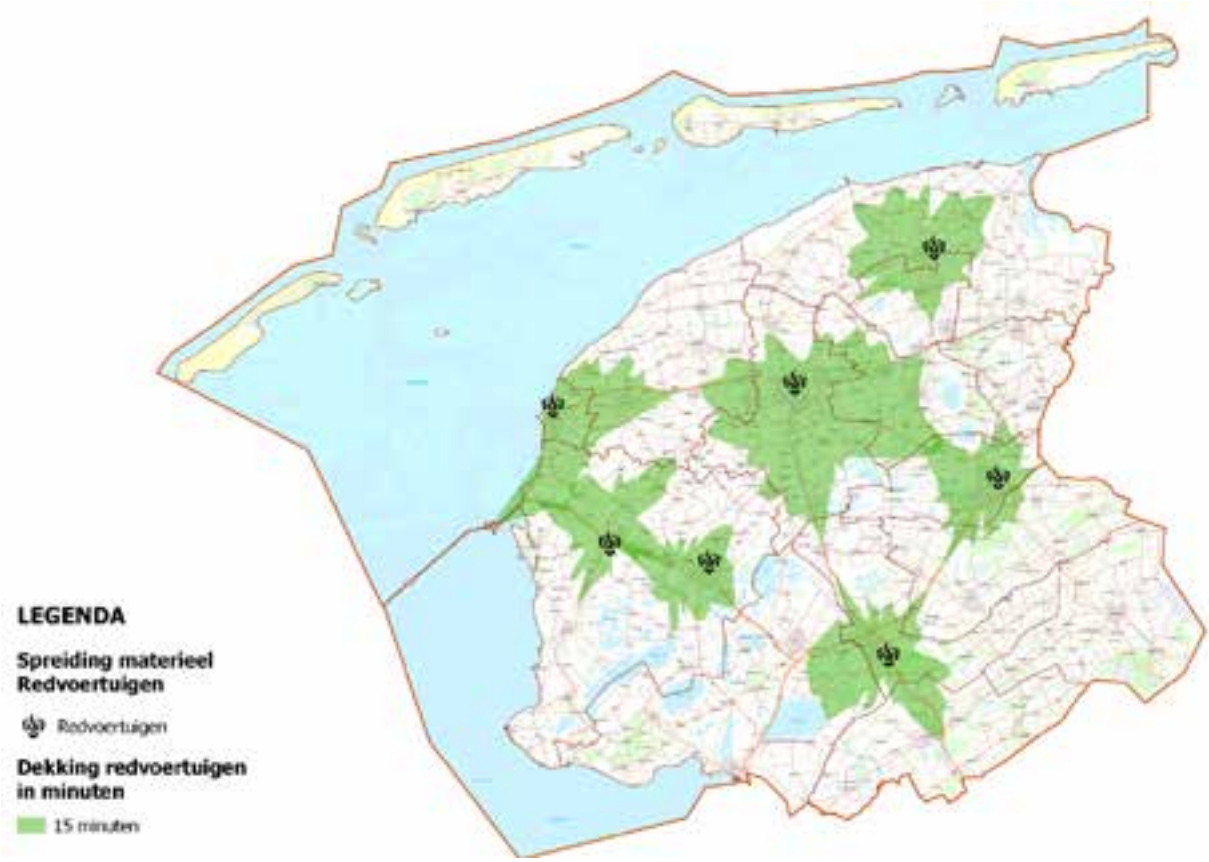
5.1 Redvoertuig (RV / HW)

Algemeen

Het redvoertuig wordt ingezet voor een aantal zeer verschillende taken, onder andere: de redding van mens en dier vanaf hoogte, ter ondersteuning bij de blussing, ter ondersteuning van het veilig werken op hoogte, als vluchtweg voor het eigen personeel en ter ondersteuning van de ambulancedienst. Met name in stedelijke gebieden met veel oudere gebouwen en een hoge bevolkingsdichtheid zijn panden met beperkte vluchtwegen en complexe aanvalsroutes voor de brandweer aanwezig. Een redvoertuig levert in deze gebieden een belangrijke bijdrage aan het redden van mens en dier en het bestrijden van brand. Het redvoertuig wordt bezet door 1 chauffeur, tevens voertuigbediener en 1 voertuigbediener.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende 7 kazernes over een redvoertuig: Bolsward, Dokkum, Drachten, Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden (hoofdpost) en Sneek.

Motivering

- In de landelijke handreiking voor dekkings¬plannen wordt op basis van de component slagkracht gerefereerd naar opkomsttijden voor het redvoertuig: voor CBS-buurten met gebiedscategorie 1 (RG1) een mediaantijd van 7 minuten en een bandbreedte tussen 4 en 10 minuten. Dit is in lijn met de 1e TS voor RG1-gebieden. De normen in RG2 en RG3 die in DP2.0 nog gehanteerd werden komen in de GGO-methodiek te vervallen.
- Uit de analyse bleek dat dat de prestatie in risicogebied 1 een stuk lager is in de GGO methodiek voor de specialistische eenheid redden op hoogte (redvoertuig) ten opzichte van de prestaties van de norm in DP 2.0.
- De prestatie gaat van 97% naar 76% binnen de gestelde maximale opkomsttijd. Dit heeft te maken met de strengere normen die hiervoor gaan gelden en de eventuele toename in risicogebied 1 gebieden.
- Voor risicogebied 2 en 3 gebieden gelden daarentegen geen normtijden in de nieuwe methodiek, waardoor de prestaties in deze gebieden toenemen.
- Gezien de prestaties in RG1 is daarom gekozen om geen vermindering van het aantal RV'en voor te stellen, en de plaatsing ook niet aan te passen.
- Een verbetering van de prestaties van de redvoertuigen lijkt enkel mogelijk door over te gaan tot beroepsbezetting c.q. kazernering van de repressieve medewerkers, waarvoor financiële middelen ontbreken. Deze mogelijkheid is niet verder onderzocht.

Opmerking

- De kazerne Leeuwarden (hoofdpost) maakt gebruik van een springbemanning voor het redvoertuig en HVK-voertuig. Bij inzet van de HV-K is het redvoertuig niet paraat (en visa versa).
- Omdat het RV in Leeuwarden tijdens het ANW-tijdvenster gestationeerd is op Aldlansdyk, en in de DAG-periode op de Post Noord, wijkt de regionale dekking in deze periode marginaal af t.o.v. de DAG-situatie. Voor de leesbaarheid is hiervoor geen extra afbeelding opgenomen.
- Het redvoertuig van Bolsward is aangewezen als reservevoertuig. Deze wordt verplaatst bij uitval van één van de zes andere redvoertuigen.

6. BLUSWATERVOORZIENING

Algemeen

Bluswatervoorziening is een belangrijk speerpunt voor de brandweer. De effectiviteit van brandbestrijding wordt immers in grote mate bepaald door de aanwezigheid van voldoende blusmiddel. Brandweer Fryslân maakt als primair blusmiddel gebruik van water. De beschikbaarheid van bluswater is in Nederland expliciet de verantwoordelijkheid van gemeenten. Daarom is met gemeenten en partners op dit dossier de afgelopen jaren intensief samengewerkt, en ook de komende jaren zal dit een belangrijk onderwerp blijven. Door bijvoorbeeld extreem weer (droogte) of kleinere leidingdiameters van het drinkwaternet, zou het in de toekomst kunnen betekenen dat bluswatervoorziening op een andere manier georganiseerd gaat worden. Denk hierbij aan het afstoten van de brandkranen of een reductie op het aantal te gebruiken brandkranen. Ook het in toenemende mate van bebouwing in afgelegen gebieden doen een appél op de beschikbaarheid van bluswater in gebieden waar dat voorheen minder noodzakelijk was. De samenhang tussen alle componenten die een bijdrage leveren aan bluswatervoorziening wordt van wezenlijk belang, en kan in de toekomst aanleiding geven om de huidige voorzieningen/locaties te gaan heroverwegen.

Om hier, met de kennis van nu, zo goed mogelijk op voorbereid te zijn heeft Brandweer Fryslân via het project Fjoer en Wetter de samenhang van beschikbaar blusmiddel, behoefte bij incidentbestrijding en samenhang met technische oplossingen zo breed mogelijk bekeken. Hierbij is niet alleen gekeken naar basis- en grootschalige brandweerzorg, maar is ook de samenhang met Natuurbrandbestrijding en Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS) gezocht.

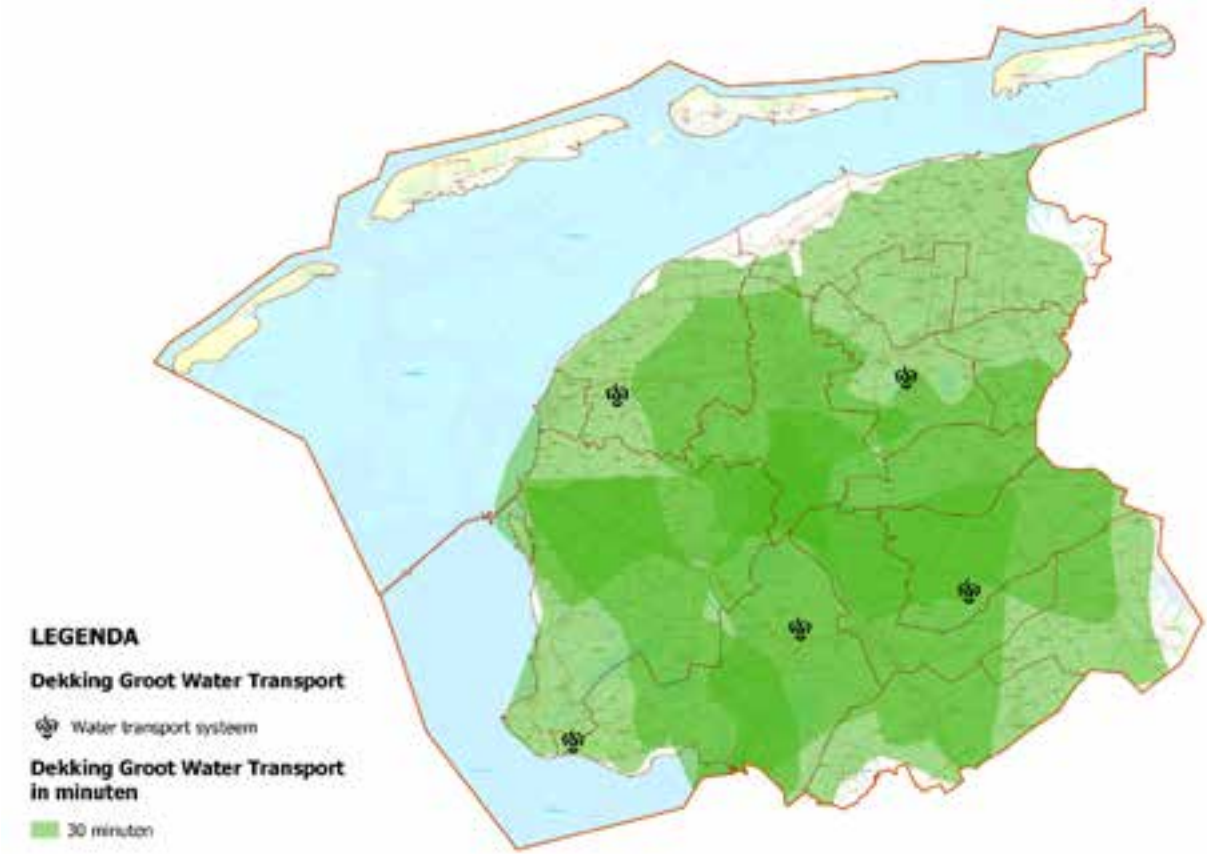
6.1. Groot watertransport-systemen (WTS / GWT)

Algemeen

Het grootschalig watertransport (WTS) is het systeem waarmee grote hoeveelheden bluswater over grote afstanden worden getransporteerd. Het systeem wordt ingezet bij branden waarbij veel bluswater nodig is. Hierbij gaat het dan vaak om relatief grote branden. Er wordt gebruik gemaakt van het WTS-1500 (watertransport over 1500 meter). Het systeem wordt ter plaatse gebracht met een haakarmvoertuig. Hiervoor geldt een voertuigbezetting van 1 chauffeur, tevens voertuigbediener, en 1 voertuigbediener.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende vijf kazernes over een WTS-1500: Bakhuizen, Joure, Burgum, Franeker en Gorredijk.

Motivering

- In het ontwerp van Dekkingsplan 2.0 bleek dat de dekking in de NW-hoek het hoogste was wanneer de WTS in Franeker gepositioneerd zou zijn. Tijdens de implementatie bleek dit organisatorisch niet realiseerbaar, waarna de positionering in Harlingen is geformaliseerd bij de herziening van het dekkingsplan. Aangezien in dit dekkingsplan Franeker geen HV-K meer heeft ontstaan hier mogelijkheden, en wordt opnieuw voorgesteld om de WTS in Franeker te positioneren. Harlingen beschikt dan niet meer over een WTS.
- Fjoer en Wetter adviseert een opkomsttijd van maximaal 30 minuten voor een WTS-eenheid. Hierna is nog voldoende opbouwtijd om te vallen binnen de prestatienormen van het GBO.
- Uit de analyse bleek dat dekking met 5 WTS-systemen het meest robuuste stelsel opleverde. Een reductie naar vier systemen zou in de ZW-hoek een verplaatsing van de WTS uit Joure vereisen, wat als neveneffect nadelige effecten zou hebben op de paraatheid van bluswater in de binnensteden van Sneek en Heerenveen.

Opmerkingen

- Bij de meldingsclassificatie ‘grote brand’ wordt er een WTS-eenheid gealarmeerd naar het incident. Bij een opvolgende alarmering conform de GBO-structuur (peloton Grootschalig Watervoorziening (GW)) worden aanvullend twee WTS-eenheden gealarmeerd. Hierna is er nog de mogelijkheid om één peloton GW in te zetten in regionaal of interregionaal verband.
- Om het systeem op te bouwen wordt vanuit de post waar de WTS staat tevens een opbouwploeg gealarmeerd, die uitrukt met een TS (minimale bezetting: TS-Flex). Na de opbouw van het WTS-1500 blijft de opbouwploeg, in overleg met de OvD, stand-by of gaat terug naar de post.

6.2. Waterwagen (WT / WTH)

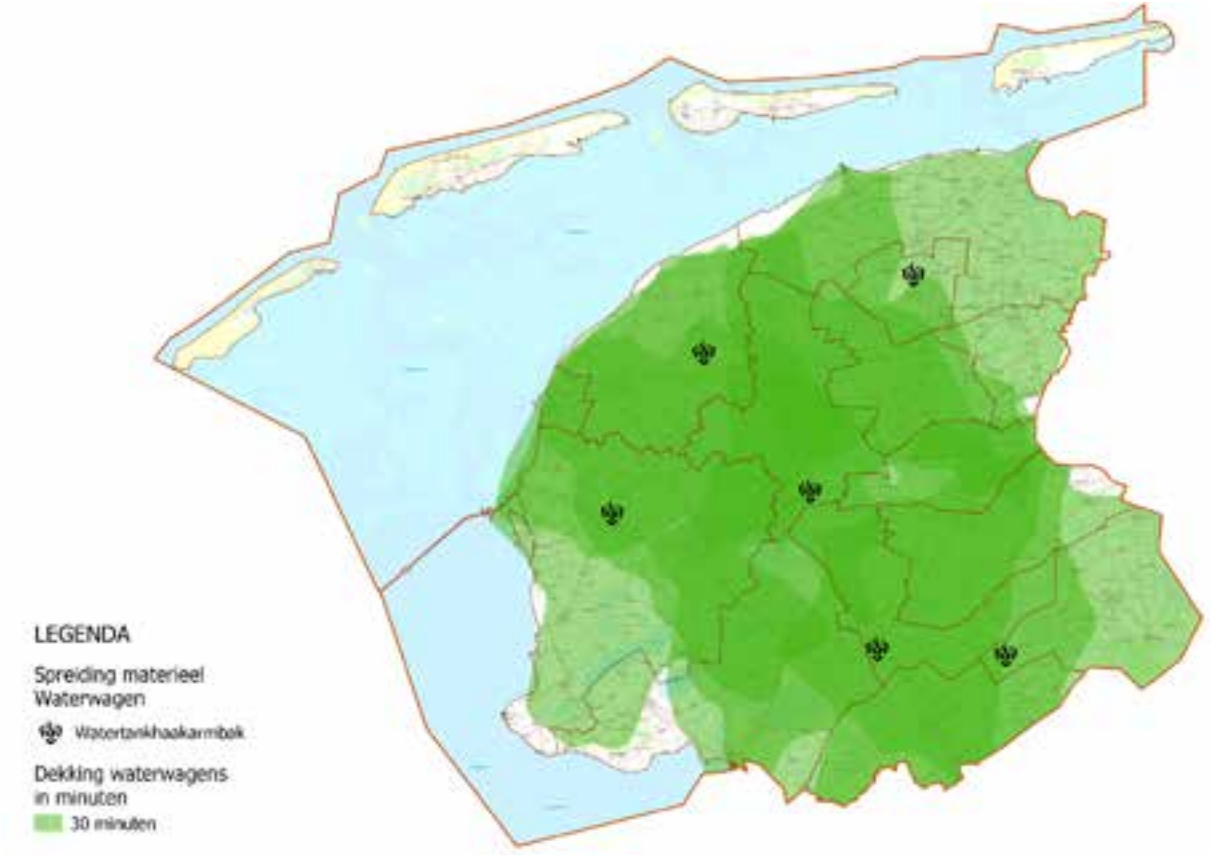

Algemeen

Om tankautospuiten in situaties te kunnen voorzien van extra water kunnen waterwagens worden ingezet. De waterwagens worden daarmee ingezet om meer koelend vermogen beschikbaar te stellen voor het blussen of beheersen van branden, zonder dat er een opbouwtijd benodigd is. De waterwagen heeft een watercapaciteit van tenminste 7.000 liter.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende zes kazernes over een waterwagen: Bolsward, Damwâld, Grou, Heerenveen, Menaam, Oldeberkoop.

Dekking

Motivering

- In Fryslân is uit analyse gebleken dat bij meerdere objecten de afstand tot de meeste dichtstbijzijnde bluswaterbron groter dan 3[7] 60 meter is. Het merendeel hiervan ligt in landelijk (RG3) gebied. Slechts een klein aantal objecten ligt in RG2 gebieden.
- Deze objecten hebben in veel gevallen een langere aanrijtijd. Ze liggen gedeeltelijk in 18+ gebieden, en hebben voornamelijk een woon- of agrarische gebruiksfunctie. Soms is dit in combinatie met bijvoorbeeld zorg (zorgboerderijen), kinderopvang of logies-functies.
- Fjoer en Wetter adviseert om bij brandmeldingen (brand gebouw) op specifieke locaties een watertank van tenminste 7 kuub te alarmeren met een opkomsttijd van max 30 minuten, om de periode tot het opbouwen van een WTS te kunnen overbruggen.
- Bij objecten waarbij de afstand tot de dichtstbijzijnde bluswaterbron >1500 meter is, adviseert F&W bij brandmeldingen (brand gebouw) op deze locaties twéé watertank-voertuigen te alarmeren met een opkomsttijd van max 30 minuten.
- Voor de inzetbaarheid van de Schuimbluseenheid (SBH) is het noodzakelijk om een WT-eenheid binnen 45 minuten ter plaatse te hebben.
- Uit de analyse bleek dat voor zowel brand- als IBGS-incidenten in de NW-hoek noodzaak bleek aan een extra WT. In Menaam wordt daarom een nieuwe WT-eenheid gepositioneerd.
- In het adviesrapport van F&W wordt afgeraden om een HA-chassis te delen tussen meerdere bluswater-haakarmbakken vanuit dezelfde locatie. Het is onwenselijk dat slechts één chassis beschikbaar is voor bijvoorbeeld én een waterbak, én/of een WIP bak, én/of een GWT, terwijl qua alarmering een post gevraagd kan worden beide bakken gelijktijdig te leveren. De WT van Burgum wordt daarom verplaatst naar Damwâld.
- Een CCFM heeft een watercapaciteit van 4.000 liter, en minder slagkracht dan een TS. F&W adviseert daarom om een CCFM niet als bluswatervoertuig in te zetten, maar een extra TS te alarmeren. Dit dekkingsplan neemt dat advies over: op het vasteland wordt de CCFM alleen ingezet als natuurbrandvoertuig. Op de Waddeneilanden kan de CCFM desgewenst ingezet worden voor bluswater.

Opmerkingen

- De kazerne Damwâld kan in afwachting van de nieuwbouw nog geen WT herbergen. In deze periode blijft Burgum de WT-taak uitoefenen tot de nieuwe kazerne van Damwoude is gerealiseerd.
- Het (nog te verwerven) SBH-voertuig (kazerne Grou) zal tevens bruikbaar zijn als WT, en krijgt daarom eveneens deze taak.
- De WT van Oldeberkoop is tevens geschikt voor natuurbrandbestrijding.
- In Heerenveen wordt één HA-chassis gedeeld voor WTH, WIP en STH-doeleinden. Vooralsnog is geen oplossing om dit te vereenvoudigen, en zal bij alarmering gelet moeten worden op de andere repressieve taken.

[7] Dit is namelijk de maximale afstand die twee TS'en in gezamenlijkheid kunnen overbruggen.

6.3. Motorspuit aanhanger (MSA)

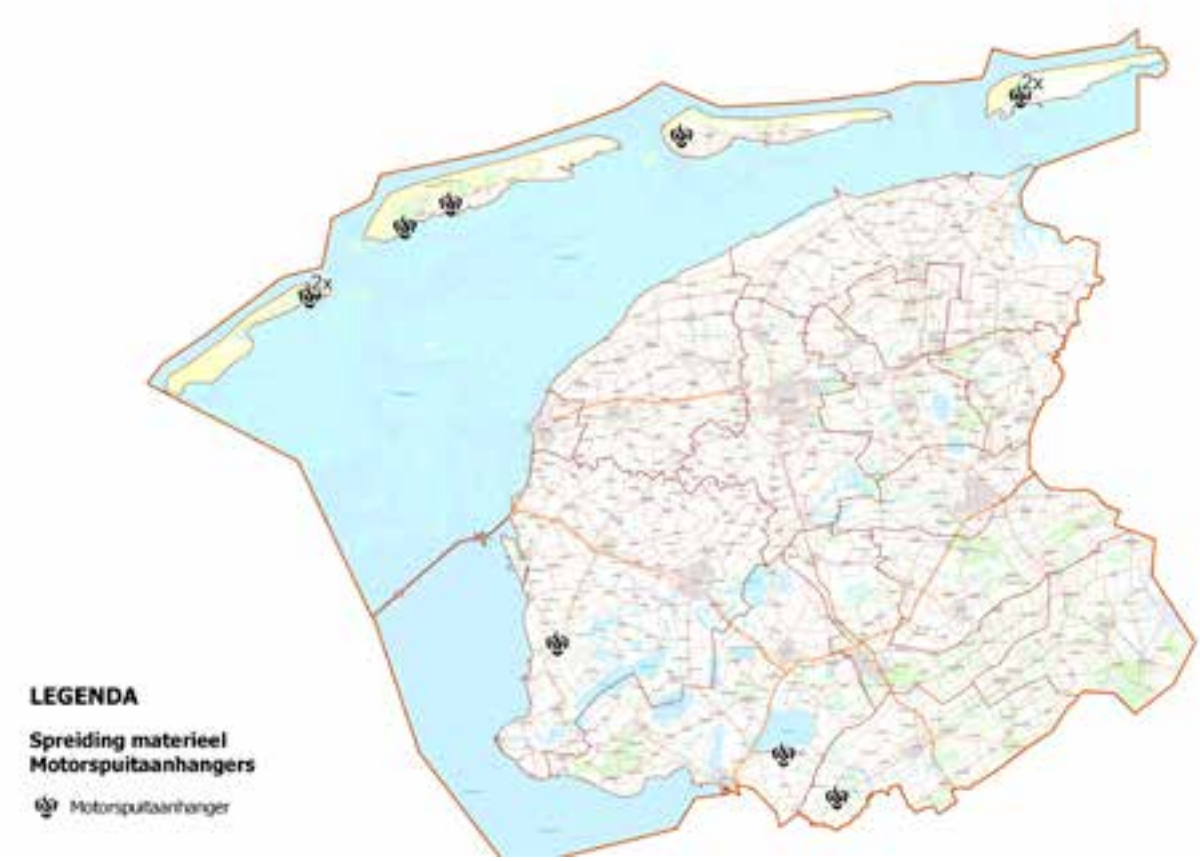
Algemeen

Een motorspuitaanhanger is een aanhanger met een (mobiele) bluswaterpomp. Dit maakt het enerzijds mogelijk om bluswater te voeden aan een TS zonder dat hiervoor een TS ingezet moet worden, en anderzijds om een waterwinpunt te bereiken die anders voor een TS niet toegankelijk was geweest. Hierbij kan gedacht worden aan een te zachte bodem of een te nauwe toegangsweg. Bij brandbestrijding wordt het reguliere opschalingsmodel gevolgd, aangevuld met WT-en bij specifieke objecten. Daar waar objecten onbereikbaar zijn voor een TS, en er gezien de nabijheid van objecten kans is op overslag, zal bij brandbestrijding op een andere manier gezorgd moeten worden voor het voorhanden krijgen van blusmiddel, waarvoor een MSA ingezet wordt.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende drie kazernes op de vaste wal over een MSA: Scherpenzeel, Echten en Workum.

Dekking

Motivering

- Qua objecten wordt hier gedoeld op objecten waar wel bluswaterbronnen aanwezig zijn, maar deze objecten niet bereikbaar zijn met een TS. Reguliere opschaling (TS, WT, WTS, etc.) kan hier dus niet de oplossing bieden.
- Uit analyse bleek dat hiervoor een beperkt aantal gebieden naar voren kwamen: Scherpenzeel (gebied Schenen), Echten en Hindeloopen.
- Solitaire objecten met woon- of recreatiefunctie in RG3-gebieden zijn buiten beschouwing gebleven. Conform de maatregelenmatrix vanuit Fjoer en Wetter worden hierop andere interventies gedaan.
- De MSA heeft een pompcapaciteit van minimaal 1600 l/min. Hierin wordt meegewogen dat de MSA verplaatst moet worden met de hand en dat er drie handstralen gevoed moeten kunnen worden.
- Om op de Afsluitdijk bluswater te kunnen genereren krijgen de posten Witmarsum en Makkum de beschikking over een zgn. Turbotauchpomp die over grotere hoogte water op kan pompen.
- De Waddeneilanden hebben de beschikking over groot-vermogen MSA's, omdat de reguliere opschaling zoals op de vaste wal hier niet mogelijk is. Nader beleid over de specificaties, aantallen en positionering wordt in de looptijd van het dekkingsplan ontwikkeld.

Opmerkingen

- De handkar-oplossing van Echten staat model voor de MSA van Scherpenzeel en Workum.
- Het trekkend voertuig van de MSA is de TS, tenzij de chauffeur (nog) niet opgeleid is om met een dergelijke combinatie te mogen rijden.
- Op de Waddeneilanden kan de groot-vermogen MSA ook getrokken worden door een PM.
- Om het gewicht van de aanhanger te reduceren wordt communicatie, ademlucht en benodigde slangen van TS gebruikt.
- Bij de aanbesteding van TS'en hebben posten de mogelijkheid om een derde zuigslang op het voertuig te plaatsen, zodat ze tot max.15 meter vanaf het voertuig open water aan kunnen zuigen.

6.4. Water inname punt (WIP)

Algemeen

Een Water Inname Punt (WIP) bestaat uit een container die gevuld kan worden met water (20.000 liter) en als vooruitgeschoven water inname punt bij natuurbrand-bestrijding wordt ingericht. De bakken zijn voorzien van de nodige verloopkoppelingen zodat naast brandweer ook loonwerkers ingezet kunnen worden om deze bakken te vullen met water, binnen een in te stellen bluswatercircuit.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende twee kazernes over een WIP: Drachten en Heerenveen.

Dekking

Motivering

- Voor de WIP-eenheden is geen opkomsttijd gedefinieerd.
- De locatiekeuze is gebaseerd op het verhoogde risico op natuurbrandincidenten in de ZO-hoek van Fryslân.
- Het advies van F&W raadt af om het gebied van een chassis op te delen tussen meerdere bluswatervoertuigen. Het is onwenselijk dat één chassis nodig is voor bijvoorbeeld én een waterbak, én/of een WIP bak, én/of een GWT. De WIP van Gorredijk wordt daarom verplaatst naar Drachten.
- De Waddeneilanden hebben de beschikking over zgn. WIP-zakken, die met een soortgelijk principe werken.

7. HULPVERLENING

De basistaak voor de eerste brandweereenheid op het gebied van hulpverlening is Technische Hulpverlening (THV). In het Bvr is opgenomen, dat een eenheid om de genoemde taak uit te kunnen voeren, de beschikking heeft over een TS met standaarduitrusting. Hierbij wordt uitgegaan van een standaard voertuigbezetting (TS6), bestaande uit: 1 bevelvoerder, 1 chauffeur, tevens voertuigbediener en 4 manschappen. In dit hoofdstuk komt de taak en spreiding van specialistische eenheden voor hulpverlening aan bod.

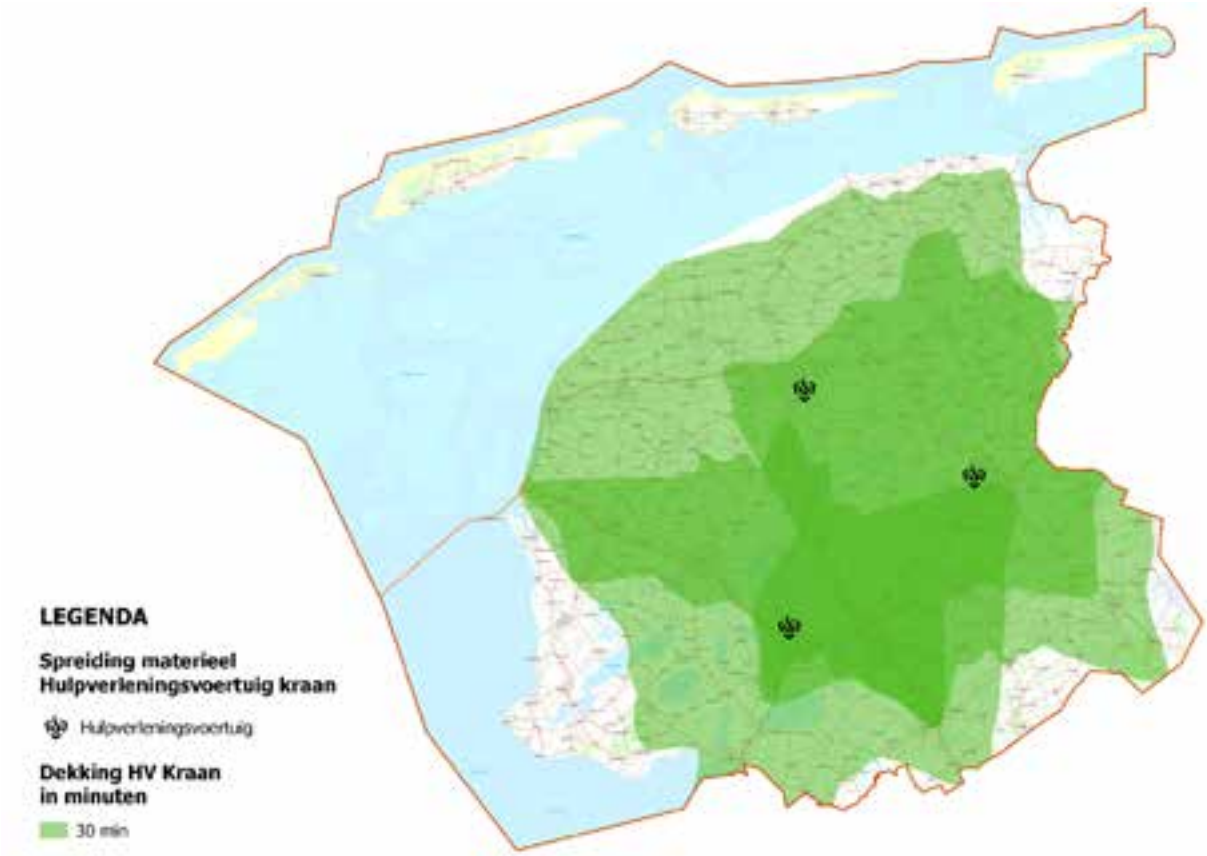
7.1. Hulpverleningsvoertuig-Kraan (HV-K)

Algemeen

Het Bvr geeft aan dat de regio ondersteunende eenheden voor hulpverlening beschikbaar moet hebben. De taak van de eenheid bestaat uit ondersteuning bij het bevrijden van beknelde en ingesloten mensen en dieren, bij ongevallen met zwaardere voertuigen, zoals vrachtwagens, bussen en treinen, bij de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen en bij waterongevallen. De eenheden hebben hiervoor de beschikking over een hulpverleningsvoertuig met uitrusting. Een HV-kraan (HVK) heeft, gezien de taak waarvoor deze wordt ingezet, de voorkeur. De voertuigen kennen een basisbezetting van 1 chauffeur, tevens voertuigbediener en 1 voertuigbediener.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende drie kazernes over een HV-Kraan: Drachten, Joure, Leeuwarden (hoofdpost).

Motivering

- In Dekkingsplan 2.0 werd gesproken over risicogebieden A en B, waarbij gebied A gekoppeld was aan de stedelijke gebieden en een opkomsttijd van 20 minuten kende. Het IRP toont aan dat risicovolle incidenten echter gekoppeld zijn aan de A- en N-wegen in plaats van stedelijke gebied.
- Aangezien er geen landelijke norm is voor een ondersteunende HV-eenheid, wordt in dit dekkingsplan geen onderscheid in A en B-gebieden gemaakt, en wordt als opkomsttijd 30 minuten gehanteerd.
- Uit de analyse bleek dat HV-K van Oosterwolde qua dekking grotendeels overlapte met Drachten en Joure. Aanvullend bleek uit de evaluatie dat de inzetfrequentie van de eenheid relatief laag was. Kazerne Oosterwolde wordt daarom niet meer uitgerust met een HV-K. Op het regionale dekkingspercentage heeft dit een reducerend effect van 2% (van 94% naar 92%).
- Uit de analyse bleek eveneens dat de dekking in de NW-hoek nagenoeg volledig overlapte met dekking vanuit Leeuwarden. Kazerne Franeker beschikt daarom in dit dekkingsplan niet meer over een HV-K. Dit heeft geen negatief effect op het regionale dekkingspercentage (blijft op 92%).
- De Waddeneilanden hebben elk de beschikking over een aanhanger met aanvullend hulpverleningsgereedschap.

Opmerkingen

- De kazerne Leeuwarden (hoofdpost) maakt gebruik van een springbemanning voor het HVK-voertuig en redvoertuig. Bij inzet van het redvoertuig is de HV-K niet paraat (en visa versa).
- De HV-K van Oosterwolde was tevens aangewezen als reserve-HV-K voor de andere posten. Met het wegvallen van 2 HV-K is er géén HV-K meer aangewezen als reservevoertuig. Bij onderhoud en storing (of indien vereist door opleiding/oefening) van een van de HV-K'en in Drachten, Leeuwarden of Joure zal de betreffende eenheid buiten dienst staan. Bij gelijktijdige inzet van het redvoertuig in Leeuwarden heeft dit als risico dat er dan slechts één HVK inzetbaar is.
- Omdat de HV-K in Leeuwarden tijdens het ANW-tijdvenster gestationeerd is op de Aldlânsdyk, en in de DAG-periode frequent op Post Noord, wijkt de regionale dekking in deze periode marginaal af t.o.v. de DAG-situatie. Voor de leesbaarheid is hiervoor geen extra afbeelding opgenomen.

7.2. Mesthulpverlening (VIA)

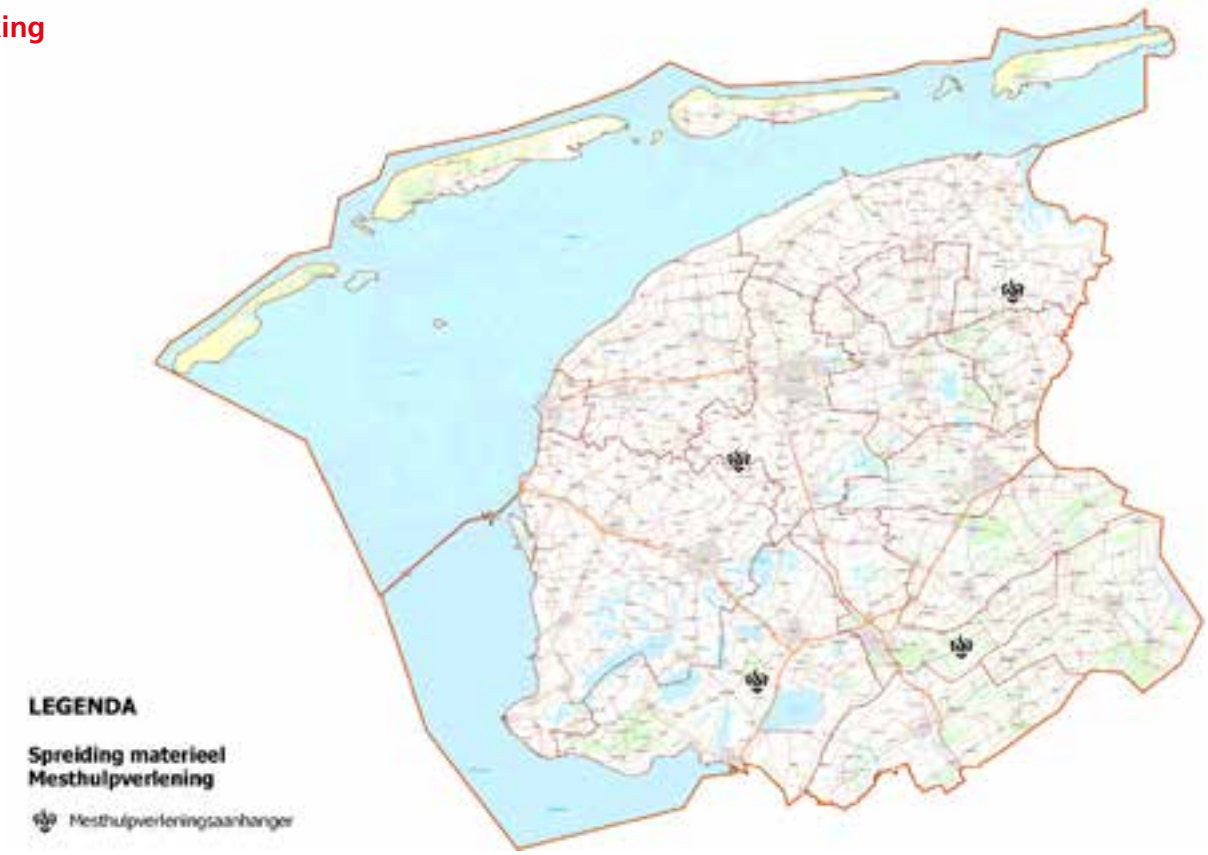
Algemeen

Hulpverlening aan dieren in o.a. mest-/gierkelders, -putten en -silo's is risicovol door de aanwezigheid van mestgassen en de omstandigheden waarin een redding of berging moet plaatsvinden. Hiervoor wordt een mesthulpverleningsteam gealarmeerd. Deze teams zijn ervaren in het werken met vee / grote huisdieren en het werken in beperkte ruimtes waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn, en hebben de beschikking over specialistisch materiaal.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende vier kazernes over een mesthulpverleningsteam: Mantgum, Kollum, Sint Nicolaasga en Nieuwehorne.

Dekking

Motivering

- Voor mesthulpverleningsteams zijn geen normtijden gedefinieerd.
- Inzetervaring- en frequentie sinds de start van deze teams in 2019 tonen aan dat vier teams op de vaste wal voldoende zijn.

Opmerkingen

- De Waddeneilanden hebben – met uitzondering van gierpakken – niet de beschikking over specialistisch materiaal voor mesthulpverlening. Bij behoefte/ noodzaak wordt hiervoor het dichtstbijzijnde team op de vaste wal gealarmeerd.
- Het specialistisch materiaal is geplaatst op een aanhanger, waarvan de TS het trekkend voertuig is.
- Voor arbeidshygiëne-doeleinden is er een 5e aanhanger beschikbaar.

7.3. Specialistisch Team Hulpverlening (STH)

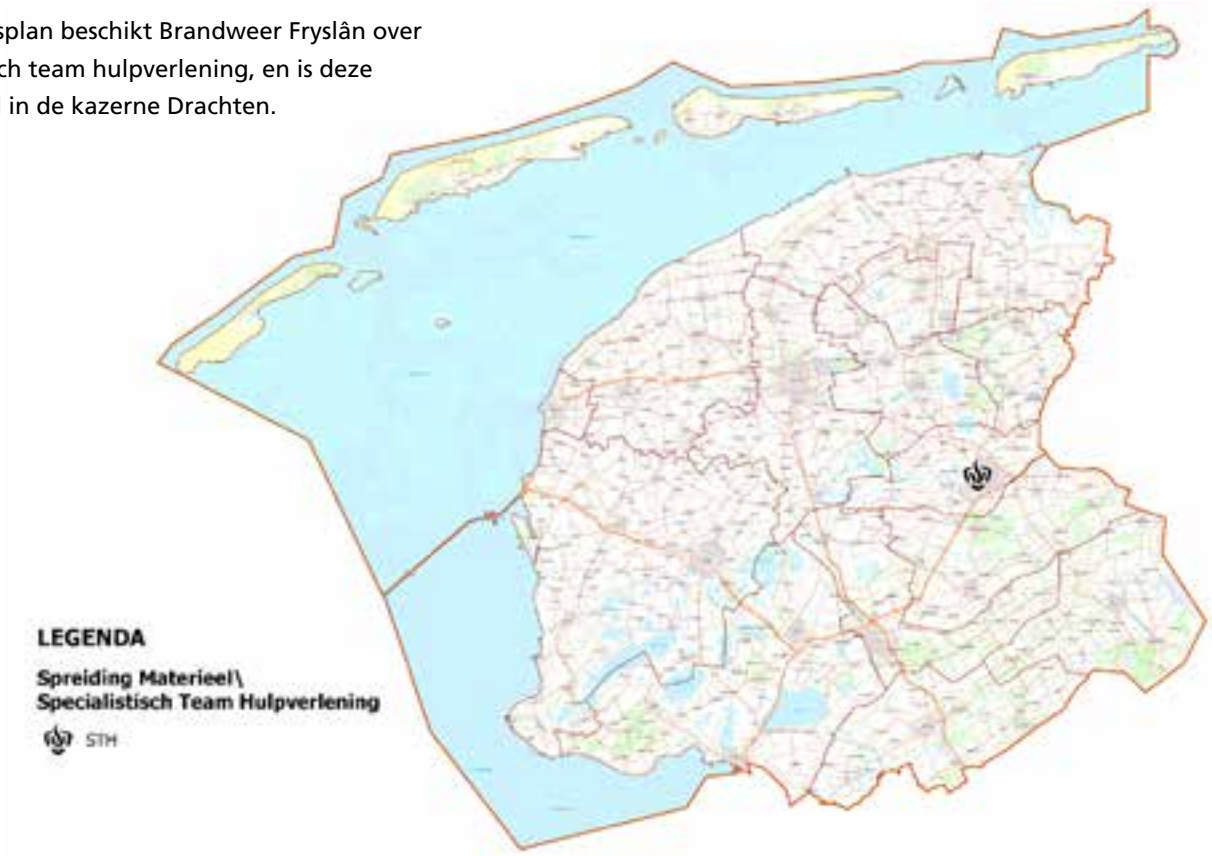
Algemeen

Een Specialistisch Team Hulpverlening (STH) wordt ingezet ter ondersteuning van de basisbrandweerzorg met het doel: redden van slachtoffers. Ze zijn inzetbaar op het gebied van instortingen van gebouwen, tunnels en complexe spoorwegincidenten. Het STH wordt ingezet daar waar kennis, techniek en/of materialen van de basisbrandweerzorg niet of onvoldoende beschikbaar zijn. Het team heeft een landelijke dekking vanuit vijf teams, verspreid over Nederland, waarvan één team vanuit Fryslân komt. Het team komt ter plaatse met een teamleider, tankautospuit en (tenminste) twee haakarmvoertuigen met haakarmcontainers.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikt Brandweer Fryslân over een specialistisch team hulpverlening, en is deze gepositioneerd in de kazerne Drachten.

Dekking

Motivering

- Het STH-team rukt, conform landelijke GBO-afspraken, uit binnen 30 minuten en is binnen 90 minuten ter plaatse.
- Het STH-team heeft de beschikking over drie HA-containers met materieel. In Drachten staan twee containers (voor redding en logistiek), in Heerenveen staat een derde container (stutmateriaal voor incidenten met instortingen). Afhankelijk van het incident zijn alle drie containers tegelijkertijd nodig. Voor de posten Drachten en Heerenveen is de beschikbaarheid van HA-chassis voor de 2e en 3e container een aandachtspunt.

Opmerkingen

- In kazerne Drachten is één tankautospuit en één HA-chassis (eigendom: NIPV) gereserveerd voor de STH-taak. Het tweede HA-voertuig is in eigendom van Brandweer Fryslân, en kan buiten STH-incidenten ook voor andere repressieve taken gebruikt worden.

8. INCIDENTBESTRIJDING GEVAARLIJKE STOFFEN (IBGS)

Algemeen

De basistaak voor de eerste brandweereenheid op het gebied van IBGS is het uitvoeren van basishandelingen voor bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen. De taak van de eerste basiseenheid is gericht op het voorkomen van uitbreiding van het incident (stabiliseren). In het Bvr is opgenomen, dat een eenheid om de genoemde taken uit te kunnen voeren, de beschikking heeft over een TS met uitrusting. Hierbij wordt uitgegaan van een standaard voertuigbezetting (TS6), bestaande uit: 1 bevelvoerder, 1 chauffeur tevens voertuigbediener en 4 manschappen.

8.1 Gaspakkenteam (GSE)

Algemeen

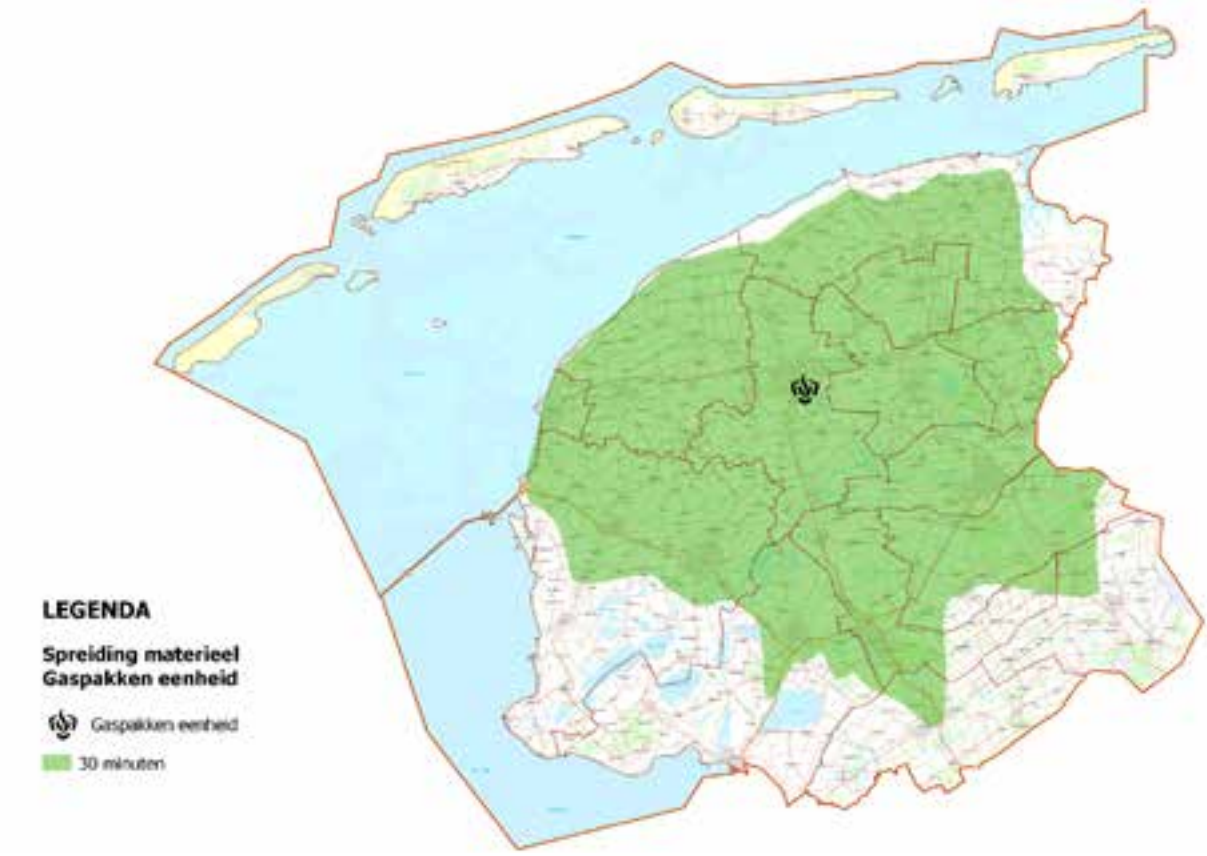
Voor (bron-)bestrijding en ontsmetting kan een beroep worden gedaan op de Gevaarlijke Stoffen Eenheid (GSE). Deze eenheid is belast met het redden van mensen en dieren uit een met gevaarlijke stoffen besmet gebied, het bestrijden van de bron van het ongeval met gevaarlijke stoffen en het ontsmetten van hulpverleners en burgers.

In het Bvr is opgenomen dat een eenheid bestrijding ongevallen met gevaarlijke stoffen ten minste bestaat uit: een officier van dienst, 2 bevelvoerders, 8 gaspakdragers, 6 manschappen en 2 chauffeurs.
De GSE in Brandweer Fryslân is op enkele punten anders georganiseerd. De GSE bestaat uit een gaspakkeneenheid, een HA-BOE (haakarmchassis met basisontsmettingseenheid) een basisontsmettingseenheid en een Officier van Dienst. De gevaarlijke stoffeneenheid bestaat uit: 1 bevelvoerder, 1 chauffeur, 4 gaspakdragers. De HA-BOE bestaat uit: 1 chauffeur, 1 bijrijder. Beide zijn tevens inzetbaar als gaspakdrager. Ontsmettingsteam bestaat uit: 1 bevelvoerder, 1 chauffeur en 4 manschappen. In totaal beschikt de GSE in Fryslân daarmee over 2 bevelvoerders, 6 gaspakdragers, 2 chauffeurs, 4 manschappen en 1 OvD.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikt de volgende kazerne over één Gevaarlijke Stoffen Eenheid: Leeuwarden (hoofdpost).

Dekking

Motivering

- De opkomsttijd die voor de GSE gehanteerd wordt is 30 minuten.

Opmerkingen

- Vanuit de doorontwikkeling van de landelijke visie op IBGS wordt in 2025 door de Veiligheidsregio Groningen onderzocht of zij een landelijk specialistisch team kan leveren. Naar verwachting kan een dergelijk team de taken van het GSE team in Fryslân overnemen. Eventuele wijzigingen en compenserende maatregelen op de invulling van deze taak in Fryslân worden t.z.t. bestuurlijk voorgelegd en (bij instemming) vastgesteld.
- De HA-BOE wordt ter plaatse gebracht door post Leeuwarden (hoofdpost).
- Het ontsmettingsteam wordt geleverd door post Stiens.

8.2. Schuimblusvoertuig (SB)

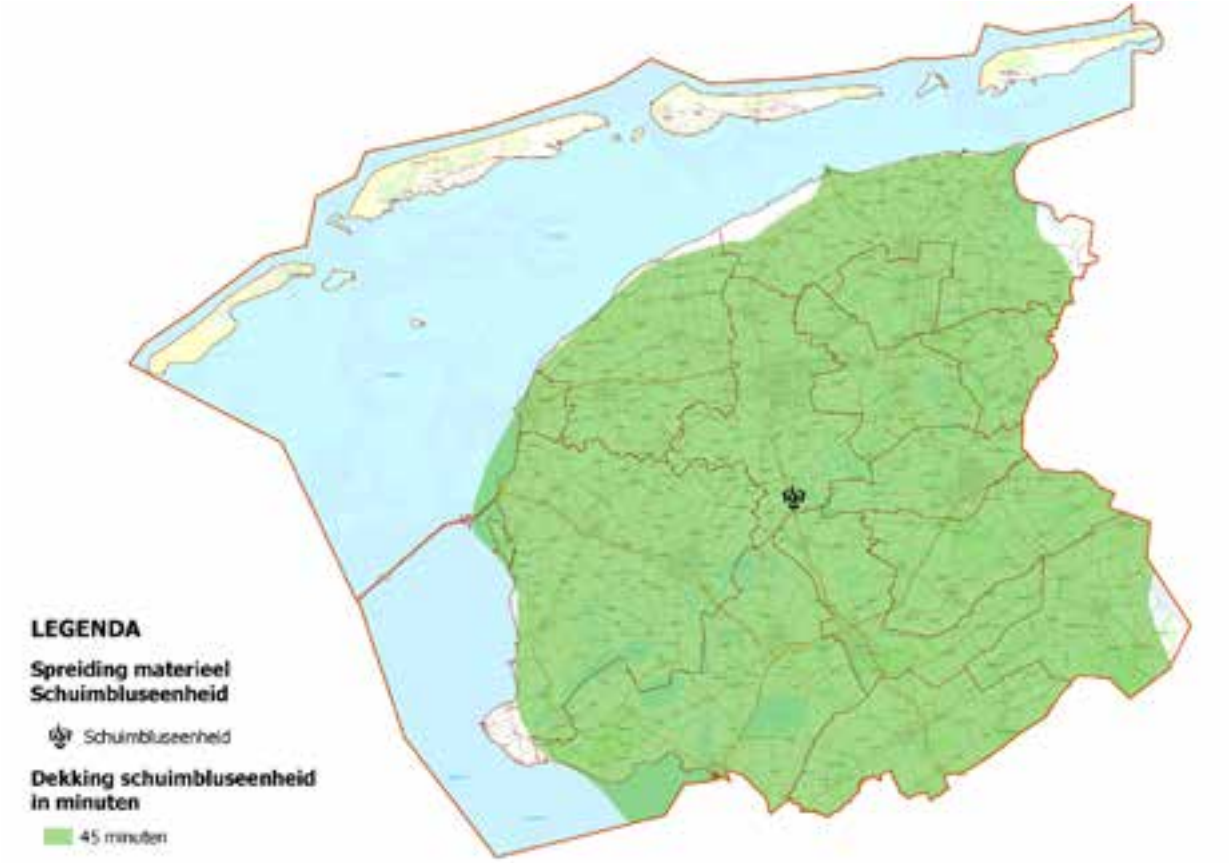
Algemeen

Ten behoeve van de bestrijding van een ongeval gevaarlijke stoffen kan het Schuimblusvoertuig (SB) worden ingezet. Deze SB wordt op aanvraag ingezet bij calamiteiten, brand en/of gevaarlijke stoffen waarbij afgedekt of geblust moet worden met schuim en/of water. Deze wordt bemenst door 1 chauffeur, tevens voertuigbediener en 1 voertuigbediener.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikt de volgende kazerne over een SB: Grou.

Dekking

Motivering

- De SB kent een opkomsttijd van 45 minuten.
- De repressieve prestatie van de SB is gericht op het afdekken van een plas van 700 m2. Dit is na onderzoek genomen als realistisch maatgevend scenario in Fryslân; afwijkend ten opzichte van de standaardwaarde[8] van 1500m2.
- De SB is geplaatst in Grou: dit zorgt voor voldoende dekking van een aantal belangrijke risicobronnen (o.a, het industrieterrein en de haven in Harlingen, een aantal (delen van) snelwegen en (delen van) waterwegen). De overige risicobronnen worden, net als binnen de huidige situatie, binnen de normtijd bereikt.
- Om inzetbaar te kunnen zijn is de gelijktijdige alarmering van een WT noodzakelijk. Tezamen met de SVM-voorraad (1.000L) en watervoorraad in de SB (7.000L) levert dit de beschikking van 14.000L water, wat voorwaardelijk is voor de prestatie-eis van 700m2. Een ruimere afdekking dan deze 700m2 is mogelijk, mits er extra aanvullend water voorhanden is.

Opmerkingen

- Na vervanging van de huidige SBH (schuimblushaakarm) bestaat het SB-voertuig naar verwachting niet meer uit een afzonderlijk HA-chassis en -bak, maar als een samengesteld voertuig.

[8] *Uit de landelijke visie IBGS*

8.3. Basis ontsmettingseenheid (BOE)

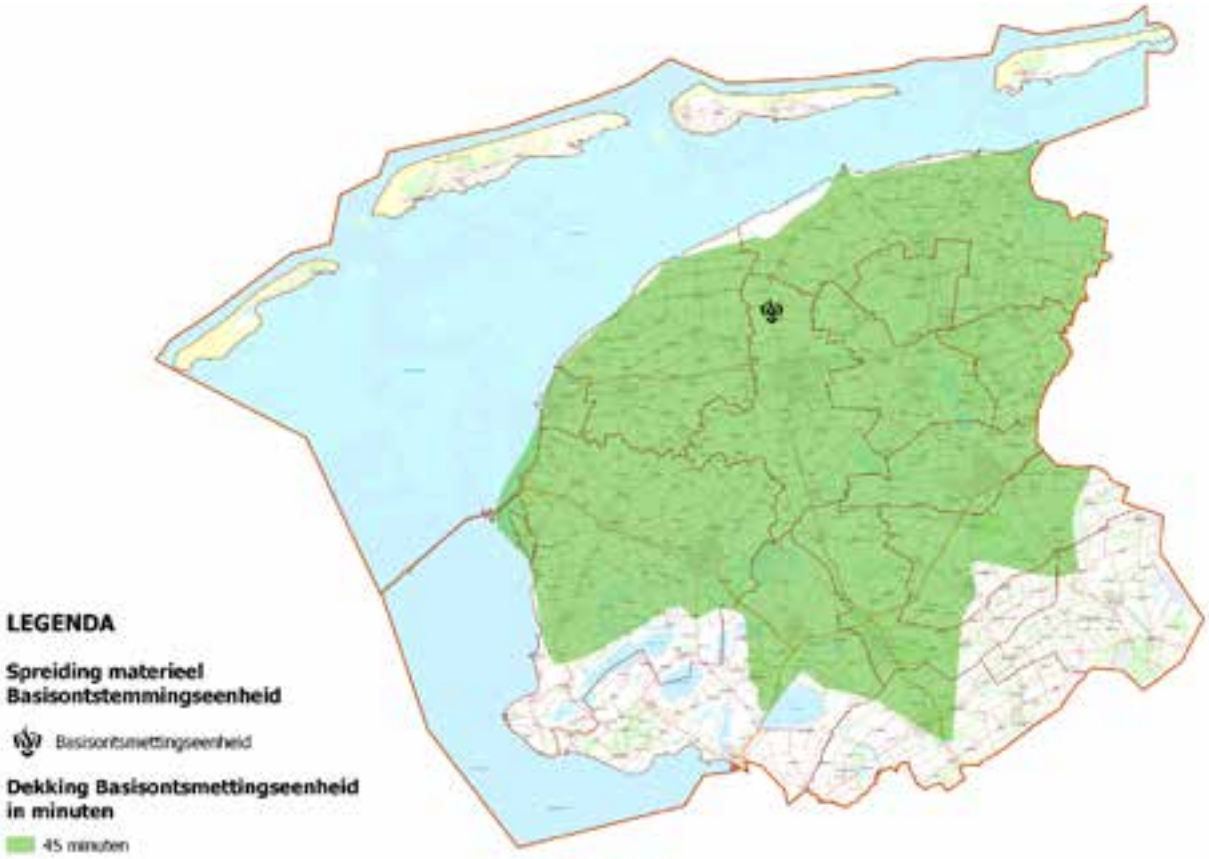
Algemeen

Voor schoonmaak- en ontsmettingswerkzaamheden kan een beroep worden gedaan op de Basis Ontsmettingeenheid (BOE). Deze eenheid is belast met het schoonmaken van slachtoffers en hulpverleners. De eenheid bestaat uit een TS uit Stiens en een HA-BOE uit Leeuwarden. De TS beschikt over 1 bevelvoerder, 1 chauffeur en 4 manschappen. De bezetting van de HA-BOE bestaat uit twee personen.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikt de volgende kazerne over een BOE: Stiens.

Dekking

Motivering

- De opkomsttijd die voor de BOE gehanteerd wordt is 45 minuten.

Opmerkingen

- Het ontsmettingsteam wordt geleverd door post Stiens.
- De HA-BOE staat in Leeuwarden (hoofdpost), en wordt ter plaatse gebracht door post Leeuwarden (hoofdpost).

8.4. Verkenningseenheden (VE)

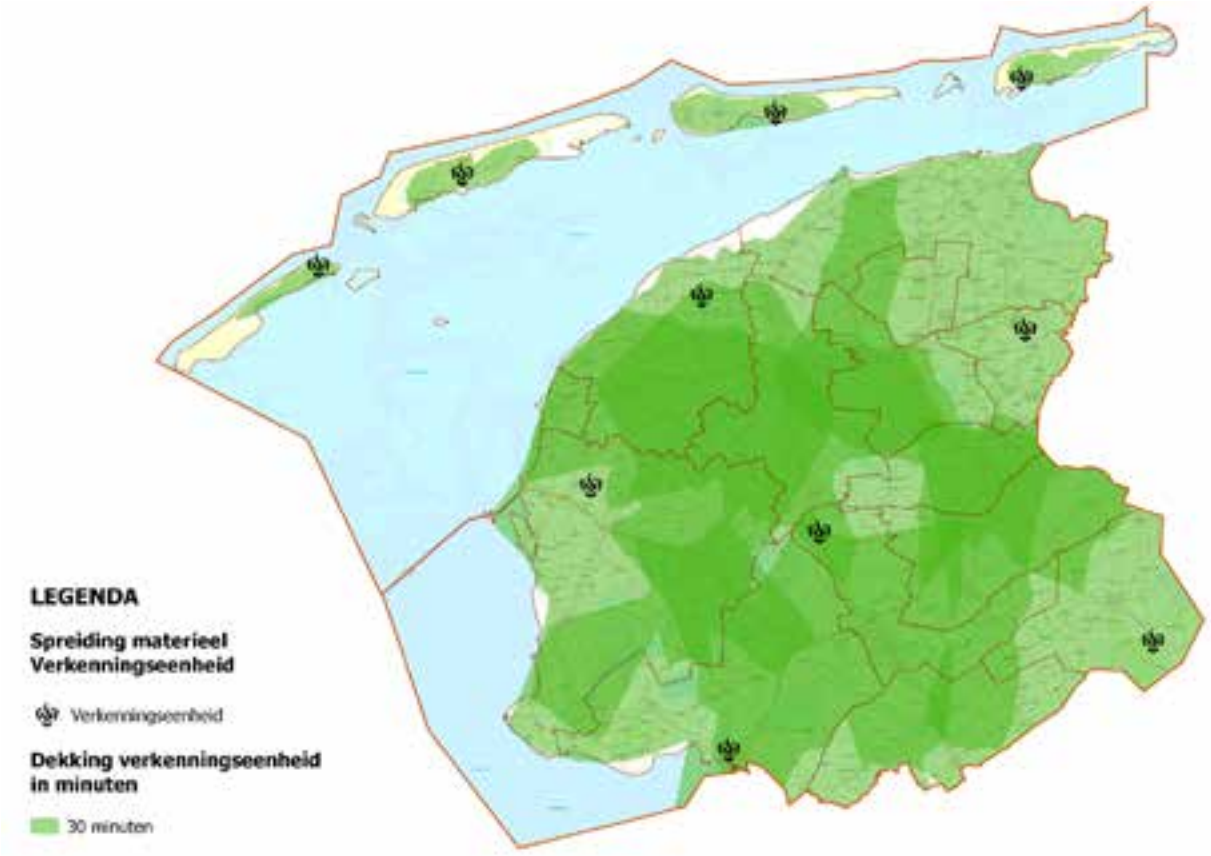
Algemeen

Verkenningseenheden (VE) werken in opdracht van de AGS/CVE (Adviseur Gevaarlijke Stoffen / Coördinator Verkenningseenheid) en voeren verkenning en beeldvorming uit van de effecten van een incident. Hiervoor verricht de VE metingen en waarnemingen in het bron- en/of effectgebied. De incidenttypen beperken zich niet tot incidenten met gevaarlijke stoffen, maar kunnen ook te maken hebben met brand, overstromingen en aardbevingen.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende tien kazernes over een verkenningseenheid: Akkrum, Ameland, Appelscha, Buitenpost, Lemmer, Schiermonnikoog, St. Annaparochie, Terschelling, Vlieland en Witmarsum.

Dekking

Motivering

- Het dekkingspercentage van deze 10 eenheden is 98%.
- De opkomsttijd van de 1e en 2e verkenningseenheid is 30 minuten
- De opkomsttijd van de 3e en 4e verkenningseenheid is 60 minuten
- De Waddeneilanden hebben elk de beschikking over één verkenningseenheid; vanaf de vaste wal kan de opkomstnorm van de 1e eenheid anders niet behaald worden.

Opmerkingen

- De VE maakt gebruik van de PM als voertuig. De apparatuur en PBM noodzakelijk voor de VE-taak ligt op de kazerne, waardoor ook met de TS uitgerukt kan worden in het geval van afwezigheid van de PM.

sepura

9. INCIDENTBESTRIJDING OP HET WATER

Algemeen

De basistaak voor de eerste brandweereenheid op het gebied van waterongevallen is het bieden van ondersteuning bij waterongevallen en grijpredding. In het Bvr is opgenomen, dat een eenheid om de genoemde taken uit te kunnen voeren, de beschikking heeft over een TS met uitrusting. Hierbij wordt uitgegaan van een standaard voertuigbezetting (TS6), bestaande uit de verplichte aanwezige functies: 1 bevelvoerder, 1 chauffeur, tevens voertuigbediener en 4 manschappen.

Gezien het risicobeeld, geografisch profiel en de maatschappelijke meerwaarde binnen de Friese regio heeft Brandweer Fryslân oppervlakteredteams (OVRT's) en duikteams. Dit is overeenkomstig de landelijke visie op waterongevallen die stelt: "De brandweer acht zich vanuit wettelijk en maatschappelijk perspectief blijvend verantwoordelijk voor de uitvoering van 'natte' reddings- en hulpverleningstaken".

Drietrapsraket

Bij incidenten waarbij personen te water raken wordt gewerkt volgens een modulaire inzettactiek; de drietrapsraket: grijpredding, oppervlakteredding en duikredding. Deze zijn op elkaar afgestemd, worden gelijktijdig gealarmeerd.

- Grijpredding: een redding van mens of dier in nood, in het water, nabij een wal, die in beginsel zonder specialistische uitrusting of team kan worden gered.
- Oppervlakteredding: Een redding van mens of dier in het water, waarbij het slachtoffer zichtbaar aan de water-oppervlakte is en maximaal 200 meter uit de walkant ligt.
- Duikredding: Een redding van mens of dier die zich onder het wateroppervlak bevindt. Een brandweerduikinzet kan in ieder soort oppervlaktewater plaatsvinden voor zover deze binnen de maximale duikdiepte van 15 meter vallen met als uitzondering de Noordzee (hier wordt door de kustregio's separaat op geprepareerd).

Water-KVT

Voor een juiste alarmering bij incidenten is plaatsbepaling erg belangrijk. Op het land is dit vele malen eenvoudiger dan op het water, bijvoorbeeld door straatnamen en hectometerpalen. Deze ontbreken op het water. De Friese meren en waterwegen zijn daarom, in afstemming met de meldkamer, ingedeeld in een zgn. Water-KVT. Hierin zijn de wateren zo logisch mogelijk afgebakend, benoemd, en gekoppeld aan te alarmeren eenheden.

9.1. Waterongevallen eenheid (WO)

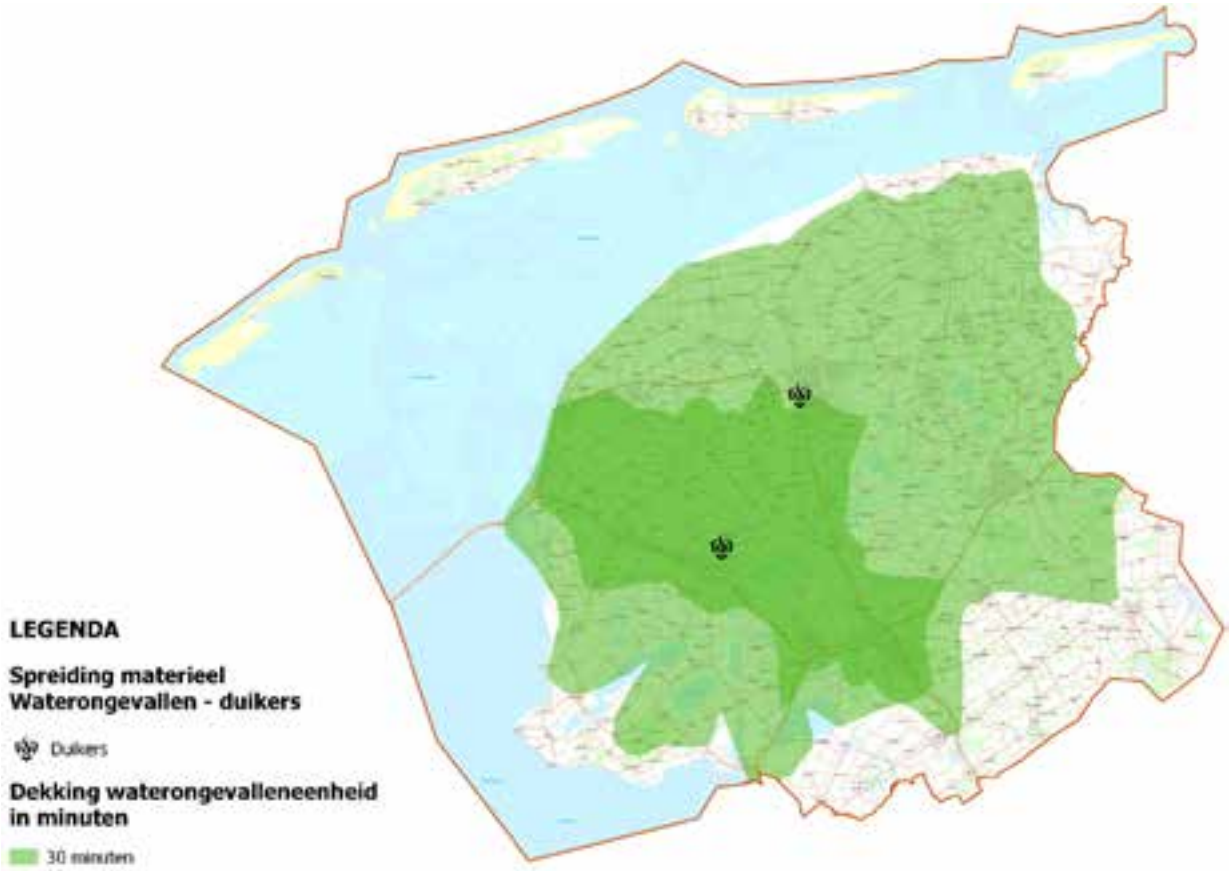
Algemeen

Bij de reddingsduik wordt zowel uitvoering gegeven aan de reddingsduik of zoektocht direct na de verdwijning (binnen het gouden uur) of aan de verlengde reddingsduik op verzoek van multipartners. Bij een duikinzet is de bezetting van een duikteam als volgt: 1 duikploegleider, 1 assistent duikploeg (tevens chauffeur) en 2 duikers (waarvan 1 reddingsduiker, 1 reserveduiker). De bemanning van een TS ondersteunt het duikteam. Een duikteam heeft voor de inzet de beschikking over een waterongevallenvoertuig en over een voor de duiktaak geschikt personeels- en materieelvaartuig.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende twee kazernes over een duikploeg: Leeuwarden Aldlansdyk en Sneek.

Dekking

Motivering

- Als opkomsttijd wordt 30 minuten gehanteerd – gelijk aan Dekkingsplan 2.0.
- Het regionale dekkingspercentage met twee duikteams is 56,1%, waarbij de analyse van 2021-2023 aantoonde dat de ploegen in 95% van de incidenten op tijd ter plaatse was.

Opmerkingen

- Brandweer Fryslân sluit aan bij de Visie Waterongevalbestrijding, die in 2012 door het Bestuur van de Veiligheidsregio Fryslân is vastgesteld: duiken is een taak waarvoor zeer specifieke opleidings- en oefeninspanningen noodzakelijk zijn en de duikteams zijn hier de afgelopen jaren op ingericht en afgestemd.

9.2. Oppervlakteredteam (OVRT)

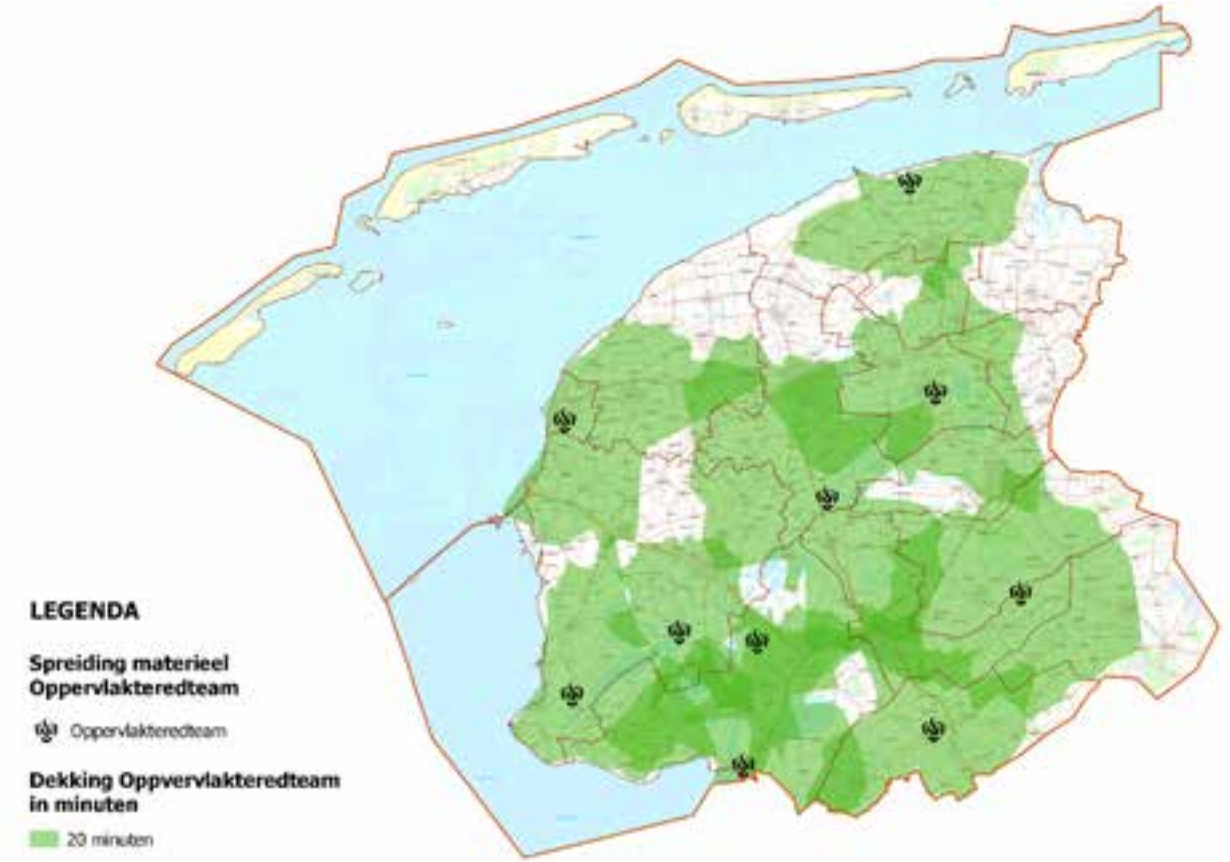
Algemeen

Een oppervlakteredding richt zich op het redden van mens (of dier) op het water of ijs waarbij het slachtoffer maximaal 200 meter uit de walkant is. Dit werkgebied kan worden verlegd wanneer gebruik wordt gemaakt van een vaartuig en/of een drijvend (werk)platform. Voor het zoeken naar slachtoffers aan de oppervlakte is deze inzet voldoende. Blijkt het slachtoffer onder water te zijn geraakt dan is het van belang dat de plaats wordt bepaald waar gedoken moet worden. Hiervoor is een follow-up van duikers noodzakelijk. Een OVRT wordt bemenst door 1 bevelvoerder, 1 chauffeur, 2 oppervlakteredders en 2 assistenten. Een duikteam kan tevens ingezet worden als OVRT.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende tien kazernes over een oppervlakteredteam: Burgum, Grou, Harlingen, Heeg, Jubbega, Koudum, Langweer, Lemmer, Ternaard en Wolvega.

Dekking

Motivering

- Als opkomsttijd wordt 20 minuten gehanteerd – gelijk aan Dekkingsplan 2.0.
- Uit de analyse bleek dat de OVRT-eenheid van Balk qua dekking volledig overlapte met de omringende posten met een BRV. Aanvullend bleek uit de evaluatie dat de inzetfrequentie van de eenheid zeer beperkt was. In dit dekkingsplan vervalt de taak daarom bij post Balk (regionaal dekkingspercentage blijft op 80%).
- Uit de analyse bleek eveneens dat wanneer in de NO-hoek van Fryslân een OVRT-team gepositioneerd wordt, het regionaal dekkingspercentage zou stijgen naar 85%. De evaluatie toonde aan dat in dit gebied ook incidenten geweest zijn waarbij een dergelijk team als eerste gealarmeerd zou zijn (nu: Burgum en Zoutkamp (VRG)). In dit dekkingsplan krijgt kazerne Ternaard daarom deze taak er bij.

Opmerkingen

- Elke OVRT-eenheid heeft de beschikking over een specifiek voertuig (OR).
- De vaarwegen zijn niet meegenomen in de analyse; er is gekeken naar bereikbaarheid via de wegen. Dit past bij de alarmering: in basis neemt een OVRT geen boot mee (PMV), maar worden ze ingezet vanaf de wal. De boot wordt op basis van expliciete alarmering of lokale kennis meegenomen ter ondersteuning van het OVRT.
- Elke OVRT-eenheid heeft de beschikking over een personeel/materieelvaartuig (PMV), welke geen deel uitmaakt van de water-KVT. Als de betreffende kazerne in de water-KVT actief is, beschikt het OVRT over een brandweervaartuig (BRV).
- De duikploegen van de kazerne Leeuwarden Aldlânsdyk en Sneek kunnen tevens ingezet worden als oppervlakteredteam, en hebben hiervoor de beschikking over een PMV. Beide PMV'en maken geen deel uit van de water-KVT.
- In de looptijd van het dekkingsplan wordt de toegevoegde waarde van een PMV voor een OVRT-eenheid per operationeel gebied nader bekeken. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan krijgt kazerne Ternaard de beschikking over een (nieuw aan te schaffen) vaartuig vanwege de nieuwe OVRT-taak.

9.3. Brandweer vaartuig (BRV)

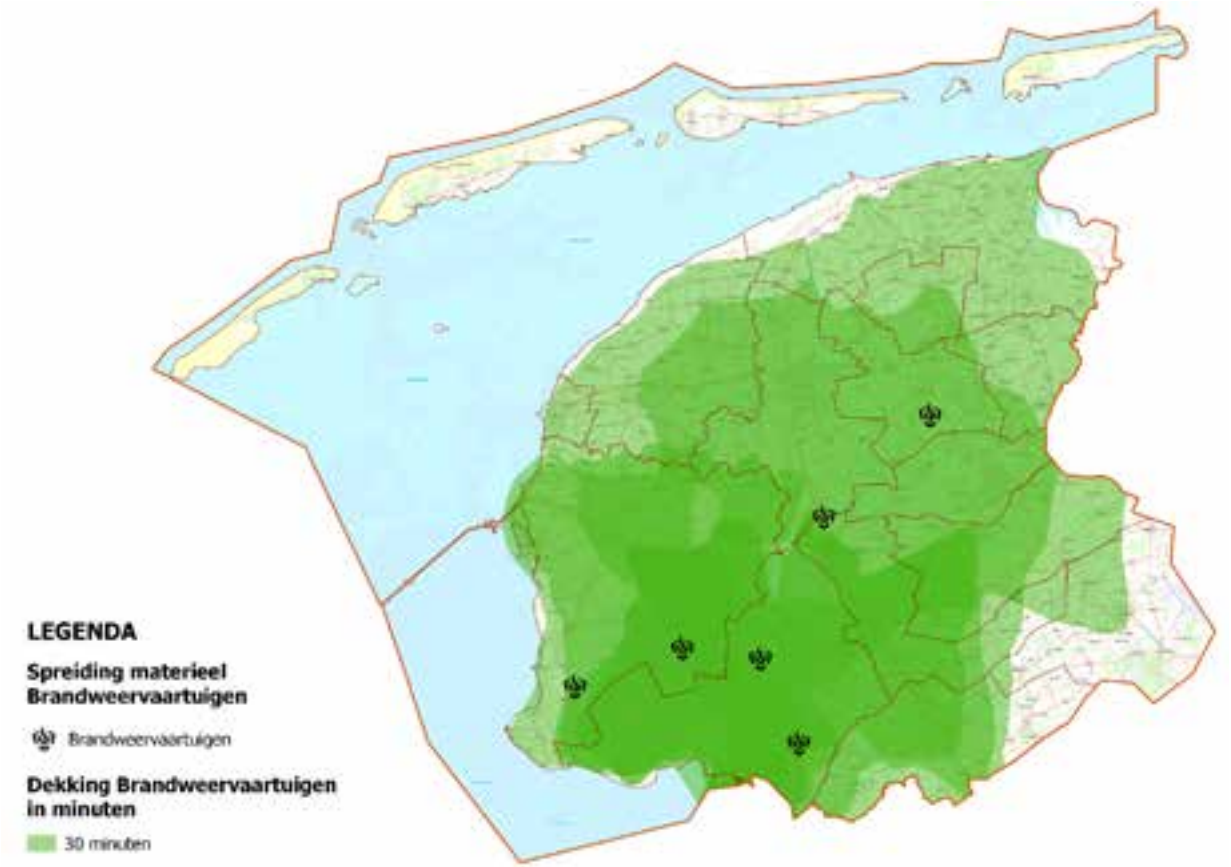
Algemeen

De taak van een Brandweervaartuig (BRV) is gericht op redden, blussen en hulpverlening. Hierbij wordt een afbakening gemaakt in gebied waar brandweervaartuigen bij incidenten primair worden ingezet, namelijk op de grote hoofdvaarwegen en de grote binnenmeren. Hierbij is aangesloten bij het Incidentbestrijdingsplan Hoofdvaarwegen (hoofdvaarwegen, grote meren, sluizen, aquaducten en havens). De bemensing van een brandweervaartuig bestaat uit 1 schipper, 1 bevelvoerder en minimaal 2 manschappen (maximaal aantal is afhankelijk van de taak).

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende zes kazernes over een brandweervaartuig: Burgum, Echten, Grou, Heeg, Koudum en Langweer.

Dekking

Motivering

- Voor de brandweervaartuigen wordt als norm een maximale opkomsttijd van 30 minuten gehanteerd, conform het IBP Hoofdvaarwegen.
- Uit de analyse bleek dat de BRV-eenheid van Balk qua dekking volledig overlapte met de omringende posten met een BRV. Aanvullend bleek uit de evaluatie dat de inzetfrequentie van de eenheid laag was. In dit dekkingsplan vervalt de taak daarom bij post Balk (regionaal dekkingspercentage blijft gelijk).
- De brandweervaartuigen van de kazernes Langweer en Echten liggen in het water (cq. boothuis); de vaartuigen van de andere 4 posten staan in de kazerne op een trailer.

Opmerkingen

Geen

9.4. Nationale Reddingsvloot (NRV)

Algemeen

De Nationale Reddingsvloot (NRV) wordt gevormd door vijf pelotons met in totaal 88 reddingseenheden uit het hele land, die bemand worden door brandweer en reddingsbrigades. De VRF valt onder het peloton Midden- en Noord, samen met de VRG, VRFL, VRGV en de VRU. De NRV wordt ingezet bij grootschalige waterincidenten zoals overstromingen. De primaire taken zijn: verkenning van het gebied, evacuatie en redding van mens en dier. Daarnaast biedt de NRV logistieke ondersteuning aan andere hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld om mensen, materieel en middelen te verplaatsen.

De NRV is een bovenregionale samenwerking tussen Reddingsbrigade Nederland en de 22 veiligheidsregio's met een overstromingsrisico. De Reddingsbrigade zorgt voor de (landelijke) coördinatie.

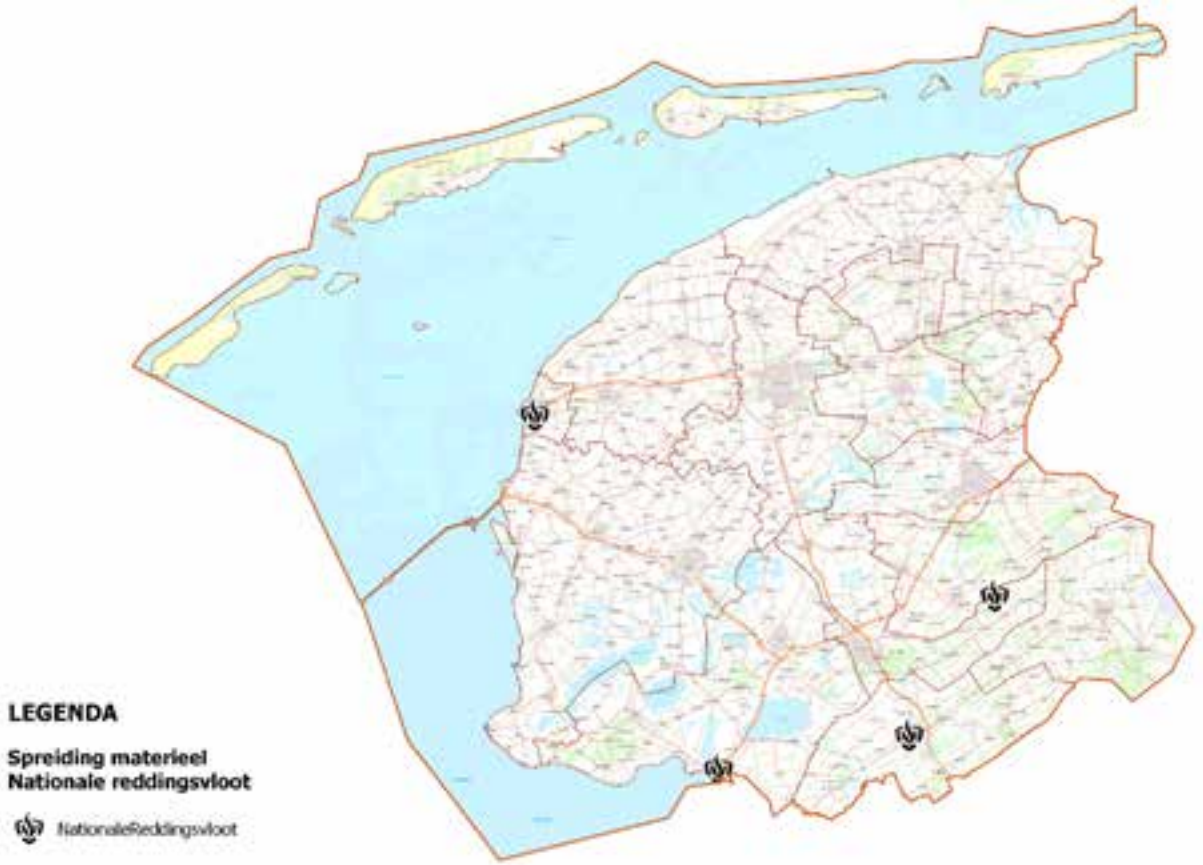
Binnen de VRF wordt reddingscapaciteit alleen door de brandweer geleverd, en werkt daarin dus niet samen met de reddingsbrigade in de regio.

De eenheid die de VRF levert bestaat uit: 4x OVRT-team met voer- en vaartuig, 1x leider reddingsgroep (Officier van Dienst, gebied: ZW), 1x chauffeur t.b.v. leider reddingsgroep en 2x een extra PM voertuig voor logistiek.

Inrichting

In het dekkingsplan zijn de volgende vier kazernes aangewezen voor de NRV-taak: Jubbega, Harlingen, Lemmer en Wolvega. Dit zijn kazernes met een OVRT-taak.

Dekking

Motivering

- Een reddingseenheid moet na alarmering binnen drie uur op een vertreklocatie kunnen zijn. Bij een eventueel vooralarm wordt ingekort naar één uur.
- In dit dekkingsplan worden geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen

- De vaartuigen van het NRV zijn specifiek PMV-vaartuigen, vanwege de beperkte diepgang. Een BRV is hiervoor niet geschikt.

9.5. Olieschermen

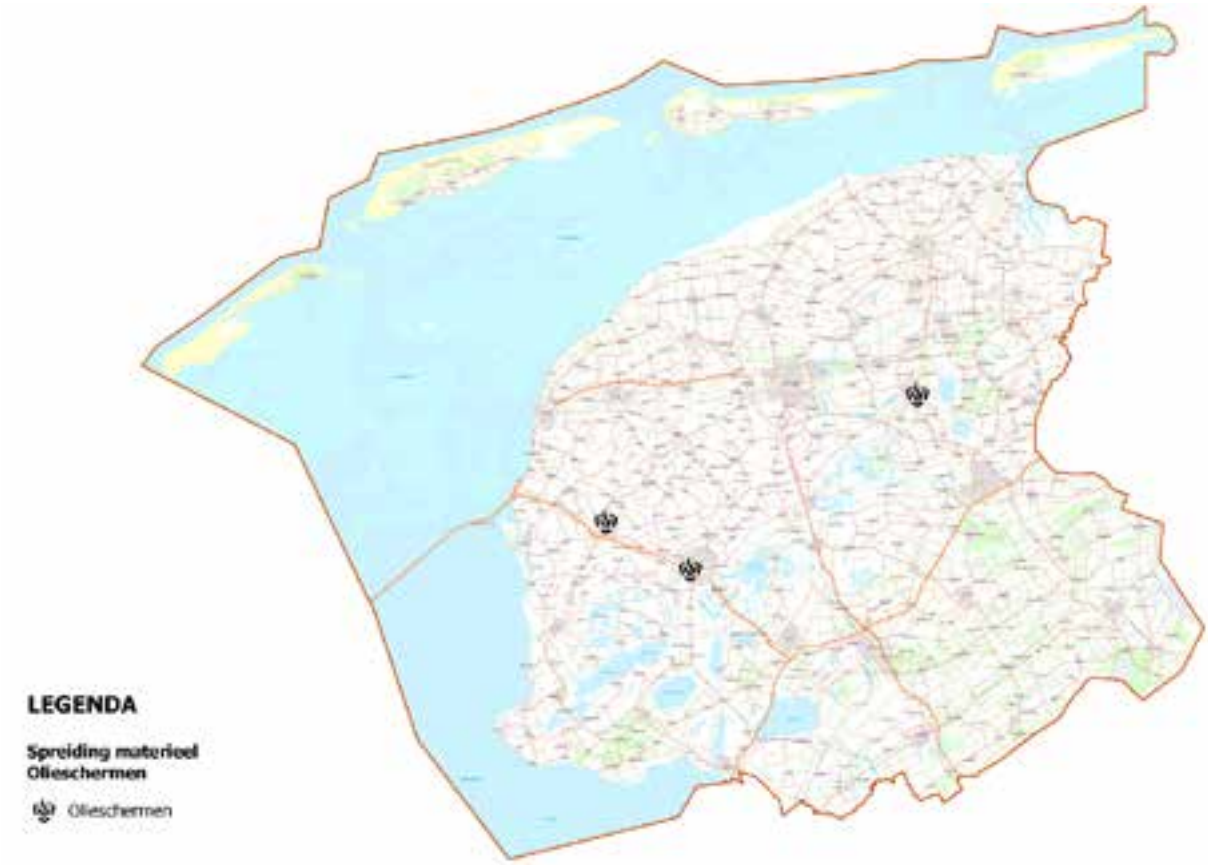
Algemeen

Ter voorkoming en beperking van milieuschade door oppervlakteverontreiniging heeft Brandweer Fryslân een samenwerking met het Wetterskip Fryslân. Hoewel het een feitelijke taak is van het Wetterskip, is de Brandweer dikwijls bij dit type incidenten betrokken én kan ze 24/7 materieel en mankracht leveren. Het resultaat is dat op brandweerkazernes materiaal van het Wetterskip is gepositioneerd, wat in dien nodig ter plaatse en aangebracht wordt door brandweerpersoneel. Dit wordt uitgevoerd vanaf de walkant, en bij voorkomende gevallen is eveneens een vaartuig voorhanden om vanaf het water te kunnen assisteren. Na afloop ruimt het Wetterskip de olieschermen weer op, en brengt ze deze terug naar de betreffende kazerne.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende drie kazernes over een olieschерm: Bolsward, Burgum en Sneek.

Dekking

Motivering

- Voor deze taak zijn geen opkomsttijden gedefinieerd.
- Met de komst van een nieuwe SB in Grou is op deze kazerne naar verwachting geen HA-voertuig meer om de olieschermen te vervoeren. Dit wordt daarom op termijn verplaatst naar Bolsward.

Opmerkingen

Geen

10. NATUURBRANDBESTRIJDING

Algemeen

Het bestrijden van natuurbranden is een vak apart. Het vraagt andere werkwijzen, ander materiaal, andere kennis en is qua grootte en tijdsduur al snel niet meer te vergelijken met branden in objecten. De impact van natuurbranden kan ook zeer groot zijn; reden te meer om de slagkracht hierop goed af te stemmen. In dit hoofdstuk wordt de spreiding van materieel hieromtrent behandeld.

10.1. Tankautospuit Natuurbrandbestrijding (TST-NB)

Algemeen

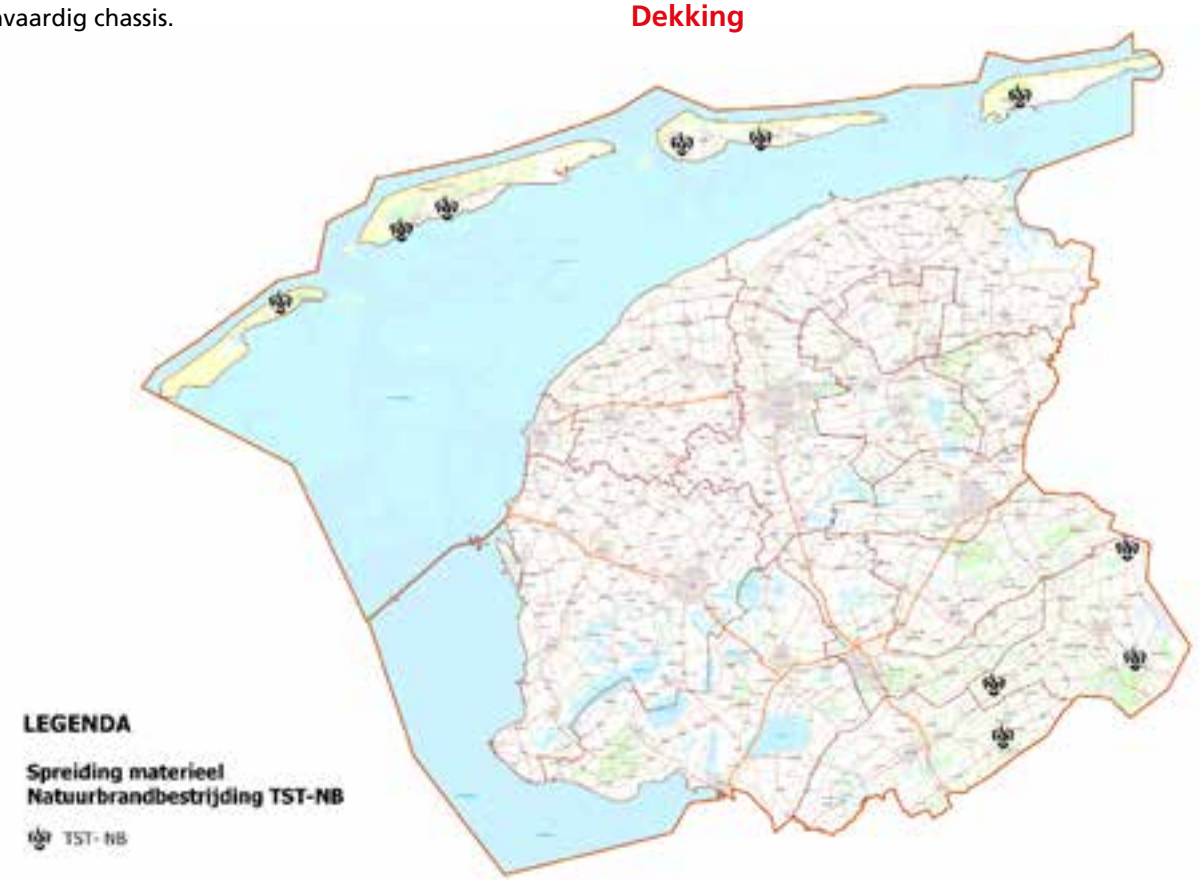
De TST-NB is een zogenaamd “combi-voertuig”; een voertuig is geschikt voor zowel de basisbrandweerzorg als mede natuurbrandbestrijding. De opbouw is op een 4x4 terreinvaardig chassis.

Het voertuig beschikt over een 3000L/min pomp en een watertank van 3000-3500 liter. Het voertuig heeft aanpassingen voor natuurbrandbestrijding: 4x4, de mogelijkheid tot rijdend blussen, een bandenaflaat systeem en een hoge bodemvrijheid.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende vier kazernes op de vaste wal over een TST-NB: Appelscha, Noordwolde, Haulerwijk en Oldeberkoop. Op de Waddeneilanden beschikken (op termijn) alle posten over een TST-NB.

Dekking

Motivering

- De positionering van TST-NB eenheden op de vaste wal is geanalyseerd binnen het project Natuurbrandbestrijding. In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen

- De TST-NB-eenheid is, onder de classificatie NBT-voertuig, alarmeerbaar en inzetbaar binnen een (inter-)regionaal peloton Natuurbrandbestrijding.
- De NBT-voertuigen op de Waddeneilanden zijn niet beschikbaar voor incidenten op de vaste wal, en blijven op het eiland.

10.2. CCFM (CCFM)

Algemeen

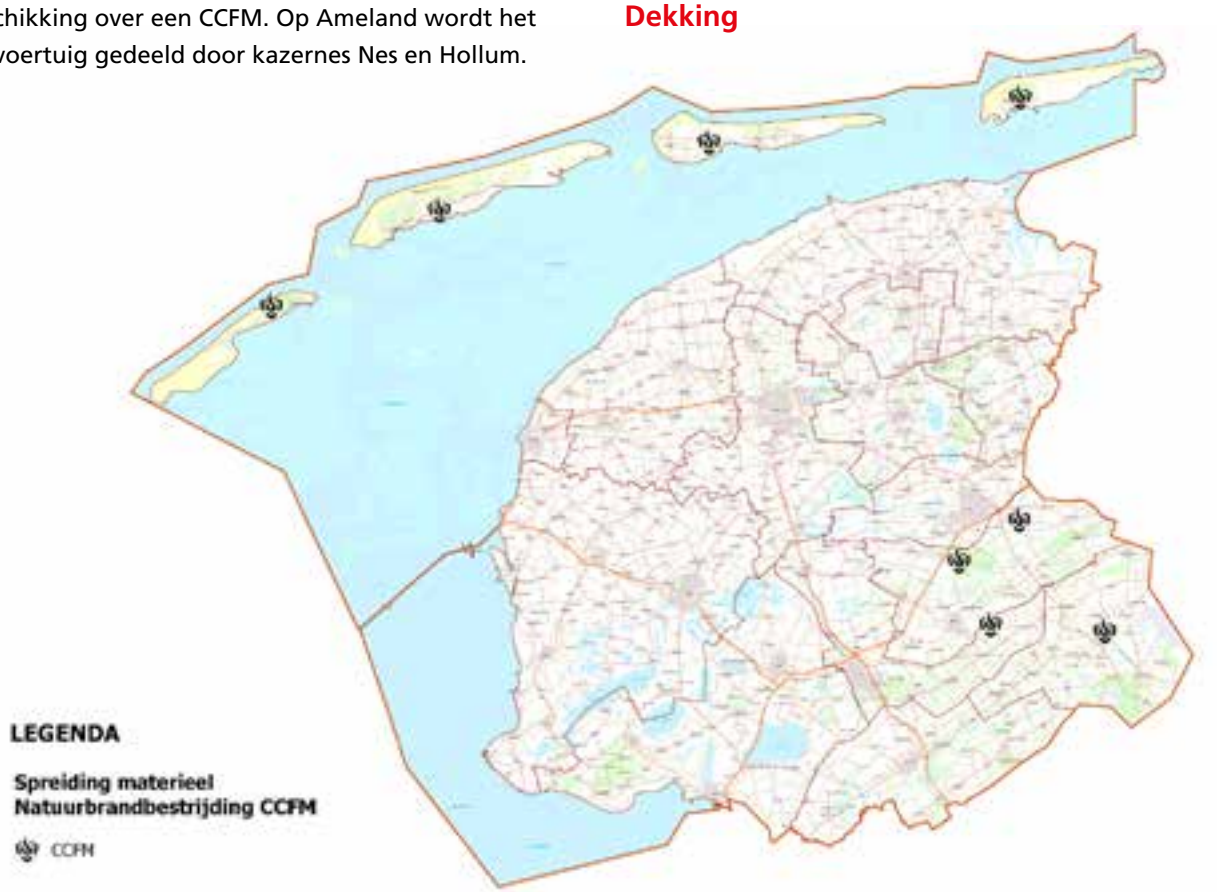
De CCFM (Camion Citerne Feux de Foret Moyen) is een bluseenheid voor natuurbrandbestrijding. Dit voertuig beschikt o.a. over een terreinvaardig chassis. Het voertuig kan rijdend spuiten en beschikt over aanvalshaspels.
De bezetting van dit voertuig is 4 personen (bevelvoerder, chauffeur en 2 manschappen).

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de volgende vier kazernes op de vaste wal over een CCFM: Beetsterzwaag, Ureterp, Oosterwolde en Jubbega.

Op de Waddeneilanden hebben de kazernes Schiermonnikoog, Vlieland en Terschelling Midsland de beschikking over een CCFM. Op Ameland wordt het CCFM-voertuig gedeeld door kazernes Nes en Hollum.

Dekking

Motivering

- Voor deze taak zijn geen opkomsttijden gedefinieerd.
- De positionering van CCFM-eenheden op de vaste wal is geanalyseerd binnen het project Natuurbrandbestrijding. In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen

- De CCFM-eenheid is, onder de classificatie NBT-voertuig, alarmeerbaar en inzetbaar binnen een (inter-)regionaal peloton Natuurbrandbestrijding.
- Op de vaste wal wordt het CCFM-voertuig niet ingezet als waterwagen (WT), gezien de beperktere watercapaciteit.
- De NBT-voertuigen op de Waddeneilanden zijn niet beschikbaar voor incidenten op de vaste wal, en blijven op het eiland.

10.3. Ondersteunend materiaal NBB

Algemeen

Voor grootschalige en/of langdurige natuurbrandbestrijding is extra ondersteunend materiaal noodzakelijk. Dit betreft bijvoorbeeld handgereedschap om reguliere basisbrandweerzorg-eenheden in staat te stellen te ondersteunen bij natuurbrandincidenten. Dit materiaal is ondergebracht in een vrachtwagen met voldoende laadruimte.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikt de volgende kazerne over een voertuig met ondersteunend materiaal: Heerenveen.

Dekking

Motivering

- Voor deze taak zijn geen opkomsttijden gedefinieerd.
- De positionering van ondersteunend NBB-materiaal op de vaste wal is geanalyseerd binnen het project Natuurbrandbestrijding. In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen

Geen

11. WADDENEILANDEN

Algemeen

De Waddeneilanden zijn een bijzonder onderdeel binnen Brandweer Fryslân. Kijkend naar (basis-)brandweerzorg dan is evident dat de Waddeneilanden niet snel bereikt kunnen worden met ondersteunend materiaal bij bijzondere of grootschalige incidenten. Hierom worden de kazernes op de Waddeneilanden voorzien van aanvullend materiaal, om de periode te overbruggen voordat versterking vanuit de vaste wal gearriveerd is. In dit hoofdstuk wordt (soms als herhaling op passages die al eerder genoemd zijn) samengevat welk materiaal dit betreft.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken de Waddeneilanden elk over:

- Elke basiseenheid is uitgerust als TST-NB, geschikt voor zowel basis- als natuurbrandbestrijding.
- Elk eiland is voorzien van een CCFM, voor natuurbrandbestrijding en/of optreden op het strand. De CCFM is uitgerust met een lier. De CCFM kan op het eiland ook ingezet worden voor de bluswatervoorziening.
- Elke PM is uitgerust als 4x4, kan voor repressieve doeleinden gebruikt worden en dient als trekkend voertuig voor de aanhangers.
- Elk eiland is voorzien van een aanhanger met aanvullend hulpverleningsgereedschap.
- Elk eiland is voorzien van een WIP-zak, als mobiel bluswaterpunt.
- De eilanden hebben de beschikking over groot-vermogen MSA's, omdat de reguliere opschaling zoals op de vaste wal hier niet mogelijk is. Nader beleid over de specificaties, aantallen en positionering wordt in de looptijd van het dekkingsplan ontwikkeld.

Motivering

- Dit materiaal is noodzakelijk om bij grotere incidenten de periode te kunnen overbruggen totdat er versterking van de vaste wal is gearriveerd.
- Met de veerdiensten zijn (via de landelijke aanbesteding) afspraken gemaakt over transport van personeel en voertuigen bij calamiteiten. Het overzetten van personeel kan desgewenst sneller via de KNRM en/of snelvaarboten.

Opmerkingen

- Schiermonnikoog beschikt over het zgn. Ondersteuningspeloton; een groep vrijwilligers die ondersteunende werkzaamheden verrichten bij incidentbestrijding. De pelotonsleden zijn aangesteld bij Brandweer Fryslân voor deze specifieke taak.

12. OPERATIONELE LEIDING

Algemeen

In basis werkt de brandweer met vier leidinggevende functies. Vanuit deze vier functies worden de verschillende rollen in de basisbrandweerzorg en in de opschaling bij grote incidenten, rampen en crises ingevuld: Bevelvoerder , Officier van Dienst, Hoofd Officier van Dienst en Algemeen Commandant Brandweerzorg. Afhankelijk van het niveau van opschaling (al dan niet GRIP) kunnen deze rollen ook in een andere hoedanigheid ingezet worden.

Naast deze leidinggevende functies kent de brandweer diverse adviserende en ondersteunende functies, die eveneens afhankelijk van het niveau van opschaling (al dan niet GRIP) ook in een andere hoedanigheid ingezet kunnen worden.

12.1. Officier van Dienst (OvD)

Algemeen

De Officier van Dienst geeft leiding aan de uitrukwerkzaamheden op het gebied van incident-bestrijding, het coördineren van de multidisciplinaire samenwerking en het adviseren en rapporteren over de bestrijding van incidenten.

Inrichting

In dit dekkingsplan kent Brandweer Fryslân zes geografische piketgebieden voor een Officier van Dienst.

Dekking

Motivering

- Sinds de regionalisering in 2014 werkt Brandweer Fryslân met deze piketgebieden. In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen

- De opkomsttijd van de OvD heeft geen wettelijke grondslag.
- De opkomsttijd, inrichting van de piketgebieden en verdeling van neventaken wordt vanaf 2025 projectmatig onderzocht.
- Voor opschaling en herbezetting zijn vier DA+ voertuigen ingericht als (reserve) OD-voertuig.
- De OvD kan bij grootschalige inzet als pelotonscommandant of als officier in het SGBO optreden.

12.2. Hoofd Officier van Dienst (HOvD)

Algemeen
De Hoofd Officier van Dienst (HOvD) geeft leiding aan het operationeel optreden van de brandweer. Hij is verantwoordelijk voor de brand¬weerinzet ter plaatse of in het SGBO.

Inrichting
In dit dekkingsplan kent Brandweer Fryslân één geografisch piketgebied voor een Hoofd Officier van Dienst.

Motivering
- In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen
- De opkomsttijd voor een HOvD in het CoPI bedraagt 30 minuten.
- Wanneer een HOvD op het plaats incident ingezet wordt, vervult hij daar de rol van Taak Commandant (TC).
- Wanneer een HOvD ingezet wordt in het SGBO of ROT vervult hij daar de rol van Algemeen Commandant Brandweer (AC-B).

12.3. Algemeen Commandant Brandweerzorg (AC-B)

Algemeen
De Algemeen Commandant Brandweerzorg geeft leiding aan het SGBO en aan de HOvD-TC in het veld. De AC-B wordt in geval van opschaling naar een SGBO, aangewezen door de CvD. De AC-B stuurt, afhankelijk van de aard en grootte van het incident, de taakcommandant, adviseurs en ondersteuners aan.

Inrichting
In dit dekkingsplan kent Brandweer Fryslân geen afzonderlijk piket voor een Algemeen Commandant Brandweerzorg, en wordt deze functie ingevuld op basis van een niet gegarandeerd vrije instroom piket. Bij incidenten waarbij de HOvD geen taken in het veld heeft kan deze ook de rol van AC-B vervullen.

Motivering
- In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen
- De opkomsttijd van de AC-B in het ROT bedraagt 45 minuten.
- Afhankelijk van het niveau van opschaling heeft de AC-B een verschillende leidinggevende.
- De wenselijkheid van het combineren van de functies HOvD en AC-B in één piket is aan discussie onderhevig, en wordt de komende jaren mogelijk anders ingericht.
- Landelijke ontwikkelingen maken dat de rol van AC-B groeit aan betekenis en minder goed is te verenigen met een vrije instroom piket.

12.4. Commandant van Dienst (CvD)

Algemeen

De Commandant van Dienst (CvD) is eindverantwoordelijk leidinggevende brandweer voor de volledige operationele organisatie. De CvD heeft geen operationele rol, maar bewaakt de beheersmatige rol van de brandweerorganisatie. Hij zorgt voor coördinatie en afstemming met het politiek-bestuurlijke speelveld, en onderhoudt daartoe o.a. contact met burgemeesters in hun rol als opperbevelhebber. De CvD is verantwoordelijk voor de bestuurlijke informatievoorziening vanuit de brandweer.

Inrichting

In dit dekkingsplan kent Brandweer Fryslân één geografisch piketgebied voor een Commandant van Dienst.

Motivering

- In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen

- De opkomsttijd van een CvD in het GBT bedraagt 60 minuten.
- Vanwege het beheermatige accent van de functie heeft de CvD geen piketvoertuig.

12.5. Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS)

Algemeen

De Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS) adviseert inhoudelijk het lokaal commando op de plaats incident (HOvD-TC of OvD of CoPI) over bronbestrijding en de invloed van gevaarlijke stoffen op de directe omgeving van het incident. De AGS die bij het incident ter plaatse is stuurt maximaal 2 VE's aan. In geval van meer dan 2 VE's zal de AGS van de buurregio gealarmeerd worden en deze zal de aansturing van de VE's overnemen. De AGS van de buurregio heeft bij GRIP2 en hoger ook de rol van AGS-OT.

Inrichting

In dit dekkingsplan kent Brandweer Fryslân één geografisch piketgebied voor een Adviseur Gevaarlijke Stoffen. Deze AGS in 3N-verband oproepbaar voor de AGS-OT-rol voor de VRG en VRD.

Motivering

- Het piket van de AGS is ingericht in 3Noord-verband, en is interregionaal inzetbaar. De piketfunctionaris kan de functies van AGS, AGS-OT en Coördinator Verkenningseenheden (CVE) vervullen.
- In dit dekkingsplan worden op deze inrichting geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen

- Een adviseur gevaarlijke stoffen begint afhankelijk van het regionaal vastgestelde risicoprofiel binnen dertig of zestig minuten na alarmering met de uitvoering van zijn taken op de plaats van het incident.
- De opkomsttijd van de AGS bedraagt 60 minuten. Werkzaamheden in de functie van CVE beginnen direct na alarmering, en kunnen vanuit de vertreklocatie al opgestart worden.
- De AGS-OT heeft in principe dezelfde taken als de AGS. De AGS-OT voert alleen zijn werkzaamheden uit in het SGBO. De AGS-OT wordt opgeroepen wanneer er meer dan 2 VE's actief zijn, er een SGBO wordt ingesteld of opgeschaald wordt naar GRIP2.
- Voor de VRF betekent dit dat de dienstdoende AGS op het plaats incident actief is, en een AGS uit de VRG opgeroepen wordt voor de functie van AGS-OT in het SGBO/ROT.

12.6. Medewerker Staf Grootschalig Brandweer Optreden (Mw SGBO)

Algemeen
De medewerker SGBO is een vast onderdeel van de basisstructuur van het SGBO, zowel in mono als in GRIP situaties. De medewerker voert diverse taken uit op het gebied van brandweerzorg, informatievoorziening en ondersteuning.

Inrichting
In dit dekkingsplan kent Brandweer Fryslân één geografisch piketgebied voor een Medewerker SGBO.

Motivering
- In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen
- De opkomsttijd van de Mw-SGBO in het SGBO/ROT bedraagt 60 minuten.
- Vanwege de opkomsttijd van 60 minuten heeft de Mw-SGBO geen piketvoertuig.

12.7. Woordvoerder Brandweer (WV)

Algemeen
De Woordvoerder informeert de media en geeft sturing aan het complete voorlichtingsproces brandweer bij het plaats incident. Binnen de interne organisatie verzamelt en deelt de Woordvoerder informatie richting de AC-B. Vanaf GRIP1 wordt de Woordvoerder, conform het Crisisplan VRF, ingezet als Communicatieadviseur COPI. Deze functionaris is ‘ontkleurd’.

Inrichting
In het dekkingsplan beschikt Brandweer Fryslân over één geografisch piketgebied voor een woordvoerder.

Motivering
- In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen
- Voor deze functie is geen opkomsttijd gedefinieerd.
- Vanaf GRIP1 legt de Communicatieadviseur COPI (voorheen dus: Woordvoerder Brandweer) verantwoording af aan de Leider COPI, en heeft de Brandweer geen aparte woordvoerder meer.

12.8. Overig

Reservevoertuigen
Om bij uitval van voertuigen de diverse piketfunctionarissen te kunnen voorzien van vervangend vervoer is er regio breed één piketvoertuig als reservevoertuig beschikbaar. Dit is aanvullend op de vier dienstauto+ voertuigen die voor de OvD-functie beschikbaar zijn.

13. OVERIGE TAKEN

Algemeen
In dit hoofdstuk worden een aantal resterende onderwerpen benoemd die relevant zijn t.o.v. het dekkingsplan, maar binnen de voorgaande hoofdstukken minder passend zijn.

13.1. Logistiek (LOG)

Algemeen
Incidentbestrijding is nagenoeg altijd een gezamenlijke inspanning. Wanneer de bestrijding grootschalig en/ of langdurig wordt, wordt het van groot belang om (vervangend) materieel ter plaatse te krijgen en de eenheden te bevoorraden of af te lossen.

Het doelmatig faciliteren van onze incidentenbestrijding door het leveren van de adequate mensen, middelen en hoeveelheid, op de juiste plaats op het juiste moment, is geborgd via de logistieke inrichting van Brandweer Fryslân. Niet alleen bij grootschalige en specialistische incidenten, maar ook bij kleinschalige incidenten.

Inrichting
Logistiek voor de incidentbestrijding wordt georganiseerd vanuit de vier servicepunten van de afdeling Materieelbeheer. Dit zijn Leeuwarden, Drachten, Sneek en Heerenveen. In de dag situatie is hiervoor vaak het beroepspersoneel beschikbaar. Buiten kantooruren en als aanvulling wordt gebruik gemaakt van personeel en vrijwilligers uit de omgeving die voor deze taak worden gealarmeerd.

Motivering
- In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen
- De genoemde posten bieden voor Incidentbestrijding de zgn. ‘warme’ logistiek. De posten zijn hiervoor 24/7 oproepbaar.
- Buiten incidentbestrijding wordt tijdens kantooruren vanuit de servicepunten van Materieelbeheer logistieke ondersteuning geboden; de zgn. ‘koude’ logistiek.
- Kazerne Heerenveen heeft de beschikking over een vrachtwagen waar veel (zwaar) materieel mee vervoerd kan worden.
- Bij servicepunt Sneek is nu sprake van een afwijkende situatie waarbij gebruik wordt gemaakt van een afwijkend materiaal, namelijk een verzorgingscontainer die gepositioneerd is in Bolsward die ook door deze post wordt bemenst. In de looptijd van het dekkingsplan gaat gekeken worden op welke wijze de warme logistiek het beste kan worden georganiseerd vanuit het servicepunt Sneek.

13.2. Verlichtingscontainer (LIH)

Algemeen
Brandweer Fryslân heeft voorzieningen om bij een incident of situatie voor langere duur verlichting te bieden die niet door een TS, HV-K en/of HW geleverd kan worden. Dit bestaat uit een aantal rolcontainers met mobiele verlichtingssets, die in een haakarmbak ter plaatse gebracht worden.

Inrichting
In het dekkingsplan beschikt één kazerne over de taak het ondersteunen met verlichting: Burgum.

Motivering
- In dit dekkingsplan worden hierop geen wijzigingen voorgesteld.

Opmerkingen
- Voor de verlichtingscontainer is geen opkomsttijd vastgesteld.
- Deze faciliteiten maken deel uit van de visie GBO.
- De inrichting om vanuit een container te voorzien in mobiele verlichting is gedateerd, en wordt met de aanwezigheid van lichtmasten op TS’en zelden nog gebruikt. Aanbevolen wordt om bij een evaluatie van de GBO-inrichting deze inrichting expliciet te bekijken.

13.3. Reservevoertuigen

Algemeen

Om te kunnen voorzien in een vervangende TS wanneer een TS buiten dienst is voor o.a. onderhoud, storing of oefening zijn acht reserve TS'en beschikbaar. Deze voertuigen zijn bij voorkeur gepositioneerd bij de kazerne waar het functionele gebied Materieelbeheer gehuisvest is. De reserve-TS'en staan niet in de kazernevolgordetabel (KVT). In dit dekkingsplan wordt het huidig aantal reserve-TS'en aangehouden.

Gebruik t.b.v. restdekking

In het geval dat de TS van een post is gealarmeerd – en ook daadwerkelijk is ingezet – voor een middelincident of groter, kan onder de volgende voorwaarden de reserve TS voor restdekking worden ingemeld:

1. Het voertuig is beschikbaar op de betreffende post;
2. Er is – geverifieerd – voldoende bemensing (zowel aantal als functies: bevelvoerder, chauffeur en 4 manschappen) aanwezig;
3. Alleen de bevelvoerder meldt het voertuig – na overleg met de OvD/HOvD/AC-B - in bij de MkNN
4. Het reservevoertuig wordt na inmelden, opgenomen in de KVT en kan gealarmeerd worden;
5. Het voertuig rukt pas uit wanneer deze daadwerkelijk door de MkNN wordt gealarmeerd, dus niet op eigen initiatief;
6. Zodra de TS van de post weer terug is en voor uitruk gereed is gemaakt, wordt de reserve TS uitgemeld.

13.4. Personeel-/ materieel voertuigen (PM)

Algemeen

Sinds het Dekkingsplan 2.0 heeft elke kazerne de beschikking over een Personeel- en Materieel voertuig (PM). Deze PM wordt ingezet voor de logistieke ondersteuning van de repressieve organisatie, en is geen eerstelijns voertuig. Tevens kan de PM gebruikt worden als vervoermiddelen naar opleidingen, oefeningen en overleggen.

Inrichting

In het dekkingsplan beschikken elke kazerne over een PM. Deze wordt niet gebruikt voor repressieve doeleinden. Uitzonderingen hierop worden hieronder genoemd

Motivering

- Het ontbreken van de noodzaak om de PM te gebruiken voor repressieve doeleinden betekent concreet dat deze voertuigen niet met extra communicatieapparatuur en PBM's worden uitgerust.
- Een PM hoeft niet binnen gestald te worden, omdat er geen apparatuur is die dit noodzakelijk maakt.

Opmerkingen

- Op de Waddeneilanden geldt de uitzondering dat ze daar wel voor repressieve activiteiten gebruikt kunnen worden. Ze dienen daar als trekkend voertuig voor aanhangers en zijn door de 4x4 uitvoering geschikt voor incidenten in de natuurgebieden.
- Voor de verkenningseenheden is ook de uitzondering om voor de repressieve taak gebruik te maken van de PM.
- Het wegvallen van de noodzaak om PM'en binnen te stallen kan een kostenbesparend effect hebben op de blauwdruk van kazernes bij (ver-)nieuwbouw.
- Een herziening van de blauwdruk voor kazernes wordt daardoor geadviseerd.

14. DOORONTWIKKELING

Algemeen

In dit hoofdstuk worden een aantal resterende onderwerpen benoemd die tijdens het opstellen van dit dekkingsplan nog in ontwikkeling zijn. Afhankelijk van de uitkomsten worden deze bij een (cyclische) herziening van het dekkingsplan bestuurlijk geagendeerd.

14.1. Team Digitale Verkenning (TDV)

Algemeen

Brandweer Fryslân is in 2024, samen met de VRG en VRD een pilot gestart met het werken met drones. De pilot heeft een testfase van 2 jaar. Het team van Brandweer Fryslân is tijdens de pilotfase gestationeerd in kazerne Heerenveen.

14.2. Operationele leiding

Algemeen

Ten aanzien van een aantal leidinggevende functies en ondersteunende rollen is behoefte tot kwaliteitsverbetering en borging van de paraatheid. Vanaf 2025 wordt dit projectmatig opgepakt.

Deel 3 - Doorkijk

15. DOORKIJK

De Landelijke Systematiek voor dekkingsplannen bestaat uit zeven processtappen die elkaar cyclisch opvolgen. In deel 1 van dit document zijn de processtappen 1 t/m 3 uitgewerkt. In dit deel worden de resterende 4 stappen kort toegelicht.

15.1. Dekkingsplan vaststellen (processtap 4)

Brandweer Fryslân legt het uiteindelijke dekkingsplan ter besluitvorming voor aan het algemeen bestuur. Zij vraagt het bestuur het dekkingsplan vast te stellen en daarmee opdracht te verlenen tot uitvoering. Het resultaat is een bestuurlijk vastgesteld dekkingsplan, inclusief de opdracht tot uitvoering door de brandweer.

15.2. Uitvoering bijstellen (processtap 5)

Het vastgestelde dekkingsplan vormt het vertrekpunt voor de uitvoering (herpositionering van voertuigen). Hiervoor zal een implementatieplan moeten worden opgesteld en uitgevoerd. Het resultaat is een repressieve brandweerorganisatie die volgens de afspraken in het dekkingsplan is ingericht.

15.3. Dekking uitvoeren (processtap 6)

De brandweer richt zich op de realisatie van de gemaakte prestatieafspraken en de uitvoering van de dekking. Tijdens de uitvoering registreert de brandweer de gerealiseerde dekking volgens de rekenvoorschriften van de landelijk uniforme systematiek.

15.4. Uitvoering beoordelen (processtap 7)

De brandweer beoordeelt de dekkingsprestatie bij inmiddels bestreden incidenten met als doel de uitvoering te beoordelen. De beoordeling wordt gebruikt om te leren, cyclisch te verbeteren en verantwoording af te leggen aan het bestuur. Indien nodig stelt de brandweer op basis van de inzichten de uitvoering en/of inrichting van de dekking bij. Hiermee start een nieuwe dekkingsplancyclus.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 – TOELICHTING KOMST GEBIEDSGERICHTE OPKOMSTTIJDEN

Met dit nieuwe dekkingsplan worden de bandbreedtes van Rembrand, die bij Dekkingsplan 2.0 gebruikt werden, losgelaten. Deze worden vervangen door gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO). De achtergrond van waarom dit gebeurt vraagt om een toelichting.

Brandveiligheid is ketenresultaat

Bij het opstellen van de Wet op de Veiligheidsregio zijn voor de brandweer objectgebonden opkomsttijden gedefinieerd. De eerste contouren om te komen tot een andere werkwijze werden reeds zichtbaar in het inspectierapport 'Ter Plaatse!' (2012). Hierin werd geconstateerd dat de genoemde opkomsttijden slechts marginaal werden gehaald. Dit gegeven werd vervolgens meegenomen in het landelijke rapport 'RemBrand: Brandveiligheid is coproductie' uit 2015. De conclusie van het rapport is dat brandveiligheid uiteindelijk altijd een ketenresultaat is.

Daardoor is het belangrijk om binnen alle onderdelen van de veiligheidsketen verbeteringen door te voeren, passend bij de huidige en toekomstige risico's.
Toen Brandweer Fryslân in 2015 haar nieuwe dekkingsplan ontwikkelde, baseerde ze haar repressieve prestaties al op het gedachtegoed van Rembrand, en werd gemotiveerd afstand genomen van de objectgebonden opkomsttijden in de wet. De wens vanuit het project 'RemBrand' is om de opkomsttijden van de brandweer te koppelen aan het brandrisicoprofiel van een bepaald gebied. Hieruit volgend is in de jaren erna de 'Handreiking Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen' opgesteld, waarin de methodiek van de gebiedsgerichte opkomsttijden is opgenomen.

Onderstaande tabel laat de oude en nieuwe normen zien.

Oud		**Nieuw**			
Object gebonden opkomsttijden Besluit Veiligheidsregio's (art 3.2.1.)		**Gebiedsgerichte opkomsttijden (Rembrand)**			
Karakter van gebouwen	**Opkomst-tijd in minuten**	**Categorie**	**Karakter van het gebied**	**Opkomsttijd in minuten**	**Referentie-waarde in minuten**
Gebouwen met een winkelfunctie met geen gesloten constructie, gebouwen met een woonfunctie boven ene winkelfunctie of gebouwen met een celfunctie	5	1	Oude binnensteden, gebouwen voor slapende niet zelfredzame personen (gevangenissen, ziekenhuizen, verpleeghuizen)	4 – 10	7
Portiekwoningen, portiekflats of gebouwen met woonfunctie voor verminderd zelfredzamen	6				
Gebouwen met een andere woonfunctie dan boven genoemd of met een winkel-, gezondheidszorg-, onderwijs- of logiesfunctie	8	2	Woningen, gebouwen voor zelfredzame personen, industrie	7 – 13	10
Gebouwen met een kantoor-, industrie-, sport-, bijeenkomst- of een overige gebruiksfunctie	10				
Maximum opkomsttijd	18	3	Verspreid liggende woningen, gebouwen voor zelfredzame personen, industrie	12 - 18	15

BIJLAGE 2 – OVERZICHT AANGEPASTE BUURTEN

Gemeente	Buurt	Aanpassing
Leeuwarden	Huizum-Badweg	Categorie aangepast van 2 naar 1
Leeuwarden	Bilgaard	Categorie aangepast van 2 naar 1
Harlingen	Binnenstad	Losgemaakt van omliggende buurt
Súdwest-Fryslân	Hemdijk	Categorie aangepast van 3 naar 1
Noardeast-Fryslân	Dokkum Hoedemakerspolder	Categorie aangepast van 2 naar 1
Heerenveen	Noord	Losgemaakt van omliggende buurt
Leeuwarden	Wielenpôlle	Losgemaakt van omliggende buurt
Heerenveen	Oudeschoot	Categorie aangepast van 3 naar 2
Heerenveen	Nieuwehorne	Categorie aangepast van 3 naar 2
Heerenveen	Jubbega	Categorie aangepast van 3 naar 2
Heerenveen	Akkrum	Categorie aangepast van 3 naar 2
Heerenveen	Aldeboarn	Categorie aangepast van 3 naar 2
Smallingerland	Opeinde, onder de Vaart	Categorie aangepast van 3 naar 2
Smallingerland	Boornbergum	Categorie aangepast van 3 naar 2
Dantumadiel	Damwâld	Categorie aangepast van 3 naar 2
Súdwest-Fryslân	Koudum	Categorie aangepast van 3 naar 2
De Fryske Marren	Langweer	Categorie aangepast van 3 naar 2
De Fryske Marren	Lemmer-West	Categorie aangepast van 3 naar 2
De Fryske Marren	Oudehaske	Categorie aangepast van 3 naar 2
De Fryske Marren	Sint Nicolaasga	Categorie aangepast van 3 naar 2
De Fryske Marren	Terherne	Categorie aangepast van 3 naar 2
Noardeast-Fryslân	Kollumerzwaag	Categorie aangepast van 3 naar 2
Súdwest-Fryslân	Offingawier	Losgemaakt van omliggende buurt
Súdwest-Fryslân	Verspreide huizen Oppenhuizen	Losgemaakt van omliggende buurt

BIJLAGE 3 – AANDACHTSPUNTENLIJST

Op de aandachtspuntenlijst staan zowel gebieden als objecten voor die niet voldoen aan de voor die categorie vastgestelde maximale bandbreedte. Indien het nodig wordt geacht, wordt geadviseerd hier compenserende maatregelen op toe te passen.

Gemeente	Aantal objecten	
	DAG	ANW
Dantumadiel	205	89
De Fryske Marren	2	1
Heerenveen	78	2
Leeuwarden	4	78
Noardeast-Fryslân	131	4
Ooststellingwerf	1	117
Opsterland	5	5
Smallingerland	921	992
Súdwest-Fryslân	978	978
Terschelling	3	3
Tytsjerksteradiel	68	68
Waadhoeke	32	32
Weststellingwerf	4	6
Totaal	**2432**	**2305**

Buurten waar de dekking onvoldoende is beoordeeld conform de landelijke systematiek:

Gemeente	Buurtnaam
Súdwest-Fryslân	Bolsward binnen De Wallen
Súdwest-Fryslân	Hemdijk
Súdwest-Fryslân	De Domp
Súdwest-Fryslân	Scharnegoutum
Súdwest-Fryslân	Gaastmeer
Súdwest-Fryslân	Nijland
Súdwest-Fryslân	Oppenhuizen
Súdwest-Fryslân	Greonterp
Súdwest-Fryslân	Verspreide huizen - Greonterp
Súdwest-Fryslân	Kornwerderzand
Súdwest-Fryslân	Offingawier
Súdwest-Fryslân	Verspreide huizen Oppenhuizen
Smallingerland	De Venen zuid
Smallingerland	De Trisken centrum
Smallingerland	De Trisken rondom
Smallingerland	De Wilgen, Sanding
Heerenveen	Noord
Leeuwarden	Hilaard
Ooststellingwerf	Donkerbroek-Noord
Ooststellingwerf	Donkerbroek-Zuid
Ooststellingwerf	Elsloo
Opsterland	Bakkeveen - De Kampen
Terschelling	Oosterend
Weststellingwerf	Oldeholtpade
Tytsjerksteradiel	Earnewâld
Tytsjerksteradiel	Noardburgum
Dantumadiel	Feanwâlden
Waadhoeke	Oosterbierum
Waadhoeke	Sexbierum
Waadhoeke	Tzummarum Noord
Waadhoeke	Tzummarum Zuid
Waadhoeke	Wjelsryp
Noardeast-Fryslân	Metslawier
Noardeast-Fryslân	Ie
Noardeast-Fryslân	Oostmahorn
Noardeast-Fryslân	Oosternijkerk
Noardeast-Fryslân	Wierum
Noardeast-Fryslân	Nes
Noardeast-Fryslân	Moddergat
Noardeast-Fryslân	Birdaard
Noardeast-Fryslân	Munnekezijl

BIJLAGE 4 – TAKENOVERZICHT PER POST[10]

Taak	Posten
Tankautospuit	Alle 66 posten hebben een tankautospuit Er zijn 8 reserve tankautospuiten
Redvoertuig	Bolsward, Dokkum, Drachten, Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden (hoofdpost) en Sneek
Watertransport systeem	Bakhuizen, Joure, Burgum, Franeker en Gorredijk
Waterwagen	Bolsward, Damwâld, Grou, Heerenveen, Menaam, Oldeberkoop
Motorspuit aanhanger	Scherpenzeel, Echten en Workum De Waddeneilanden behouden de beschikking over groot-vermogen MSA's
Water inname punt	Drachten en Heerenveen De Waddeneilanden hebben elk de beschikking over een WIP-zak
Hulpverlenings-voertuig-Kraan	Drachten, Joure, Leeuwarden (hoofdpost)
Mesthulpverlening	Mantgum, Kollum, Sint Nicolaasga en Nieuwehorne
Specialistisch Team Hulpverlening	Drachten
Gaspakkenteam	Leeuwarden (hoofdpost)
Schuimblusvoertuig	Grou
Basis ontsmettingseenheid	Stiens
Verkenningseenheid	Akkrum, Ameland, Appelscha, Buitenpost, Lemmer, Schiermonnikoog, St. Annaparochie, Terschelling, Vlieland en Witmarsum
Waterongevallen eenheid	Leeuwarden (hoofdpost), Sneek
Oppervlakteredteam	Burgum, Grou, Harlingen, Heeg, Jubbega, Koudum, Langweer, Lemmer, Ternaard en Wolvega
Brandweer vaartuig	Burgum, Echten, Grou, Heeg, Koudum en Langweer
Personeel/materieel vaartuig	Harlingen, Jubbega, Leeuwarden (hoofdpost), Lemmer, Sneek, Ternaard, Wolvega
Nationale Reddingsvloot	Jubbega, Harlingen, Lemmer en Wolvega
Olieschermen	Bolsward, Burgum, Sneek
Tankautospuit Natuurbrandbestrijding	Appelscha, Noordwolde, Haulerwijk en Oldeberkoop. Op de Waddeneilanden beschikken (op termijn) alle posten over een TST-NB
CCFM	Beetsterzwaag, Ureterp, Oosterwolde en Jubbega. Op de Waddeneilanden hebben de kazernes Schiermonnikoog, Vlieland en Terschelling Midsland de beschikking over een CCFM. Op Ameland wordt het CCFM-voertuig gedeeld tussen kazernes Nes en Hollum
Ondersteunend materiaal NBB	Heerenveen
Logistiek	Bolsward (i.s.m. Sneek), Heerenveen, Drachten en Leeuwarden Aldlânsdyk
Verlichtingscontainer	Burgum

[10] *Piketfuncties zijn in deze lijst niet opgenomen, omdat die niet verbonden zijn aan een post.*

BIJLAGE 5 – WIJZIGINGENOVERZICHT (POSTNIVEAU)

In het onderstaande schema wordt op postniveau inzichtelijk gemaakt welke wijzigingen door het dekkingsplan optreden ten aanzien van taken/materieel. Taakinhoudelijke of beleidsmatige wijzigingen worden hier niet weergegeven omwille van de leesbaarheid.

Taak	Posten
Tankautospuit	Geen wijzigingen
Redvoertuig	Geen wijzigingen
Watertransport systeem	Harlingen, Franeker
Waterwagen	Burgum, Damwâld, Menaam
Motorspuit aanhanger	Balk, Beetsterzwaag, Bolsward, Burgum, Drogeham, Echten, Ferwerd, Gorredijk, Heeg, Heerenveen, Hollum, IJlst, Kollum, Langweer, Lemmer, Makkum, Mantgum, Oldeberkoop, Parrega, Scherpenzeel, Sint Nicolaasga, Sint Anneparochie, Sloten, Sneek, Stiens, Surhuisterveen, Ureterp, Witmarsum, Wommels, Workum, Woudsend Waddeneilanden: geen wijzigingen
Water inname punt	Gorredijk, Drachten
Hulpverleningsvoertuig-Kraan	Franeker, Oosterwolde
Mesthulpverlening	Geen wijzigingen
Specialistisch Team Hulpverlening	Geen wijzigingen
Gaspakkenteam	Geen wijzigingen
Schuimblusvoertuig	Geen wijzigingen
Basis ontsmettingseenheid	Geen wijzigingen
Verkenningseenheid	Geen wijzigingen
Waterongevallen eenheid	Geen wijzigingen
Oppervlakteredteam	Balk, Ternaard
Brandweer vaartuig	Balk
Personeel/materieel vaartuig	Ternaard
Nationale Reddingsvloot	Geen wijzigingen
Olieschermen	Bolsward, Grou
Tankautospuit Natuurbrandbestrijding	Geen wijzigingen
CCFM	Geen wijzigingen
Ondersteunend materiaal NBB	Geen wijzigingen
Logistiek	Geen wijzigingen
Verlichtingscontainer	Geen wijzigingen

BIJLAGE 6 – AFKORTINGENLIJST

Afkorting	Definitie
TS	Tankautospuit
TS6	Tankautospuit met voltallige bezetting
GGO	Gebiedsgerichte opkomsttijden
TS-Flex	Werkwijze van Brandweer Fryslân over variabele voertuigbezetting
ANW	Avond nacht weekend
DP	Dekkingsplan
GWT	Grootschalig watertransport
HV	Hulpverlening
HV-K	Hulpverleningsvoertuig-Kraan
HW	Hoogwerker
IBP	Incidentbestrijdingsplan
IBGS	Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen
OVRT	Oppervlakteredteam
RG	Risicogebied
RV	Redvoertuig
SBH	Schuimblushaakarmbak
TC	Taak commandant
UoM	Uitruk op Maat
VRD	Veiligheidsregio Drenthe
VRG	Veiligheidsregio Groningen
WO	Waterongevallen
WTS	Watertransportsysteem
WTH	Waterhaakarmbak
WIP	Water inname punt

BRANDWEER
Fryslân

BRANDWEERFRYSLAN.NL